Jaarstukken 2020

Datum
6 juli 2021

Bezoekadres
Gemeente Reusel-De Mierden
Kerkplein 3
5541 KB Reusel

Postadres
Postbus 11
5540 AA Reusel

Inlichtingen
Telefoon 0497-650650
Email: gemeente@reuseldemierden.nl

Corsa nr. 21.10000

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 1

Aanbiedingsbrief 2

1.Inleiding 4

2.Paragrafen 5

2.1. Bedrijfsvoering 5

2.2. Lokale heffingen 7

2.3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 10

2.4. Financiering 18

2.5. Verbonden partijen 21

2.6. Onderhoud kapitaalgoederen 29

2.7. Grondbeleid 31

2.8. COVID-19 36

Programma 0: Bestuur en ondersteuning 41

Programma 1: Veiligheid 50

Programma 2: Verkeer en vervoer 53

Programma 3: Economie 57

Programma 4: Onderwijs 63

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie 66

Programma 6: Sociaal domein 71

Programma 7: Volksgezondheid en milieu 79

Programma 8: VHROSV (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing) 87

4.Overige jaarverslagen 93

4.1.Verslag commissie bezwaarschriften 93

4.2.Verslag klachten 102

5.Balans met toelichting 106

5.1. Balans 106

5.2. Niet uit de balans blijkende verplichtingen 117

6. Overzicht van baten en lasten 119

7. Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT) 122

8. Schatkistbankieren 124

9. SiSa-bijlage 125

Aanbiedingsbrief

Aan de raad,

De jaarstukken over het boekjaar 2020 liggen voor u en daarmee legt het college inhoudelijk en financieel verantwoording af over dat jaar, wat met recht een bijzonder jaar genoemd mag worden. Want 2020 zal de geschiedenisboeken ingaan als het “jaar van de corona-pandemie” en op het moment dat we dit schrijven, is die pandemie nog steeds niet ten einde, al doemen de eerste kleinere en grotere lichtpuntjes inmiddels wel op.

In vrijwel alle programma’s komen effecten van de corona-crisis voor, maar voor de duidelijkheid en voor het inzicht hebben we in deze jaarrekening ook een extra paragraaf opgenomen over de Covid-19 crisis.

De jaarstukken bestaan feitelijk uit de jaarrekening (de financiële verantwoording) en het jaarverslag (de inhoudelijke verantwoording). De verantwoording vindt formeel plaats op programmaniveau, maar u treft de financiële verantwoording ook op productniveau aan. Op deze wijze hebt u meer inzicht in de cijfers. Deze jaarstukken vormen het slotstuk van de Planning & Control cyclus, welke meestal start met een Perspectiefnota, die verder wordt vertaald in een begroting en meerjarenraming. Vervolgens wordt tussentijds verantwoording afgelegd en gelegenheid tot bijstelling geboden via twee Beraps (bestuursrapportages), één naar de peildatum 31 maart en één naar de peildatum 30 september.

Deze jaarrekening sluit met een voordelig saldo van € 2,2 miljoen. Dat is een mooi resultaat, maar het moet wel in het juiste perspectief gezien worden. Dat betekent dat we moeten beseffen dat de voordelen allemaal incidenteel zijn. Dat betekent dat we het goed gedaan hebben in die zin dat we in structurele zin binnen de ramingen zijn gebleven. Maar het betekent ook dat we geen mogelijkheden zien om begrotingsruimte te winnen door ramingen structureel aan te passen op basis van de jaarrekeningcijfers.
Van het resultaat is circa € 0,85 miljoen afkomstig uit grondexploitaties, terwijl een bedrag van € 1,1 miljoen in het resultaat zit, maar waarvan wordt voorgesteld om dat over te hevelen naar 2021. Zo is met enkele grote incidentele bedragen het voordelige saldo al voor een groot deel nader verklaard.

Ondanks de coronacrisis zien we bij de grondexploitaties een voortzetting van de ontwikkeling die we al enkele jaren zien, namelijk dat de economische situatie zodanig is dat er een goede vraag naar zowel woningbouwgrond als bedrijventerreinen is.

Natuurlijk zijn er ook tegenvallers in de voorliggende stukken. Daarbij valt vooral het sociaal domein op. Het blijft lastig om op dit domein, waarin de kosten voor een belangrijk deel gestuurd worden door de vraag naar voorzieningen en zorgproducten, echt grip te krijgen op de kosten. Het werkt daarbij in het nadeel dat regelingen die het Rijk bedenkt, voor ons nadelig uitpakken. Het ingevoerde abonnementstarief voor de Wmo is daarvan een voorbeeld, want dat heeft ook in 2020 geleid tot een verder toenemende vraag naar Wmo-voorzieningen, waardoor zowel de programmakosten (de kosten van de voorzieningen zelf) stijgen maar ook de bedrijfsvoeringskosten (de kosten die de organisatie moet maken om de toegenomen aanvragen te verwerken, beoordelen, uitbetalen etc.). Maar ook de vraagkant in de jeugdhulp blijkt in de praktijk moeilijk te beïnvloeden, waardoor de kosten blijven stijgen.

Om de begroting te kunnen realiseren moeten er vaak keuzes worden gemaakt vanwege de beschikbaarheid van personeel. Vanwege ziektes en vacatures is er vaak minder personeel beschikbaar dan nodig is om al het werk binnen de geplande periode te verzetten. Ook in 2020 heeft zich dat vertaald in inhuurkosten, waar tegenover voor een belangrijk deel lagere loonkosten staan. Daardoor zijn veel ontwikkelingen voortvarend opgepakt dan wel doorgezet, maar zijn enkele zaken ook blijven liggen. Voor die zaken wordt als onderdeel van de bestemming van het jaarrekeningresultaat gevraagd om budgetten over te hevelen naar 2020, zodat de achterliggende werkzaamheden toch door kunnen gaan, zij het met enige vertraging.

We begonnen deze aanbiedingsbrief met de stelling dat 2020 een bijzonder jaar was. Dat bijzondere is ook gebleken in de manier waarop de maatschappij zich flexibel heeft getoond. Bedrijven, instellingen en vooral mensen hebben in een mum van tijd wegen en methodes gevonden om te kunnen werken, leren, samenleven enz.. Natuurlijk zaten daar beperkingen aan, die voor sommigen best heftig waren, maar bovenaan staat dat de samenleving een megaprestatie heeft geleverd om met gezamenlijke inspanningen en creativiteit heel veel zaken op de best mogelijke manier doorgang te laten vinden. Daar mogen burgers, bedrijven, instellingen en overheden best trots op zijn.

Burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden,

R.P.B.M. Brekelmans,	A. van de Ven,
secretaris.	burgemeester.

1. Inleiding

Leeswijzer
Hoofdstuk **2** bevat de paragrafen, zoals die op basis van het Bbv voorgeschreven zijn. Deze paragrafen geven op een aantal belangrijke thema's een soort van dwarsdoorsnede. In deze jaarrekening is daar een extra paragraaf aan toegevoegd met betrekking tot Covid-19. De verspreid over de programma's opgenomen informatie is in deze paragraaf samengevoegd zodat een integraal beeld over dit onderwerp gegeven wordt.
In hoofdstuk **3** wordt per programma de beleidsmatige programmaverantwoording gegeven (feitelijk het jaar*verslag*) met daarbij ook per programma de financiële analyse (de jaar*rekening*). Op deze wijze worden inhoud en financiën met elkaar verbonden en wordt per programma aangegeven wat we gedaan hebben met de voornemens, zoals die in de programmabegroting 2018 staan, en wat dat gekost heeft. In de financiële staatjes is getracht op een zo beknopt mogelijke wijze inzicht te bieden in de over- en onderschrijdingen. Tekstueel is daarbij nog een korte omschrijving gegeven ter verklaring van de verschillen. Elk programma bevat ook de wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren, welke zijn vermeld op basis van de meest actueel beschikbare informatie. De gegevens voor deze indicatoren moeten geput worden uit beschikbare openbare bronnen (zoals de website waarstaatjegemeente.nl). Die bronnen bieden in lang niet alle gevallen de informatie uit 2020, hetgeen jammer is omdat daardoor de waarde van de indicatoren sterk afneemt.
Hoofdstuk **4** bevat enkele specifieke jaarverslagen als onderdeel van zoveel mogelijk integrale verantwoording in de jaarstukken.
In hoofdstukken **5** en **6** vormen met name financiële gegevens de hoofdmoot, want daarin treft u in hoofdstuk **5** de balans met toelichting aan en in hoofdstuk **6** het overzicht van baten en lasten, waaruit het rekeningresultaat voortvloeit. Bij de bepaling van het resultaat wordt onderscheid gemaakt in de zuivere exploitatie en de vermogensmutaties op grond van onttrekkingen uit of toevoegingen aan reserves. Natuurlijk is ook een verschillenanalyse op hoofdlijnen opgenomen.
In de hoofdstukken **7** t/m **9** zijn verplichte verantwoordingen opgenomen in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), de Wet schatkistbankieren en de Sisa (Single information single audit).

Tot slot is het van belang te vermelden dat in de jaarrekening wordt gewerkt met afrondingen op meervouden van € 1.000. Daardoor kunnen er afwijkingen optreden in tellingen en vergelijkingen. Verschillen tot zo'n € 3.000 worden veelal door dit soort afrondingen veroorzaakt.

2. Paragrafen

2.1. Bedrijfsvoering

2.1.1. Inleiding

Bedrijfsvoering heeft een belangrijke rol in de realisatie van de beleidsdoelen van de gemeente. Het ondersteunt de primaire processen, dienstverlening aan burgers en beleids- en bestuurlijke processen. Wij streven naar een bedrijfsvoering die zodanig is ingericht, dat de uitvoering van de programmabegroting door de ambtelijke organisatie op een zo efficiënt mogelijke wijze vorm krijgt. In deze paragraaf geven we inzicht in wat er in 2020 is gebeurd op het gebied van bedrijfsvoering.

Belangrijke thema's vanuit de raad en het college met betrekking tot de bedrijfsvoering zijn:

- Versterken van de bestuurskracht door meer samen te werken;
- Doorontwikkelen van Samen Doen bij inwoners, bestuur en organisatie;
- Dienstverlening nog beter afstemmen op de klantvragen;
- Verbeteren van de zichtbaarheid van de gemeente door proactieve communicatie via de meest gelezen kanalen;
- Digitale ondersteuning uitbreiden zowel binnen de organisatie als voor de inwoner;
- P&C producten beter afstemmen op de behoeften van de raad.

2.1.2. Versterken van de bestuurskracht

Als kleine gemeente is de zeggenschap in de regio en richting provincie en Rijk beperkt. Daarom is het voor Reusel-De Mierden belangrijk om de samenwerking met anderen op te zoeken om haar doelen te bereiken en onze inwoners beter te vertegenwoordigen in de regio, richting de provincie en het Rijk. Daarnaast werken we zoveel mogelijk samen op gebieden waar dit de kwaliteit van de dienstverlening aan onze inwoners ten goede komt. Dit is gebaseerd op drie pijlers: kwaliteit, efficiency en het voorkomen van kwetsbaarheid. In 2020 zijn beslissingen genomen in het kader van het opnieuw verbinden van de GRSK waarbij de insteek van de gemeente Reusel-De Mierden is om te komen tot een nog betere samenwerking binnen de Kempen die passend is bij de bovengenoemde pijlers.

2.1.3. Doorontwikkelen van Samen Doen

De afgelopen jaren hebben we al veel zaken bereikt in het kader van Samen Doen. Er zijn al heel veel mooie voorbeelden waarbij inwoners en gemeente de handen ineen slaan en mooie doelen realiseren. In 2020 was Samen Doen voor onze organisatie een uitdaging. Waar we normaal veel fysieke activiteiten in grote groepen organiseerden of persoonlijk bij mensen op bezoek gingen, maakten de Coronamaatregelen dit afgelopen jaar vrijwel niet mogelijk. Het was voor onze medewerkers echt zoeken naar goede digitale, telefonische of schriftelijke mogelijkheden om toch op een goede manier invulling te blijven geven aan Samen Doen. Hiermee hebben we uiteindelijk onze 'gereedschapskist' met zaken die we in kunnen zetten in het kader van Samen Doen verrijkt, waardoor we in de toekomst nog meer mogelijkheden hebben om verschillende manieren in te zetten.

2.1.4. Dienstverlening

In 2020 hebben we via diverse interne kanalen de visie op dienstverlening verder bij onze organisatie onder de aandacht gebracht. Daarnaast hebben we de visie ook concreet in kunnen zetten bij de nieuwe telefonieoplossing en een nieuw meldingensysteem openbare ruimte waarbij persoonlijk contact een van de uitgangspunten is.

2.1.5. Verbeteren van de zichtbaarheid

Vanuit het onderzoek naar communicatie is gebleken dat het belangrijk is om de diverse doelgroepen via eigen kanalen te blijven bereiken. Ondanks dat het een analoog middel is, is bijvoorbeeld D'n Uitkijk nog steeds één van de belangrijkste communicatiemiddelen van onze gemeente. Daarnaast wordt ook het besef binnen de organisatie steeds groter over hoe belangrijk communicatie is en gaan we het meer en meer als vast onderdeel van het werk zien. In 2020 is digitale, schriftelijke en telefonische communicatie door de Coronamaatregelen nog belangrijker geworden om in goed contact te blijven met onze inwoners en iedereen op een goede manier te informeren.

2.1.6. Digitalisering

In 2020 hebben we de documentenstroom zoveel als mogelijk gedigitaliseerd. Zo is er een handboek vervanging vastgesteld waardoor het papieren archief niet langer leidend is. De gewenste digitale

handtekening waardoor er een totale digitale documentenstroom mogelijk is, vergt nog verder onderzoek. De coronamaatregelen hebben er voor gezorgd dat we versneld digitaal zijn gaan vergaderen via MS-teams. Na invoering hiervan konden bijna alle interne en externe vergaderingen digitaal doorgang vinden. Daarnaast is er een nieuwe telefonieoplossing uitgerold waardoor tijd- en plaatsonafhankelijk werken makkelijker is geworden. Ook is er in 2020 een nieuwe, toegankelijke website gebouwd met daaraan gekoppeld een nieuw meldingensysteem. Op deze manier proberen we nog beter te voorzien in de dienstverlening aan onze inwoners.

2.1.7. Beleids-/ planningscyclus

In 2019 zijn we met de auditcommissie de verschillende P&C producten gaan bekijken om zo te bezien hoe we deze beter kunnen laten aansluiten bij de behoeften van de raad. In 2020 hebben we de P&C producten hierop aangepast. Hierbij proberen we jaarlijks te bekijken welke verbeteringen we hierin mogelijk nog kunnen doorvoeren. Deze jaarrekening is echter nog, als laatste product, gestoeld op de oude leest.

2.1.8. Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging betreft het totale pakket aan maatregelen om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de gemeentelijke informatiesystemen te waarborgen. Vanaf 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht, het uniforme normenkader informatiebeveiliging voor de gehele Nederlandse overheid. De gemeente heeft, in samenwerking met de andere Kempengemeenten, de GRSK en Kempenplus, een nieuw beveiligingsbeleid op basis van de BIO vastgesteld. Ook is in gezamenlijkheid een ISMS (Information Security Management Systeem) aangeschaft, een tool die inzicht in de opzet, werking en bestaan van informatiebeveiliging en privacy ondersteunt. Het ISMS is operationeel en dient in 2021 verder gevuld te worden. Daarnaast zijn, op basis van het activiteitenplan, verschillende acties opgepakt om de organisatorische beveiliging en het bewustzijn voor informatiebeveiliging en privacy te vergroten. De gemeente verantwoordt zich ook in 2020 over informatiebeveiliging via het verantwoordingsstelsel ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). De gemeente heeft het afgelopen jaar een aanbesteding uitgevoerd voor de verplichte audit op de onderdelen DigiD en Suwinet.

Naast informatiebeveiliging is ook privacy een belangrijk onderdeel van de verschillende processen binnen de gemeente. De gemeente heeft, net als de andere Kempengemeenten en de GRSK, een tool in gebruik genomen die het uitvoeren van de Data Protection Impact Assessments (DPIA's) op privacygevoelige processen uniformeert. Deze tool is ontwikkeld door de Informatie BeveiligingsDienst (IBD) en maakt het niet alleen mogelijk om DPIA's makkelijk onderling met andere gemeenten te delen, maar biedt ook de mogelijkheid aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG) om de DPIA's te controleren en eventueel van feedback te voorzien. Dit maakt het uitvoeren van de DPIA's efficiënter.

2.1.9. Personeel & Organisatie

In 2020 is vanuit de strategische personeelsplanning 'Werkenik' het talentenprogramma verder uitgevoerd. Door de Coronamaatregelen was het ook hierin zoeken naar de juiste digitale vorm. We hebben in 2020 meegedaan aan Vensters voor Bedrijfsvoering, een benchmarkonderzoek dat meer inzicht geeft in hoe de bedrijfsvoering van onze gemeente zich verhoudt ten opzichte van andere gemeenten. Om hieruit nog concrete zaken op te kunnen pakken, gaan we eerst in overleg met andere Kempengemeenten die ook meegedaan hebben aan Vensters voor Bedrijfsvoering.

Hieronder volgt een overzicht van de begrote en werkelijke kosten aan inhuur en salarissen in 2020.

Omschrijving	Raming 2020	Werkelijk 2020	Verschil
Salariskosten	€ 5.214.000	€ 4.977.000	€ 237.000
Inhuur	€ 819.000	1.188.000	€ -369.000
Totaal	**€ 6.033.000**	**€ 6.165.000**	**€ -132.000**

Op salariskosten is een voordelig verschil te zien. Dat heeft te maken met het feit dat een aantal vacatures open heeft gestaan c.q. nog steeds open staat. De praktijk wijst uit dat sommige vacatures lastig in te vullen zijn. Mede daardoor is er sprake van een overschrijding van de inhuurkosten, omdat dit soms nodig is om het werk dat geen uitstel kan lijden, toch doorgang te kunnen laten vinden. Daarnaast hebben we in 2020 een aantal langdurig zieken gehad waarvoor we hebben moeten inhuren.

2.2. Lokale heffingen

2.2.1. Algemeen

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De uitvoering van het gemeentelijk beleid raakt daarmee elke burger, bedrijf of instelling direct in de portemonnee. Zij wensen -terecht- waar voor hun geld. Lokale belastingen en heffingen staan dan ook sterk in de belangstelling. Het doel van deze paragraaf is om integraal informatie te geven over alles wat met lokale heffingen te maken heeft.

2.2.2. Ontwikkelingen

Wet Waardering onroerende zaken (WOZ)

De WOZ-waarde wordt vastgesteld naar het waardepeil per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar. In 2020 werd de waarde dus vastgesteld naar het peil van 1 januari 2019. Vanaf 2017 zitten de waarden weer in een stijgende lijn. Sinds de aansluiting op de LV-WOZ (Landelijke Voorziening WOZ) zijn de WOZ-waarden nu openbaar voor de burgers. In 2018 zijn we gestart met het project omrekening naar gebruiksoppervlakte in plaats van m³ inhoud. Dit vergt tot 2022 een grote inspanning van zowel de WOZ als de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen). In 2020 zijn de rij- en hoekwoningen geconverteerd en deze worden in 2021 op gebruiksoppervlakte gewaardeerd.

Riolering

In december 2016 heeft de gemeenteraad het VGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021) vastgesteld. In het VGRP zijn beleid en bijbehorende middelen opgenomen, waarmee we deze taak uitvoeren. In het VGRP is vanuit de benodigde middelen ook een voorspelling opgenomen ten aanzien van het tarief voor de rioolheffing, rekening houdend met een zoveel mogelijk gelijkmatig verloop c.q. aanpassing van de tarieven en egalisatie van meer- of minderopbrengsten via de egalisatievoorziening.
In 2020 is het tarief verlaagd van € 2,13 per m³ naar € 1,82 per m³. De tarieven voor riolering worden jaarlijks doorgerekend.
De opbrengst van de rioolheffing is in 2020 iets lager dan was geraamd. Dit komt doordat het gemiddelde waterverbruik iets lager was (124 m³ per huishouden werkelijk versus 131 m³ geraamd). Per saldo is € 11.500,- onttrokken aan de voorziening riolering.

Afvalstoffenheffing

Ook het jaar 2020 laat een tekort zien op de afvalstoffenheffing. Een combinatie van hogere kosten (voor onder meer verwerking en dienstverlening) en lagere vergoedingen voor een aantal afvalstromen (PMD e.d.) zorgen voor dit beeld. Het tekort over 2020 bedraagt € 179.918,-.

Leges

De kostendekkendheid van de legestarieven wordt jaarlijks gevolgd. Tevens wordt er nadrukkelijker gekeken of alles wat doorberekend kan worden ook daadwerkelijk via de leges wordt verhaald. Het is niet toegestaan dat de gemeente winst maakt op groepen van samenhangende legesopbrengsten. In de kosten, die ten grondslag liggen aan de legestarieven wordt rekening gehouden met de te betalen BTW én met de overheadkosten.
In 2020 is met behulp van een stagiaire een onderzoek gestart inzake de kostendekkendheid van leges. Dat onderzoek heeft inmiddels tot een eindrapport geleid, waarin vooral een methodiek is ontwikkeld om de kosten en opbrengsten eenduidig in beeld te brengen en te monitoren. In de loop van 2021 zal die methodiek op de legesberekeningen worden toegepast ten behoeve van de ramingen in de begroting 2022.

2.2.3. Beleid en tariefstelling

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. Daarnaast zijn de gemeentelijke belastingen en heffingen de belangrijkste, door de gemeente te beïnvloeden, inkomstenbronnen. Bij de riool- en afvalstoffenheffing en de leges is 100% kostendekking het uitgangspunt. De tarieven zijn dus bepaald door de raming van de kosten. De overige tarieven stijgen in beginsel met de inflatiecorrectie, waarmee ook in de algemene uitkering wordt gerekend. Door incidentele oorzaken kunnen de werkelijke lasten en baten afwijken, waardoor ook de kostendekking anders uitvalt.

2.2.4. Toeristenbelasting en woonforensenbelasting

De toeristenbelasting is in 2020 verhoogd van € 1,55 naar € 1,57 per persoon per nacht.
Voor de forensenbelasting hanteren we hetzelfde stijgingspercentage als bij de toeristenbelasting. Het tarief is vastgesteld op een percentage van de WOZ-waarde.

2.2.5. De belangrijkste tarieven

	2020	2019	Heffingsmaatstaf
OZB			
OZB woningen eigenaar	0,1158%	0,1121%	% van de WOZ-waarde
OZB niet-woning eigenaar	0,2325%	0,2282%	% van de WOZ-waarde
OZB niet-woning gebruiker	0,1407%	0,1434%	% van de WOZ-waarde
Afvalstoffenheffing			
▪ Vastrecht	€ 112,80	€ 107,40	per jaar
▪ 140 liter GFT	€ 2,15	€ 2,10	per lediging
▪ 240 liter GFT	€ 3,70	€ 3,60	per lediging
▪ 30 liter gemeentelijke tariefzak	€ 3,05	€ 3,00	per zak
Rioolheffing	€ 1,82	€ 2,13	per m³
Toeristenbelasting	€ 1,57	€ 1,55	per persoon per nacht
Woonforensenbelasting	0,715%	0,715%	% van de WOZ-waarde

2.2.6. Belastingdruk

Lokale lastendruk 2020 per huishouden

In de begroting of in het raadsvoorstel inzake de belastingtarieven wordt op basis van aannames een berekening gemaakt van de gemiddelde lokale lastendruk per huishouden. In de jaarrekening kan dat nu afgezet worden tegen voornamelijk werkelijke aantallen.

In het raadsvoorstel RA19.056 (d.d. 17-12-2019) met betrekking tot de belastingtarieven 2020 is gerekend met de volgende gegevens:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 309.000, tarief eigenaren 0,1106%;
- Afval: 6,2 GFT-ledigingen à € 2,15 + 3 restafvalzakken à € 3,05 + vastrecht € 112,80;
- Riool: 131 m³ waterverbruik à € 1,82.

De werkelijke gegevens over 2020 zijn:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 309.000, tarief eigenaren 0,1158%;
- Afval: 7 GFT ledigingen à € 2,15+ 2,8 restafvalzakken à € 3,05 + vastrecht € 112,80;
- Riool: 124 m³ waterverbruik à € 1,82

Dat alles geeft het volgende beeld van de gemiddelde belastingdruk per huishouden:

Gemiddelde belastingdruk per huishouden *Bedragen in €*	Raming 2020	Werkelijk 2020
Onroerende zaakbelastingen eigenarengedeelte	357,82	357,82
Afvalstoffenheffing	135,21	136,39
Rioolheffing	238,42	225,68
Totaal per huishouden	**731,45**	**719,89**

De belastingdruk is dus lager dan was geraamd. Dit komt vooral door een lager gemiddeld waterverbruik, waardoor de gemiddelde rioolheffing lager uitvalt.

2.2.7. Kwijtschelding

Als de belastingplichtige en eventuele partner samen een netto besteedbaar inkomen hebben op bijstandsniveau en er weinig vermogen is, komt deze mogelijk in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Voor de bepaling van inkomen en vermogen is wettelijk bepaald wat meegenomen moet worden. Of men daadwerkelijk in aanmerking komt voor (gedeeltelijke) kwijtschelding hangt dus af van de persoonlijke situatie. Het netto besteedbaar inkomen mag niet meer bedragen dan de kosten van bestaan.

De volgende beleidskeuzes zijn gemaakt voor het beoordelen van kwijtscheldingsverzoeken:

- Alleen kwijtschelding te verlenen voor onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing aan niet-ondernemers. De kwijtschelding voor de kosten van het ledigen van GFT-containers is gemaximeerd op 5 ledigingen per jaar;
- De kosten van bestaan voor AOW-gerechtigden zijn gesteld op 100% van de netto AOW-bedragen;
- De kosten van bestaan van niet-AOW-gerechtigden zijn gesteld op het maximum, te weten: 100% van de bijstandsnorm;

- De netto kosten kinderopvang worden meegenomen als uitgaven voor de bepaling van het netto-besteedbaar inkomen.

In 2020 is voor € 22.400 aan kwijtschelding verleend, wat iets hoger is dan 2019 (€ 20.300).

2.2.8. Inkomsten uit belastingen en heffingen

De inkomsten uit gemeentelijke belastingen en heffingen in 2020 zijn weergegeven in onderstaande tabel. Als vergelijkingscijfer staat ook de opbrengst in 2019 vermeld. Verschillen tussen ramingen en werkelijke opbrengsten zijn in de programma's toegelicht.

Belastingsoort	*Bedragen in €*		
	Rekening 2019	*Begroting 2020*	*Rekening 2020*
Onroerende zaakbelastingen	2.585.000	2.845.000	2.837.000
Toeristenbelasting	42.000	222.000	104.000
Woonforensenbelasting	25.000	26.000	35.000
Leges omgevingsvergunningen	986.000	400.000	450.000
Leges bestemmingsplannen	24.000	57.000	22.000
Overige leges (burgerzaken, rijbewijzen, reisdocumenten, bijzondere wetten enz.)	212.000	153.000	170.000
Afvalstoffenheffing	663.000	793.000	710.000
Rioolheffing	1.509.000	1.283.000	1.257.000
Marktgelden	37.000	34.000	32.000
Totaal	**6.083.000**	**5.813.000**	**5.617.000**

Voor de Toeristenbelasting is sprake van een lagere opbrengst over 2020 (van € 80.000), vermoedelijk als gevolg van corona. Daar staat een bijdrage van het Rijk tegenover via de algemene uitkering ad € 54.000. Verder is sprake van oninbare vorderingen welke zijn afgeboekt.
De opbrengst van de Woonforensenbelasting over 2019 is hoger uitgevallen dan was geraamd. Eenzelfde meeropbrengst wordt ook voor 2020 ingeschat (de aanslagen 2020 worden pas in 2021 opgelegd). Hierdoor is de opbrengst € 9.000 hoger dan geraamd.
De leges bestemmingsplannen zijn lager omdat er minder principeverzoeken en verzoeken tot bestemmingsplanwijziging zijn gedaan. Overigens kunnen kosten van bestemmingsplanwijzigingen ook verhaald worden via anterieure overeenkomsten, waardoor de opbrengst in een andere periode valt.

2.3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.3.1. Algemeen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit (de middelen waarover de gemeente beschikt / kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en het totaal aan gekwantificeerde risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, verzekeringen zijn afgesloten of waar ook anderszins geen beheersmaatregelen tegenover staan.

Voor de raad is het weerstandsvermogen van belang omdat er nooit een situatie zal zijn, waarin geen risico's meer bestaan. De raad moet vanuit de kaderstellende en controlerende taak inzicht hebben in de ruimte die er is om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Als die ruimte onvoldoende groot is, moeten aanvullende maatregelen genomen worden.

2.3.2. Beleid

Bij raadsbesluit van 7 juli 2020 is de nota 'Reserves, voorzieningen & afschrijvingsbeleid' herzien. Hierin zijn onder andere regels opgenomen over hoe om te gaan met reserves en voorzieningen en op welke wijze afschrijving plaatsvindt op activa. In het kader van deze paragraaf is van belang dat in het beleid is bepaald dat de algemene reserve bestaat uit 2 delen:

- Een niet besteedbaar deel wat nodig is ter dekking van de gekwantificeerde risico's, vermenigvuldigd met de vastgestelde ratio (1,8);
- Een vrij besteedbaar deel.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

a. Algemene reserve
b. Post onvoorzien
c. Onbenutte belastingcapaciteit
d. Begrotingsruimte

Ad a. Algemene reserve

De stand van de algemene reserve per 31-12-2020 is (inclusief het saldo van deze jaarrekening en rekening houdend met de voorgestelde overhevelingen):

- Niet besteedbaar ter afdekking van risico's (incl. ratio) € 3.739.500
- Vrij besteedbaar € 6.627.472

Voor de bepaling van het niet besteedbare deel van de algemene reserve zijn de regels toegepast uit het in juli 2020 vastgestelde beleid op dit gebied. Daarom zijn de gekwantificeerde risico's ad € 2.077.500 vermenigvuldigd met een factor 1,8, hetgeen tot een bedrag leidt van € 3.739.500.
De bestemmingsreserves laten we buiten de berekening van de weerstandscapaciteit. Bestemmingsreserves moeten meer gezien worden als verplichtingen (er staat een bestedingsdoel tegenover). Daarom nemen we die uit voorzichtigheidsoverwegingen niet mee in de berekening. De raad is overigens te allen tijde bevoegd om de bestemming van reserves aan te passen.

Ad b. Post onvoorzien

Jaarlijks wordt in de begroting een post onvoorzien opgenomen ter grootte van € 50.000, bedoeld voor bijzondere, niet voorziene kosten.

Ad c. Onbenutte belastingcapaciteit

De omvang van de belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijk te verwachten opbrengst en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren wanneer zij een beroep doet op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm). Volgens die norm moeten de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend zijn. Dat uitgangspunt hanteren wij ook. Dan blijft de onbenutte capaciteit van de onroerende zaakbelasting over. Voor 2021 geldt daarvoor een factor van 0,1809% van de totale WOZ-waarde, hetgeen resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit voor Reusel-De Mierden van afgerond € 0,99 miljoen.

Ad d. Begrotingsruimte

Niet van toepassing bij de jaarrekening. Het jaarrekeningsaldo is meegerekend bij de algemene reserve.

Stille reserves
Stille reserves zijn activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd, maar die in principe direct verkoopbaar zijn. Van de omvang van de stille reserves is de volgende indicatie te geven:

Object	Oppervl.	Boekwaarde	Aanduiding boekwaarde	Waarde	Basis waardeberekening	Verschil
Landbouwgrond, geliberaliseerde pacht	28,8 ha	€0		€2.304.000	288.000 m² x € 8,00	€2.304.000
Landbouwgrond, vaste pacht	109 ha	€0		€4.360.000	1.090.000 m² x € 8,00 x 0,5	€4.360.000
Bossen, visvijver, landschapelementen	950 ha	€0		€8.075.000	9.500.000 m² x 0,85	€8.075.000
Gemeentehuis/bibliotheek		€2.098.455	Boekwaarde 31-12-2019	€3.249.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€1.150.545
Gemeentewerf		€0	Boekwaarde 31-12-2019	€456.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€456.000
Sportzaal Den Houtert Lage Mierde		€0	Boekwaarde 31-12-2019	€707.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€707.000
Sporthuis Reusel		€2.177.986	Boekwaarde 31-12-2019	€2.420.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€242.014
Brede School Plus Lage Mierde (Opstap+Ster)		€2.408.158	Boekwaarde 31-12-2019	€2.990.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€581.842
Basisschool De Akkerwinde Hooge Mierde		€532.884	Boekwaarde 31-12-2019	€1.370.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€837.116
Basisschool St. Clemens Hulsel		€5.018	Boekwaarde 31-12-2019	€587.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€581.982
Basisschool De Torelaar Reusel		€311.014	Boekwaarde 31-12-2019	€1.250.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€938.986
Basisschool De Leilinde Reusel		€1.609.114	Boekwaarde 31-12-2019	€3.090.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€1.480.886
Basisschool De Klimop Reusel		€1.211.283	Boekwaarde 31-12-2019	€1.460.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€248.717
CC De Kei Reusel		€59.611	Boekwaarde 31-12-2019	€789.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€729.389
Brandweerkazerne Reusel		€159.705	Boekwaarde 31-12-2019	€342.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€182.295
Sportpark Den Hoek Reusel		€583.615	Boekwaarde 31-12-2019	€2.900.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€2.316.385
Sportpark De Leeuwerik Hooge Mierde		€212.850	Boekwaarde 31-12-2019	€723.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€510.150
Sportpark D'n Daalacker Lage Mierde		€33.235	Boekwaarde 31-12-2019	€774.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€740.765
Sportpark 't Kantje Hulsel		€59.606	Boekwaarde 31-12-2019	€668.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€608.394
Gildeterrein Broekkant Lage Mierde		€0	Boekwaarde 31-12-2019	€156.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€156.000
Woning Sportpark 1 Reusel		€0	Boekwaarde 31-12-2019	€281.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€281.000
Kinderdagverblijf Dooleg Reusel		€131.268	Boekwaarde 31-12-2019	€398.000	WOZ-waarde 1-1-2019	€266.732
Gronden Kleine Hoeven voormalige fase 2		€850.000	Boekwaarde 31-12-2019	€850.000	taxatie 2017	€0
		€12.443.802		€40.199.000		€27.755.198

De stille reserves hebben dus een omvang van € 27,8 miljoen. Het is op basis van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) niet toegestaan om een waarde aan stille reserves toe te kennen en die waarde vervolgens mee te rekenen in de reservepositie. De reservepositie kan vanuit de stille reserves dus alleen toenemen door deze stille reserves om te zetten in geld (te gelde maken middels verkoop).
In de begroting 2022 zal een geactualiseerd overzicht van de stille reserves worden opgenomen.

2.3.3. Risico's
De samenloop van risico's is een ander aspect van het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te vangen (=weerstandsvermogen). Inventariseren van risico's, een inschatting maken van de kans op deze risico's en het beheersen en managen van risico's is hierbij van wezenlijk belang.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de risico's in het licht van het weerstandsvermogen. De weerstandscapaciteit kan dan afgezet worden tegen de samenloop van de geïnventariseerde risico's, zodat 'beoordeeld' kan worden of het weerstandsvermogen afdoende is. De vertaling van deze risico's in bedragen is gebaseerd op inschattingen. Indien er sprake is van nauwkeurige berekeningen van concrete verplichtingen is vorming van voorzieningen nodig.

De gemeente Reusel-De Mierden raamt altijd zo reëel mogelijk. Het blijven echter ramingen, zodat er altijd een risico is, dat de werkelijkheid anders is dan de ramingen. Wij achten dat risico niet dusdanig dat daarmee in de sfeer van weerstandsvermogen rekening moeten worden gehouden.
Reëel ramen betekent echter ook dat er geen 'lucht' in de ramingen zit 'voor het geval dat'. Als bepaalde risico's, zoals bijvoorbeeld inbraakschade, verzekerd zijn, dan ramen wij geen kosten voor die schade, óók niet voor een eventueel (beperkt) eigen risico. Mochten zich dan onverhoopt toch schades voordoen, dan kunnen ramingen dus tekort schieten. Daarover wordt dan gerapporteerd via bestuursrapportages.
Hetzelfde geldt voor bijzondere omstandigheden. Zo kunnen extreme weersomstandigheden tot extra kosten leiden (extra gladheidbestrijding, stormschades enz.). Gelet op de ervaringen ter zake achten wij het niet nodig om op dit gebied in het kader van het weerstandsvermogen met bijzondere risico's rekening te houden.

Grondexploitatie / Bestemmingsplannen
Op grond van artikel 6.1 van de Wet op de ruimtelijke ordening bestaat de mogelijkheid dat onevenredige schade als gevolg van bestemmingswijziging moet worden vergoed. Hiervoor zijn geen specifieke middelen gereserveerd. In principe worden eventuele claims op de ontwikkelaars van een plan afgewenteld. Indien de gemeente de planschade moet vergoeden, wordt deze opgevangen binnen de grondexploitatie.
Daarnaast vormt de grondexploitatie zelf, als gemeentelijke activiteit, een voortdurend risico (economische ontwikkelingen, kredietbeleid van banken, stagnerende markten, veranderende wetgeving, fluctuerende

rentes en dergelijke). Het feit dat deze activiteit in principe in vier kernen en op een kleinschalige wijze wordt uitgevoerd, versterkt dit risico. De markt is voor zowel woningbouwgrond als bedrijfsgrond op dit moment gunstig, hetgeen zich uit in een toegenomen vraag. De aanhoudende coronacrisis zorgt wel voor iets meer onzekerheid, maar we zien dat nog niet terug in de vraag.
De grondexploitaties worden jaarlijks opnieuw berekend, waarbij ook een inventarisatie plaatsvindt van risico's dan wel te optimistische inschattingen. Op basis van de meest recente berekeningen zijn voorzieningen gevormd voor de gecalculeerde nadelige saldi.
In rapportages, zoals die voor alle grondexploitaties zijn opgesteld, is een risicoanalyse en risicoberekening opgenomen. Het gaat dan om risico's als extra hoge kostenstijgingen, grondprijsverlaging, rentestijgingen e.d.. Voor zover risico's binnen de (positieve) resultaten van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, is geen aanvullend weerstandsvermogen nodig. Bij de plannen voor De Leeuwerik, Kleine Hoeven en Hart van Reusel is dat niet het geval. De risico's voor die plannen zijn berekend op:

De Leeuwerik	€ 61.000
Hart van Reusel	€ 143.000
Kleine Hoeven	€ 817.000
Totaal	€ 1.021.000

Doordat jaarlijks een actualisatie van de grondexploitatieprojecten plaatsvindt, inclusief een analyse van risico's en kansen, zijn risico's goed in beeld en kan tijdig gestuurd worden op risicobeperking.

Intergemeentelijke samenwerking

Onze gemeente neemt deel in een aantal verbonden partijen. Voor deze paragraaf zijn de belangrijkste:

- GGD Brabant-Zuidoost
- GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)
- MRE (Metropoolregio Eindhoven)
- VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)
- KempenPlus
- ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
- KBP (Kempisch Bedrijven Park)
- Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant)
- BeneGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

In de paragraaf verbonden partijen treft u meer gegevens aan over de gemeenschappelijke regelingen.

Samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen geeft een risico in de vorm van beheersbaarheid van de eigen organisatie. Door deelname in de verschillende bestuurslagen van gemeenschappelijke regelingen heeft onze gemeente invloed op die organen, maar de gemeente moet zich aansluiten bij besluiten die in gezamenlijkheid genomen worden. Minderheidsstandpunten kunnen, hoe belangrijk deze voor individuele gemeenten ook mogen zijn, in het grote geheel te licht bevonden worden. Samenwerken is daarmee altijd een stukje inleveren van invloed. Overigens leert de ervaring dat de 'winst' van het samen optrekken vooral zit in de toename van professionaliteit en kwaliteit die wordt bereikt en in het borgen van de continuïteit op vitale bedrijfsprocessen. In een aantal gevallen is er sprake van verplichte intergemeentelijke samenwerking. Zo zijn de Veiligheidsregio's en Omgevingsdiensten bij wet opgelegde samenwerkingsvormen.

Net als bij gemeenten worden ook door besturen van Gemeenschappelijke Regelingen besluiten genomen inzake wijzigingen in ambitieniveaus op basis van allerlei ontwikkelingen. Daardoor bestaat het risico, dat gemeentelijke bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen (GR) sterker dan trendmatig gaan stijgen. Voor zover die ontwikkelingen meelopen in het begrotingsproces van de betreffende GR zijn deze tijdig in beeld. In die gevallen moeten de financiële gevolgen worden opgenomen in de gemeentebegroting. Er is dan dus geen sprake meer van risico.
Daarnaast houden sommige verbonden partijen zelf een vorm van weerstandsvermogen aan. De vier grootste Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, VRBZO, MRE en ODZOB) hebben samen afspraken gemaakt over het aan te houden weerstandsvermogen. Een verbonden partij als de GRSK houdt echter zelf helemaal geen weerstandsvermogen aan. En de ene verbonden partij legt in haar stukken een relatie tussen (gekwantificeerde) risico's en de ander doet dat niet of slechts in beperkte mate. Dit is van belang voor de inschatting van de gemeentelijke risico's. Immers als een verbonden partij haar risico's zelf op kan vangen, is er geen risico voor de gemeente. Heeft een verbonden partij slechts deels of geen weerstandsvermogen, dan ontstaat er een risico voor de gemeente naar rato van haar deelname in die partij (bijvoorbeeld naar rato van inwonertal).

Het risicobedrag waarmee de gemeente rekening moeten houden, is dus afhankelijk van de mate waarin verbonden partijen zelf weerstandsvermogen aanhouden. Dat is per partij verschillend. Om toch een inschatting te doen van risico's voor de gemeente, gaan we uit van de jaarbijdrage van onze gemeente aan de diverse verbonden partijen. De meest recente gegevens (begrotingen 2021), afgerond op € 1.000 wat dat betreft zijn:

• GGD Brabant-zuidoost	€ 467.000
• GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)	€ 3.248.000
• MRE (Metropoolregio Eindhoven)	€ 183.000
• VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)	€ 821.000
• KempenPlus	€ 3.356.000
• ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)	€ 205.000
• KBP (Kempisch Bedrijven Park)	€ 0
• Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant	€ 81.000
• BeNeGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)	€ 1.000
• Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	€ 3.000
TOTAAL	€ 8.365.000

We schatten het algemene risico in op kostenoverschrijdingen tot 10% met een kans op voordoen van 25%, hetgeen het risico bepaalt op 25% x 10% x € 8.365.000 = € 209.000,- (afgerond).

Er is sprake van een aantal ontwikkelingen, die aanvullende risico's met zich meebrengen. Dit betreft de Omgevingswet, die per 1-7-2022 zal ingaan en die veel voorbereiding zal vragen vanuit diverse instanties. Van de verbonden partijen geldt dit met name voor ODZOB, GRSK en GGD.
Specifiek voor de GRSK geldt dat de heroriëntatie op de Kempensamenwerking van betekenis kan zijn in het kader van risico's. Een aantal uitgavenposten binnen de GRSK is incidenteel geraamd vanwege de onzekerheid over de toekomstige samenwerking.
Wij achten het zinvol om vanwege deze extra risico's rekening te houden met extra weerstandsvermogen ad € 300.000,-.

KempenPlus is in 2020 geconfronteerd met een fraudezaak, welke zich uitstrekt over een reeks van jaren (vooral over de periode van de WVK-groep als voorloper van KempenPlus). Dat heeft veel inspanningen en energie gevergd, waardoor de vaststelling van de jaarrekening 2019 van KempenPlus vertraging heeft opgelopen en waardoor de samenstelling en vaststelling van de jaarrekening 2020 van KempenPlus nog moet plaatsvinden.
Uit de op 29 maart 2021 door het bestuur vastgestelde jaarstukken 2019 van KempenPlus blijkt dat de verhouding tussen het weerstandsvermogen en de risico's, met name door de fraude, gedaald is tot onder de 1, namelijk 0,72. Conform het financieel kader is de norm voor het weerstandsvermogen minimaal 100% en maximaal 140% van de risico's. Hierdoor ontstaat er formeel een bijstortingsplicht. Gezien het feit dat de jaarstukken 2020 binnen afzienbare tijd worden opgesteld heeft het bestuur besloten om bij de afwikkeling van de jaarstukken 2020 te bepalen hoe hiermee omgegaan wordt. Daarnaast kan er nog geen inschatting gemaakt worden van de bedragen die kunnen worden verhaald inzake de fraude. Deze kunnen nog een positief effect hebben op de bijstortingsplicht. Tegelijkertijd zijn er in 2020 en 2021 aanzienlijke kosten gemaakt voor het onderzoek naar de fraude en de afwikkeling van de jaarstukken 2019.

De totale bijstortingsplicht op basis van uitsluitend de jaarstukken 2019 bedraagt (afgerond) € 1.294.00,- om op de norm van 1 te komen. De bijstorting per gemeente kan op diverse manieren bepaald worden. Daarover moet te zijner tijd nog besluitvorming plaatsvinden. Op basis van de verdeelsleutel (inwonertallen) die is gebruikt bij de inbreng van het vermogen bij de oprichting van KempenPlus, zou het aandeel van Reusel-De Mierden in de bijstortingsplicht € 239.000,- bedragen. Dit zou aangeduid kunnen worden als de minimumvariant. Maar denkbaar is ook dat verdeling plaatsvindt op basis van de WVK-norm (elke gemeente 25%) omdat de oorzaak vooral in de EVK-periode ligt. Dan zou het aandeel Reusel-De Mierden uitkomen op € 323.500,-. Dit zou de maximumvariant kunnen heten. Let wel, het gaat dan alléén om de bijstortingsplicht op basis van de jaarstukken 2019. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de stille reserves in de BV's waarvan KempenPlus de eigenaar is. Het voorlopige geconsolideerde vermogen van de BV's bedraagt naar verwachting € 888.000. Als die stille reserves worden ingezet dan moet ook daarvan nog bepaald worden op basis van welke verdeelsleutel het aandeel per gemeente bepaald wordt.
Voor nu gaan wij uit van de maximumvariant van € 323.500,- ten behoeve van deze risicoparagraaf.

Het totale risico in relatie tot verbonden partijen komt daarmee op € 209.000 + € 300.000 + € 232.500 = € 741.500,-.

Informatiebeveiliging
De gemeente verwerkt en beheert voor de uitvoering van haar taken informatie en persoonsgegevens. Informatie moet beschikbaar, integer en vertrouwelijk zijn. Daarnaast mogen informatie en persoonsgegevens alleen voor bevoegden inzichtelijk zijn. Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen verlagen we het risico op beveiligingsincidenten en beperken we mogelijke negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en de gemeentelijke informatievoorziening, in de vorm van het risico op imago- en financiële schade.

De hoogte van mogelijke, niet verzekerde, financiële schade is op voorhand uitermate moeilijk in te schatten en kan, afhankelijk van het optredende risico en het tijdsverloop, zeer divers zijn. Daarom richten wij ons vooral op preventieve acties en hangen wij aan dit risico op dit moment geen weerstandsvermogen.

Het afgelopen jaar zijn, op basis van het activiteitenplan informatiebeveiliging 2019-2021, verschillende maatregelen uitgevoerd om de technische en organisatorische beveiliging te ondersteunen. Omdat menselijk handelen van de medewerkers een van de grootste risico's blijft, zijn naast technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen verschillende acties opgepakt om ook het bewustzijn voor informatiebeveiliging en privacybescherming te vergroten. Hierbij is tevens aandacht is geweest voor thuiswerken en het gebruik van mobiele apparatuur buiten het gemeentehuis.

Duurzame Digitale Opslagvoorziening (DDO) archief
De gemeente is krachtens de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Eindhoven (MRE) aangesloten bij de gemeenschappelijke archiefdienst, het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe). De Duurzame Digitale Opslagvoorziening (DDO) van het RHCe is inmiddels volledig operationeel. Digitale archiefbescheiden kunnen in het DDO worden opgenomen. De kosten voor opname van archiefbescheiden in het DDO vallen onder de begroting van het RHCe. Daarbij moet benoemd worden dat de kosten voor de in het DDO opgenomen archiefbescheiden op termijn, wanneer de totale omvang van het DDO substantieel toeneemt, doorberekend worden aan de afzonderlijke gemeenten, zoals dat nu ook gedaan wordt voor het aantal strekkende meters analoog archief. Afhankelijk van de toename van digitale archiefbescheiden in het DDO is het nog onduidelijk wanneer het RHCe deze doorbelasting invoert en wat de financiële consequenties, afhankelijk van de omvang van de opgenomen digitale archiefbescheiden, daarvan zijn voor de gemeente. De gemeente dient tevens rekening te houden met extra kosten voor de eigen informatiesystemen, om opname van informatie vanuit de gemeentelijke informatiesystemen in het DDO op termijn mogelijk te maken.

Gegarandeerde geldleningen
De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing over een aantal door derden aangegane geldleningen. Daarbij is een onderscheid te maken tussen garantstellingen aan woningcorporaties op basis van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en overige garantstellingen.
Voor geldleningen onder het regime van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw geldt dat bij problemen eerst het WSW aangesproken wordt en pas als deze niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, staan Rijk en gemeenten ieder voor 50% garant. Het totaalbedrag waarvoor onze gemeente onder het regime van het WSW een afgeleide garantstelling heeft afgegeven bedroeg per 31 december 2020 € 27 miljoen. De totale WOZ-waarde van de onroerende zaken waarop de garantie betrekking heeft, bedraagt bijna € 119 miljoen. Wij hebben geen signalen, die zouden kunnen duiden op een concreet risico dat wij binnen afzienbare termijn aangesproken worden op onze waarborgverplichtingen.
In het kader van het WSW is de verhouding tussen afgegeven garanties in relatie tot de waarde van het daar tegenover staande woningbezit nog dermate gunstig, dat de risico's in de praktijk erg klein zijn.
Er is geen sprake meer van overige garantstellingen. De gemeente is terughoudend in het afgeven van garanties.

Claims Attero i.v.m. aanbod brandbaar huishoudelijk afval
Voor de periode 1-2-1997 t/m 1-2-2017 hebben de 6 Brabantse gewesten (vertegenwoordigd door de Vereniging van Contractanten (VvC)), namens de Brabantse gemeenten, een overeenkomst gesloten met Afvalsturing Brabant (nu: Attero) voor de verwerking van huishoudelijk restafval. Daarbij is o.a. afgesproken dat de Brabantse gemeenten jaarlijks tenminste 510 kiloton (de volumeplicht) restafval ter verwerking (verbranding) aan moeten leveren. Omdat het afvalbeleid steeds meer gericht is op het terugdringen van de hoeveelheid restafval, werd in 2011 voor het eerst niet meer aan die volumeplicht voldaan. Dat is voor Attero reden geweest om aan de Brabantse gewesten een naheffing op te leggen wegens het niet nakomen van de volumeverplichting over de periode 2011 t/m 2014. In een arbitraal eindvonnis heeft het Nederlands

Arbitrage Instituut (NAI) Attero m.b.t. die naheffing in het ongelijk gesteld. Deze kwestie was hiermee afgedaan.
Voor de jaren 2015, 2016 en januari 2017 (einde contractperiode) heeft Attero een nieuwe naheffing opgelegd voor het niet nakomen van de volumeplicht. Tot veler verrassing heeft het NAI in een eindvonnis nu Attero in het gelijk gesteld. Het NAI heeft geoordeeld dat, in tegenstelling tot de jaren 2011-2014, de Brabantse gewesten en gemeenten verplicht zijn een naheffing te betalen voor de minderlevering. Naar aanleiding hiervan is de VvC een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen. De uitspraak van deze vernietigingsprocedure wordt in 2021 verwacht.
Mochten de gewesten uiteindelijk aan het kortste eind trekken, dan zullen waarschijnlijk ook de gemeenten binnen de gewesten een (deel van die) naheffing moeten betalen. Het risico is sterk afhankelijk van de uitkomst van de juridische procedures en verschilt zeer van gemeente tot gemeente. Bovendien moet na afloop van de lopende procedure nog bepaald worden op grond van welke verdeelsleutel de kosten over de gemeenten verdeeld moeten worden (op basis van aantal inwoners, op basis van het verschil in geraamde/geleverde tonnages of een combinatie daarvan).
Vooralsnog schatten wij ons risico op basis van globale berekeningen in op een bandbreedte tussen € 104.000,- en € 211.000,-. Gemiddeld is dat € 157.500,- en omdat wij ons niets voor kunnen stellen bij redenen die de huidige claim succesvol zouden maken, ramen wij de kans op voordoen in op 25%, zodat voor het weerstandsvermogen rekening wordt gehouden met afgerond € 40.000,-.

Sociaal domein
Voor de uitvoering van de Jeugdzorg en de Wmo (begeleiding) zijn de uitkeringen van het Rijk op basis van de circulaires van het gemeentefonds een gegeven. Op de ontwikkeling van de kosten van met name Jeugdzorg is de invloed van de gemeenten niet altijd voldoende groot. Hoewel er zowel vanuit het Loket van A tot Z als vanuit het CJG+ een sterke inzet is op preventie van (dure) zorgkosten, is dat niet altijd door de gemeente te beïnvloeden. Vanuit bijv. de huisartsen en rechtbanken is er een zelfstandige verwijsbevoegdheid van jeugdigen naar zorgaanbieders. Hoewel het de voorkeur heeft om alle zorgvragen via het CJG+ te laten verlopen, is dat in de praktijk soms anders, ondanks het feit dat de contacten met huisartsen en andere partijen zo goed mogelijk onderhouden worden (inmiddels voor alle partijen gereguleerd en vereenvoudigd door digitale uitwisseling).
Ook de min of meer toevallige noodzaak van een of meer dure zorgtrajecten kan een grote invloed hebben op het kostenpatroon. Er is dan ook sprake van een open-eind systeem, waaraan in de kostensfeer risico's zijn verbonden. Wij ramen 50% kans op € 250.000 aan extra kosten.

Claims intensieve dierhouderij
Rondom de intensieve dierhouderij spelen al geruime tijd tal van ontwikkelingen, welke doorwerken in regelgeving vanuit de landelijke en provinciale overheid, maar ook in gemeentelijk beleid, zoals omgevingsvisie, bestemmingsplannen en dergelijke. Al deze ontwikkelingen kunnen wellicht beperkingen inhouden voor de ontwikkeling van een aantal bedrijven in die sector. Daarbij zullen sommige ondernemers zich benadeeld voelen door de nieuwe regelgeving en proberen dat nadeel gecompenseerd te krijgen door daartoe claims in te dienen. Het is op dit moment geenszins in te schatten wat de slagingskans voor dat soort claims zal zijn en om hoeveel gevallen het zou kunnen gaan. Desalniettemin moeten we rekening houden met de kosten van afhandeling van eventuele claims en bestaat altijd het risico dat claims toegewezen worden.
Vooralsnog maken wij een inschatting van 50% kans op € 100.000 aan afhandelingskosten en 10% kans op € 1 miljoen aan claims, derhalve in totaal een risico van € 150.000.

Voorzieningen
De voorzieningen worden bij de opstelling van de jaarrekening herrekend op basis van de dan bekende, meest recente informatie. Dat zijn echter altijd momentopnamen, zodat er altijd een risico bestaat dat voorzieningen onvoldoende hoog zijn. De onzekerheid over het al dan niet toereikend zijn van voorzieningen kan toe- of afnemen door tijdsverloop of door de aard van de voorziening.
De voorzieningen voor wegen en gebouwen en riolering worden eens in de 4 à 5 jaar geactualiseerd. Voor wegen en riolering is dat recent gebeurd. De actualisering van de onderhoudsvoorziening gebouwen heeft in 2019 plaatsgevonden.
Voorzieningen voor wachtgeld- en Appa-verplichtingen worden jaarlijks geactualiseerd voorafgaand aan de samenstelling van de jaarrekening. De voorziening wachtgelden is gebaseerd op inschattingen ten aanzien van met name de duur van de wachtgeldverplichting. Die duur is meestal redelijk nauwkeurig te bepalen, maar kan onzeker worden als zich zaken voordoen als arbeidsongeschiktheid tijdens de wachtgeldperiode. Daardoor kan de wachtgeldverplichting langer doorlopen, terwijl de tijd dan moeilijk in te schatten is. De gemeente Reusel-De Mierden heeft één doorlopende wachtgeldverplichting vanwege arbeidsongeschiktheid. Op basis van nu bekende gegevens is de duur ingeschat.

Omdat alle voorzieningen op basis van de meest recente gegevens zijn berekend, achten wij het niet nodig om hiervoor een aanvullend risicokapitaal aan te houden.

Covid-19

Voor zover er concrete cijfers zijn die direct te relateren zijn aan de Covid-19 crisis, zijn deze in deze jaarrekening verwerkt. Het is lastig in te schatten in welke mate Covid-19 (financiële) gevolgen kan hebben voor de toekomst. Dat is mede afhankelijk van de duur van de pandemie, van hoe en in welk tempo de wereldwijde economie zich zal weten te herstellen, van de mate waarin bedrijven in een later moment alsnog "omvallen" als gevolg waarvan de werkloosheid zou kunnen stijgen en van de mate waarop Covid-19 later nog door zal werken in de fysieke en geestelijke gezondheid van mensen met mogelijk hogere zorgkosten als gevolg. We weten het allemaal niet. Daarom is daar nu ook geen bedrag aan te koppelen in het kader van het benodigde weerstandsvermogen.

2.3.4. Resumé risicobedragen

Samenvatting beschreven risico (Bedragen in €)	Benodigde weerstand
Grondexploitaties	1.021.000
Intergemeentelijke samenwerking	741.500
Sociaal domein	125.000
Claim Attero	40.000
Intensieve dierhouderij	150.000
Totaal	**2.077.500**

Zoals eerder in deze paragraaf is aangegeven is voor dit risico een deel van de algemene reserve afgezonderd. Voor dat afgezonderde deel worden de gekwantificeerde risico's ad € 2.077.500 vermenigvuldigd met een factor 1,8. Buiten het op deze wijze berekende afgezonderde deel van € 3.739.500 bedraagt het vrij besteedbare deel van de algemene reserve per 31-12-2020 € 6.627.472 (inclusief resultaat 2020 en rekening houdend met € 1,096 miljoen aan voorgestelde overhevelingen).

2.3.5. Kengetallen

Op basis van artikel 11 van het Bbv moet de begroting en ook de jaarrekening in de risicoparagraaf een tabel met een aantal kengetallen bevatten. De volgende cijfers kunnen gegeven worden:

Kengetal	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Netto schuldquote	60,8%	45,1%	50,9%	37,5%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	59,1%	44,1%	50,9%	37,5%
Solvabiliteit	33,2%	40,6%	34,1%	42,6%
Grondexploitatie	46,4%	35,0%	29,6%	22,9%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	-2,0%	0%
Belastingcapaciteit	98,2%	99,9%	98,4%	97,3%

Enige uitleg over de betekenis van deze kengetallen is nodig.
De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen, weerspiegelen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Omdat onze gemeente nauwelijks gelden heeft uitgeleend, zijn de beide percentages nagenoeg gelijk. In beginsel is een zo laag mogelijke quote het meest gunstig.
De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hoge schuld hoeft bijvoorbeeld geen probleem te zijn als er ook sprake is van veel eigen vermogen. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger deze quote, hoe beter de gemeente er voorstaat.
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond in exploitatie) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Aan deze quote is eigenlijk geen kwalificatie goed of slecht te hangen. Wel is een hoge quote een teken van grotere voorraad nog uit te geven grond, waardoor het risico op dat gebied groter is. Een lagere quote voor grondexploitatie betekent dus in het algemeen dat de gemeente minder risico's loopt op dat gebied.
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (begrotingsoverschot). Uiteraard is hier een hogere quote altijd gunstiger.
Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de gemeentelijke woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij zijn de woonlasten voor een

meerpersoonshuishouden met eigen woning leidend. De kwalificatie van deze quote is afhankelijk van politieke keuzes c.q. voorkeuren. Het hoeft geen doel te zijn om een lager belastingniveau te hebben dan het landelijk gemiddelde. Een score van 100% zou betekenen dat de gemeente precies op het landelijk gemiddelde zit.

Als we de kengetallen bezien, dan zien we bij alle kengetallen een verbetering. Met een lager schuldrestant op leningen en een verbeterde reservepositie zijn de verbeterde getallen voor schuldquote en solvabiliteit goed verklaarbaar.
Het percentage voor grondexploitatie loopt ook terug, hetgeen verklaarbaar is vanuit de verkopen in met name Molen Akkers, Hasselt-II en Kerkekkers, maar ook de voortgang binnen het plan Kleine Hoeven.
Het percentage voor belastingcapaciteit laat zien dat de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Reusel-De Mierden in 2020 iets onder het gemiddelde liggen, zoals het Coelo dat berekent als gemiddeld bedrag voor Nederland.
Het totaalbeeld van de financiële kengetallen laat opnieuw een verbetering zien.

2.4. Financiering

2.4.1. Algemeen

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico, koersrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) respectievelijk de limieten en richtlijnen volgens het Treasurystatuut.

2.4.2. Treasury en renteontwikkeling

Er is op dit moment nog steeds sprake van een ongekend lage rente op aan te trekken financieringsmiddelen. Dat geldt zowel voor de langlopende geldleningen als voor kort geld. Met behulp van een prognose van onze geldstromen kunnen we onze behoefte aan geld of kapitaal zo slim mogelijk afdekken, waardoor we optimaal profiteren van de huidige lage rentestand.

Het Bbv maakt onderscheid tussen de rente die aan de grondexploitatie mag worden toegerekend en de rente die aan producten wordt toegerekend (middels de kapitaallasten). Dat onderscheid heeft te maken met het feit dat de gemeente gebruik maakt van totaalfinanciering, dus alle investeringen worden gefinancierd met een mix van eigen vermogen en vreemd vermogen.

Voor de kapitaallasten moet gerekend worden met de reële rente (omslagrente). Die rente wordt berekend aan de hand van de te betalen rente in en de boekwaarde van de investeringen. In 2020 bedroeg de omslagrente 0,5%.

Voor de grondexploitatie is het hiervoor berekende percentage het uitgangspunt, maar dan moet nog wel correctie plaatsvinden voor de verhouding vreemd vermogen – eigen vermogen. In de grondexploitaties zoals die recent opnieuw zijn berekend, is een rente van 0,37% aangehouden.

Renteresultaat

Aan investeringen en aan de grondexploitaties wordt een fictieve rente (rekenrente) toegerekend. Die rekenrente is niet gelijk aan de werkelijke rente die de gemeente betaalt op de opgenomen geldleningen. Het voor- of nadeel dat we hierdoor hebben is het renteresultaat.
In 2020 is het renteresultaat als volgt verlopen:

Renteresultaat *(bedragen x € 1.000)*	**Begroting 2020**	**Rekening 2020**
• Betaalde rente	-/- 180	-/- 167
• Toegerekend aan investeringen	459	369
• Toegerekend aan grondexploitaties	376	287
• **Renteresultaat**	**655**	**489**

Het verschil tussen het begrote renteresultaat en het gerealiseerde werkelijke renteresultaat komt door:

- lagere betaalde rente (mix van verschillende rentepercentages op vaste geldleningen);
- verschillen tussen de werkelijke boekwaarden en de begrote boekwaarden van zowel investeringen als grondexploitaties;
- lagere toegerekende rente aan investeringen vanwege een lager investeringsniveau dan geraamd;
- lagere toegerekende rente aan grondexploitaties vanwege lager percentage toe te rekenen rente.

2.4.3. Leningenportefeuille

Onze gemeente heeft per 31 december 2020 voor een bedrag van € 14,9 miljoen aan opgenomen langlopende geldleningen. In de loop van 2020 zijn de langlopende geldleningen met € 1,9 miljoen teruggelopen.

2.4.4. Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het maximale bedrag dat een gemeente met kortlopend krediet mag financieren. Dit kan bijvoorbeeld door 'rood' staan bij de bank of door het aangaan van kasgeldleningen.

Wettelijk is vastgesteld dat de kasgeldlimiet 8,5% van de jaarbegroting (exclusief BTW) is. De gemeente is verplicht om per kwartaal de kasgeldlimiet te toetsen en de provincie hiervan verslag te doen. In het jaarverslag wordt de geraamde kasgeldlimiet getoetst aan de werkelijke omvang.

Omvang begroting	€ 36.749.000
Toegestane limiet	8,50%
Ruimte kasgeldlimiet	€ 3.123.665

In 2020 is de kasgeldlimiet niet overschreden, hetgeen betekent dat het totaal aan korte schulden (kwartaalgemiddelde) niet groter was dan -/- € 3.123.665. De kwartaalsaldi bedroegen: -/- € 744.651 (1e kwartaal), -/- € 1.112.014 (2e kwartaal), -/- € 990.169 (3e kwartaal) en -/- € 1.134.282 (4e kwartaal).

2.4.5. Renterisiconorm

De renterisiconorm op basis van de Wet FIDO heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Dit is vooral van belang bij stijgende rentepercentages omdat dan de rentekosten bij herfinanciering stijgen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Er mag dus maximaal 1/5e deel van de langlopende schulden aan rentegevoeligheid onderhevig zijn. Conform de verwachting in de begroting is de renterisiconorm in 2020 overschreden, maar wel minder dan was geraamd. Hoewel het risico bij rentestijging zeker aanwezig is en we dat risico ook niet willen bagatelliseren, zegt de renterisiconorm niet alles. De overschrijding van de norm wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat er meer is afgelost op leningen dan was geraamd. En juist door een lager schuldrestant wordt een afnemend renterisico bereikt.

Renterisiconorm *(bedragen x € 1.000)*		**Rekening 2019**
1	Renteherzieningen	0
2	Aflossingen	10.895
3	**Renterisico (1+2)**	**10.895**
4a	Begrotingstotaal	39.538
4b	Percentage regeling	20%
4	**Renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal)**	**7.908**
5a	Ruimte onder de renterisiconorm (4>3)	
5b	Overschrijding van de renterisiconorm (3>4)	**2.987**

EMU-saldo

Het Economische en Monetaire Unie (EMU)- saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid (Rijk, decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren zoals zorg en sociale zekerheid). Het EMU-tekort mag maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) bedragen. Hiermee wil men voorkomen dat de overheidsfinanciën van de EMU-landen ontsporen. Zolang de uitkomst van onderstaand overzicht positief is, levert de gemeente geen bijdrage aan een (te) hoog Europees overheidstekort.

Voor gemeenten worden op basis van begrotingstotalen individuele EMU-referentiewaarden berekend. Voor Reusel-De Mierden is de laatst bekende referentiewaarde (over 2021) berekend op € 1.292.000,-. In deze referentiewaarde is tevens het gemeentelijke aandeel in het EMU-saldo van gemeenschappelijke regelingen verdisconteerd. De referentiewaarde is dan ook geen norm, maar meer een indicator. Pas als nationaal blijkt dat gemeenten het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

EMU-saldo	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Omschrijving	**x € 1.000,-**	**x € 1.000,-**
1. Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-414	1.267
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.501	-4.164
3. Mutatie voorzieningen	226	16
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	7.073	3.284
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo (=1+2+3-4+5)	**5.384**	**403**

2.5. Verbonden partijen

2.5.1. Algemeen

Een verbonden partij is een instelling buiten de eigen organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (Bbv, artikel 1).

Met een zetel in het bestuur van een instelling of met stemrecht heeft de gemeente een ‘bestuurlijk belang’. Onder een ‘financieel belang’ wordt verstaan het ter beschikking stellen van middelen die de gemeente kwijtraakt bij faillissement van de verbonden partij of die bij financiële problemen van de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

We kunnen een verbonden partij zien als één van de drie vormen waarmee gemeenten hun taken (laten) uitvoeren: door een eigen dienst, een commerciële partij of door een verbonden partij.
Er kan een aantal redenen zijn waarom een gemeente samenwerkt met een verbonden partij. Bijvoorbeeld vanwege de mogelijkheden van spreiding van risico’s over de verschillende deelnemers
of om een efficiëntere uitoefening van een wettelijke taak te realiseren.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen in de programma’s. De raad dient hiervoor kaders te stellen en de verbonden partijen te controleren op de realisatie van de doelstellingen.
Naast bovengenoemde taken is deze paragraaf belangrijk voor de raad vanwege de kosten en de financiële risico’s die de gemeente kan lopen met verbonden partijen.

2.5.2. Onderscheid gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en privaatrechtelijke verbondenheden

Op een aantal gebieden is binnen de gemeente sprake van verbonden partijen. Het belangrijkste onderscheid dat daarbij gemaakt kan worden is dat tussen gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en privaatrechtelijke verbondenheden.

Bij gemeenschappelijke regelingen betaalt onze gemeente jaarlijks een bedrag voor exploitatiekosten van die gemeenschappelijke regeling naar rato van deelname in de regeling. Evenals bij stichtingen is bij de oprichting bijgedragen in de oprichtingskosten. Naar rato van de bijdragen loopt de gemeente Reusel-De Mierden risico in een eventueel liquidatiesaldo van een gemeenschappelijke regeling/stichting. Verder lopen wij het risico dat een andere partij, die deelneemt in een gemeenschappelijke regeling/stichting, uittreedt. Op dat moment zal die partij uittreedkosten moeten betalen die meestal bestaan uit kosten in de vorm van wachtgelden aan personeel. Voor de achterblijvende deelnemende partijen zal de bijdrage in de exploitatiekosten dan veelal stijgen, doordat algemene kosten, bijvoorbeeld overheadkosten, over minder deelnemers omgeslagen kunnen worden. Ook kan het draagvlak van een gemeenschappelijke regeling/stichting verminderen bij uittreding van een partner. Hiervan is sprake als bijvoorbeeld de gemeente Eindhoven uit de MRE zou stappen. Een volgend risico is er voor ons wanneer wij zelf uit een gemeenschappelijke regeling stappen. Op dat moment zijn wij ook verplicht tot het betalen van de eerder genoemde kosten.

Via de afvaardiging van leden in besturen van gemeenschappelijke regelingen kunnen risico’s beïnvloed worden. De stem van de gemeente is naar rato van de verhouding ten opzichte van het totaal aantal bestuursleden.

Naast gemeenschappelijke regelingen/stichtingen heeft onze gemeente ook belangen in partijen op privaatrechtelijke grondslag. Het financiële risico van dit soort belangen is beperkt tot de waarde van de aandelen c.q. de geaccepteerde verantwoordelijkheid.

2.5.3. Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente.
Naast het openbaar belang worden ook de relevante ontwikkelingen toegelicht.

Naam: Vestigingsplaats:	**GGD Brabant-Zuidoost** Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal Domein Programma 7: Volksgezondheid en milieu		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 242.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 2.864.000	€ 4.420.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 14.879.000	€ 30.835.000
	Resultaat 2020:	€ 940.000	
Ontwikkelingen:	De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2020 zijn: ▪ Coronabestrijding (testen, broncontactonderzoek, vaccineren, informeren publiek en professionals); ▪ Implementatie van het paraatheid- en spreidingsplan ambulancezorg; ▪ Het borgen van publieke gezondheid in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van gemeenten; ▪ Programmatische aanpak voor preventie van suïcide- en depressie; ▪ Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein; ▪ Integratie JGZ 0 – 4 binnen de GGD (per 1.1.2021 gerealiseerd); ▪ Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap); ▪ Implementatie van het LEAN gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD; ▪ Implementeren van zelforganisatie en tweelagenstructuur.		
Risico's:			

Naam: Vestigingsplaats:	**Kempisch Bedrijvenpark (KBP)** Bladel		
Relatie programma:	Programma 3: Economie		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.		
Openbaar belang:	Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden. Bovenstaande met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitgangspunten.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 0	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 10.588.000	€ 11.683.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 19.500.000	€ 21.100.000
	Resultaat 2020*	€ 1.094.000	
Ontwikkelingen:	In 2020 is de uitgifte van bouwkavels vanwege corona achtergebleven bij de oorspronkelijke raming. Uiteindelijk is toch 4,6ha verkocht en geleverd in 2020. Vanaf de herfst 2020 is het tij echter weer gekeerd en is de interesse in de kavels toegenomen. Er is sprake van nieuwe belangstelling, met name uit sectoren die geen invloed van de coronacrisis ondervinden. Er staan eind 2020 diverse opties uit. Inmiddels eind 2020 62% van de 69 hectare verkocht. In 2020 is ook gestart met de verkoop van de tweede fase van de woonkavels, aan de burgemeester Gremstraat. 7 van de 15 kavels zijn verkocht en geleverd. Er is nog één kavel beschikbaar aan de burgemeester Swachtenstraat. Uiterlijk op 1 januari 2023 worden alle kavels afgenomen door de ontwikkelaar.		
Risico's:	Het tempo van de uitgifte heeft beperkte invloed op het eindresultaat van de exploitatie. Er worden jaarlijks diverse scenario's qua uitgiftetempo uitgewerkt. Deze eindigen allen ruim met een positief saldo. Doordat de rente erg laag is neemt de fiscale winst toe. Dit levert een hogere Vennootschapsbelastinglast op. In de nieuwe grondexploitatieberekeningen is rekening gehouden met deze hogere VPB last en blijkt het eindresultaat beperkt wordt beïnvloed. In de jaarrekening van KBP wordt dit nader toegelicht. De overige risico's zijn beperkter in omvang en worden nader toegelicht in de jaarrekening van het KBP.		

Naam: Vestigingsplaats:	**Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)** Reusel
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning Diverse programma's voor programmakosten

Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.		
Openbaar belang:	De regeling wordt getroffen ter gezamenlijke behartiging van de afzonderlijke en gemeenschappelijke belangen van de colleges op het gebied van: ▪ Informatie en communicatie technologie waaronder geografische informatievoorziening (SSC); ▪ Werk, inkomen en zorg (MD); ▪ Personeel & Organisatie (P&O); ▪ Jeugdhulp (JH); ▪ Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 3.239.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 315.295	€ 859.571
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 0	€ 0
	Resultaat 2020:	€ 459.572	
Ontwikkelingen:			
Risico's:			

Naam: Vestigingsplaats:	**Metropoolregio Eindhoven (MRE)** Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning Programma 3: Economie		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven. De kerntaken zijn strategische netwerksamenwerking op de thema's economie, transitie landelijk gebied, energietransitie en mobiliteit. Tevens het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 183.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 5.821.000	€ 5.967.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 18.050.000	€ 26.299.000
	Resultaat 2020 (ingeschat resultaat):	€ 1.531.000	
Ontwikkelingen:	Algemeen ▪ De uitbraak van COVID-19 speelt een grote rol in de huidige samenleving. Ook de werkzaamheden van de Metropoolregio Eindhoven worden hierdoor beïnvloed. Werknemers werken zoveel mogelijk vanuit huis, het publiekstoegankelijke deel is op het moment van deze rapportage gesloten, bijeenkomsten worden in digitale vorm gehouden. Ondanks dit alles heeft de Metropoolregio Eindhoven alle werkzaamheden uit het Samenwerkingsakkoord kunnen uitvoeren en zijn de wettelijke verplichtingen in het kader van begroting en jaarrekening nagekomen. ▪ Er is een eindvonnis in het geschil tussen Attero en de Brabantse gewesten over de garantieplicht van aanlevering van brandbaar restafval over de jaren 2015-januari 2017. Het NAI heeft geoordeeld dat, in tegenstelling tot de jaren 2011-2014, de Brabantse gewesten en gemeenten verplicht zijn een naheffing te betalen voor de minderlevering. De Metropoolregio Eindhoven heeft als contractpartner namens de 21 gemeenten uitvoering gegeven aan het financiële deel van het vonnis wat betrekking heeft op deze regio. Er is een procedure gestart bij het Gerechtshof om het vonnis te vernietigen. Wij wachten de uitkomst af. Dienst Metropoolregio Eindhoven ▪ Op meerdere momenten zijn in 2020 (digitale) bijeenkomsten georganiseerd waar gemeenten (raden en colleges) input konden leveren t.b.v. de realisatie van het Werkprogramma 2021. Na afronding van de zienswijzeprocedure hierop zal besluitvorming door het Algemeen Bestuur plaatvinden in de vergadering van 24 februari 2021. Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) ▪ Het Algemeen Bestuur heeft op 16 december 2020 ingestemd met het toekomstperspectief RHCe: o De taken van het RHCe zoals deze uit wet- en regelgeving en de gemeenschappelijke regeling voortvloeien, worden onverkort voortgezet. o De huidige uitvoeringsactiviteiten, dienstverlening en werkwijze van het RHCe worden gecontinueerd.		

	○ De advisering aan gemeente, met name informatica en archivistiek, wordt geïntensiveerd. ○ Met zusterinstellingen wordt samengewerkt ten voordele van dienstverlening aan gemeenten, instellingen en burgers. Gulbergen ▪ De erfpachtconstructie met Attero is per 21 december 2020 beëindigd. Vanaf deze datum heeft de Metropoolregio weer het volledige eigendom van het gebied Landgoed Gulbergen.
Risico's:	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld.

Naam: Vestigingsplaats:	**Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)** Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 1: Veiligheid		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	VRBZO is een organisatie waarin de brandweer, de geneeskundige hulpverlenings-organisatie in de regio (GHOR) en de regionale ambulancevoorziening (RAV) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 802.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 6.887.000	€ 2.483.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 39.485.000	€ 42.499.000
	Resultaat 2020 (ingeschat resultaat):	€ 265.000	
Ontwikkelingen:	COVID-19 Corona zette dit jaar de hele wereld op z'n kop. Het betekende voor VRBZO een onverwachte uitdaging, omdat veiligheidsregio's een grote rol hebben in het weer veilig maken en houden van de samenleving. De Coronacrisis in Nederland begon in februari en daarmee had deze ruim 10 maanden van 2020 een grote impact op de samenleving en onze organisatie. De crisisorganisatie ging 7 dagen per week aan de slag om de steeds veranderende omgeving van de benodigde informatie en middelen te voorzien. Veel collega's verruilden hun reguliere taken voor het werk binnen de crisisorganisatie. Anderen zorgden ervoor dat het noodzakelijke reguliere werk van de collega's zoveel mogelijk kon doorgaan. Daarnaast werd de GHOR tijdens de eerste golf verantwoordelijk voor het distributiecentrum 'verspreiding beschermingsmiddelen' dat werkte voor alle zorgverleners in heel Brabant. Na de eerste coronamelding versterkten we direct onze samenwerking met de GGD en de andere Brabantse regio's. Al snel kwam daar de landelijke samenwerking en afstemming bij. Er waren veel partners betrokken bij het bestrijden van deze crisis. De samenwerking met hen was intensief. Gemeenten, GGD, Defensie, Bevolkingszorg, OM, Politie, GHOR, Marchaussee; ieders inbreng was enorm belangrijk en noodzakelijk. Samen werkten we aan onder andere noodverordeningen, handhavingskaders, bewaken van de zorgcontinuïteit. Ook beantwoordden we non-stop vragen van ondernemers, bewoners en media. Na een korte adempauze in de zomerperiode kwam de tweede golf. De crisisorganisatie ging op volle sterkte weer aan de slag. Terwijl in het najaar een aantal keer nieuwe maatregelen werden doorgevoerd, werd ook de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm) voorbereid. De wet ging in op 1 december. Hoewel de veiligheidsregio en de voorzitter een andere rol kregen, besloten we een groot deel van de processen in stand te houden. De ernst van de situatie vroeg daarom, we wisten dat het zo goed werkte en het was belangrijk om in de regio uniformiteit uit te stralen. Eind 2020 kwam er langzaam zicht op de goedkeuring van enkele vaccins en een start van de vaccinaties. Hoewel dat enig perspectief gaf, eindigden we het jaar in een lockdown. De verwachting is dan ook dat deze crisis de organisatie nog ten minste de eerste helft van 2021 zal beheersen.		

Vervolgtraject denktank rechtspositie brandweervrijwilligers

Het Veiligheidsberaad, het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) en de Brandweerkamer onderzoeken op welke wijze de brandweerorganisatie opnieuw kan worden vormgegeven, op zo'n manier dat er nadrukkelijk en fundamenteel verschil is tussen vrijwilligers en beroepskrachten. Dat is namelijk nodig vanuit juridisch oogpunt. In landelijk verband wordt bekeken hoe de brandweer hieraan invulling kan geven. Het was de bedoeling om dit traject voor de zomerperiode af te ronden. Het Veiligheidsberaad en de minister hebben echter samen besloten om, in verband met de Coronacrisis en de inzet van veiligheidsregio's hierop, de werkzaamheden voor het traject rechtspositie brandweervrijwilligers op te schorten. Na afstemming met het Veiligheidsberaad informeert de minister de Kamer over de nieuwe planning.

Visie 2025

Na de regionalisering breekt er een nieuwe fase aan voor veiligheidsregio's. VRBZO ontwikkelt de komende jaren tot een hoogwaardige advies- en dienstverleningsorganisatie op het gebied van fysieke veiligheid en crisisbeheersing. Risicogericht, flexibel, professioneel en verbindend zijn daarin belangrijke begrippen. VRBZO wil investeren in netwerkmanagement, business intelligence en de professionaliteit van onze medewerkers om toegevoegde waarde te blijven leveren in een veeleisende maatschappij. De Visie 2025 laat de thema's en het pad zien aan de hand waarvan we deze volgende fase inzetten.
Het proces rondom de Visie 2025 lag door de focus op de Coronacrisis korttijdig stil waardoor vertraging is ontstaan. Inmiddels is de Visie 2025 besproken tijdens de bestuursvergadering op 17 december. Aansluitend kunnen de burgemeesters de visie in het eerste kwartaal van 2021 met hun gemeenteraden bespreken. Indien gewenst biedt VRBZO ondersteuning bij uitleg van de visie en toelichting op beoogde uitwerkingen. VRBZO beoogt de Visie 2025 in april 2021 vast te laten stellen door het Algemeen Bestuur.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

In de zomer van 2019 heeft de ministerraad ingestemd met de instelling van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's (Wvr). De evaluatiecommissie heeft tot taak de doeltreffendheid en de effecten van de Wvr en onderliggende regelgeving in de praktijk te onderzoeken en daarbij ook te bezien of de huidige wet bruikbaar is in het licht van actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing. De evaluatiecommissie heeft eind 2020 gerapporteerd aan de minister van J&V. De ontwikkelrichting in de Visie 2025 past bij de uitkomsten van de evaluatie.

Reorganisatie sector Incidentbestrijding

De reorganisatie moet leiden tot een brandweerorganisatie die voldoet aan de huidige én toekomstige eisen op het gebied van kwaliteit, capaciteit en continuïteit. De reorganisatie heeft vooral betrekking op medewerkers van de sector Incidentbestrijding, uitgezonderd de vrijwilligers en de parate dienst. Het gaat dan om de medewerkers die werkzaam zijn als leidinggevende of in het werkgebied van preparatie zoals bijvoorbeeld trainen en oefenen, planvorming, facilitaire ondersteuning etc. De ontwikkeling past in de Visie 2025 waarin een toekomstbestendige organisatie een van de ontwikkelthema's is. Het reorganisatieplan houdt rekening met het in 2020 vastgestelde sociaal statuut van VRBZO. De reorganisatie wordt voor de zomer 2021 afgerond.

Overig

- Tijdens de brand in de Deurnese Peel is de brandweer met ruim 40 personen volcontinu voor anderhalve week aan het werk geweest bij de grootste natuurbrand ooit in Nederland. Ook in de weken daarna laaide de brand op en zijn nog diverse eenheden bezig geweest met bluswerkzaamheden. Dit resulteert in ongeveer € 270.000 aan inzetkosten voor vergoedingen aan vrijwilligers en overuren van functionarissen. Ook waren er ruim € 60.000 kosten voor verbruikt materiaal, materiele schades en diverse facilitaire voorzieningen (catering e.d.).
- Medewerkers van de parate dienst van de brandweer die voor 2006 in dienst waren hebben recht op de overgangsregeling functioneel leeftijdsontslag (FLO). Deze overgangsregeling is de afgelopen jaren enkele malen herzien. Recent heeft er weer een aanpassing plaatsgevonden. Individuele veiligheidsregio's hebben geen eigen beleidsvrijheid met betrekking tot deze regeling. Onderhandelingen vinden plaats op landelijk niveau vanuit de brandweerkamer van VNG. De meest recente wijziging zorgt ervoor dat de kosten voor onze organisatie vanaf 2020 sterk stijgen, om daarna weer te dalen. Om die reden heeft de adviescommissie financiën en bedrijfsvoering geadviseerd een

	voorziening FLO in te stellen, waaruit we de incidentele meerkosten kunnen opvangen. Eind 2020 bedraagt de voorziening € 4.237.000. ▪ Investeringen in dienstvoertuigen en hoogwerkers zijn vertraagd door langer dan verwachte aanbestedingslooptijden en leveringstijden. Investeringen in huisvesting en redgereedschap zijn uitgesteld. Hierdoor is het investeringsprogramma in 2020 niet volledig gerealiseerd.
Risico's:	In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2020 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In het jaarverslag 2020 is deze paragraaf geactualiseerd.

Naam: Vestigingsplaats:	**Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)** Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 7: Volksgezondheid en milieu		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015).		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 430.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 2.429.000	€ 2.429.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 3.437.000	€ 4.523.000
	Resultaat 2020:	€ 354.000	
3.437Ontwikkelingen:	▪ Het ROK (Regionaal Operationeel Kader) handhaving en toezicht en het ROK vergunningverlening zijn inmiddels vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De implementatie van het ROK is in gang gezet en er zijn financiële kaders opgesteld. Een verdere professionalisering volgt in 2021. Hiertoe is een klankbordgroep met onze deelnemers opgericht. De ODZOB gaat voor alle gemeenten het ROK-VV toepassen bij het beoordelen van vergunningen en meldingen voor het onderdeel milieu. ▪ De inwerkingtreding van de Omgevingswet is verschoven naar 1-7-2022, maar verder uitstel kan niet worden uitgesloten. De nieuwe wet leidt tot een stelselherziening met een grote impact op de bevoegde gezagen en organisaties die bij de wet betrokken zijn. Dit vraagt om regionale afstemming en samenwerking; vandaar dat de ODZOB zich samen optrekt met haar deelnemers en de andere gemeenschappelijke regelingen (MRE, GGD en VRBZO). Het ODZOB-programma Omgevingswet heeft enige vertraging opgelopen door de verschuiving van de aanvangsdatum van de nieuwe wet. Met name de opleidingsactiviteiten verschuiven naar 2021. ▪ In 2020 is, in samenwerking een grote groep deelnemers en enkele ketenpartners, een succesvol aanbestedingstraject doorlopen voor een nieuwe VTH-applicatie. De implementatie hiervan heeft vertraging opgelopen wegens het uitstel van de start van de Omgevingswet. ▪ Het Klimaatakkoord van Parijs heeft een grote impact op de activiteiten van de ODZOB, onder andere door toezicht op energiebesparing bij controles en door invulling te geven aan de uitvoering van de RES (Regionale Energiestrategie). Onze toezichthouders zijn inmiddels bekend met de informatieplicht van bedrijven die hiermee gepaard gaat. Enkele duizenden bedrijven zijn aangeschreven op hun mogelijke informatieplicht. Het aantal informatie-plichtige bedrijven bleek lager te liggen dan werd ingeschat. Door de Corona-maatregelen is er een achterstand ontstaan in de uit te voeren controles. Bedrijven weten de ODZOB steeds beter te vinden als het gaat om het inwinnen van adviezen. ▪ Het nieuwe provinciale bestuursakkoord en de Interim Omgevings-verordening (IOV) heeft grote impact op de zorgvuldige duurzame veehouderij. De taskforce transitie veehouderij, waarin ook de ODZOB vertegenwoordigd is, heeft een herijking van het eerder opgestelde maatregelenpakket uitgevoerd. In afstemming met de andere 2 Brabantse omgevingsdiensten zullen de gevolgen hiervan in 2021 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd. ▪ Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift een deel van de bevoegdheden die nu bij de provincie liggen naar de gemeenten. De ODZOB zorgt samen met de deelnemers ervoor dat ze goed voorbereid zijn op de uitvoering van de bodemtaken onder de Omgevingswet. In 2020 is een regionaal projectplan opgesteld dat deze transitie gaat ondersteunen. ▪ Bij de uitvoering van het takenpakket streeft de ODZOB voortdurend naar		

	kwaliteitsverbetering en verdere efficiency in gezamenlijkheid met de deelnemers. Onder de noemer 'staat van het mandaat' is in 2020 een belangrijke stap gezet door mandaat en machtiging van deelnemers naar de ODZOB in 3 varianten uit te werken. Tevens is een aanvang gemaakt met het in beeld brengen van concrete efficiencymaatregelen. Target voor 2021 is 1% en voor 2022 aanvullend 2%.
Risico's:	Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2022 en jaarrekening 2020 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's € 1.802.000 bedraagt. Van bovengenoemde risico's betreft € 136.000 het risico op verlaging van baten als gevolg van mogelijke bezuinigingen bij deelnemers. Aangezien dit laatste risico meer in de invloedsfeer van de deelnemers dan van de ODZOB ligt, is besloten dit risico niet af te dekken. Het restant bedrag van € 1.666.000 wordt afgedekt door de algemene reserve van de ODZOB, welke ultimo 2020 € 1.760.414 bedraagt.

Naam: Vestigingsplaats:	**KempenPlus** Bladel		
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal domein		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur		
Openbaar belang:	Uitvoering Participatiewet		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 3.461.000	
	Eigen vermogen (1-1-2019 / 31-12-2019) *:	€ 18.610.363	€ 7.169.833
	Vreemd vermogen (1-1-2019 / 31-12-2019) *:	€ 940.239	€ 822.045
	Resultaat 2020 *: Door het afhandelen van de fraudezaak is de jaarrekening 2020 van KempenPlus nog niet opgesteld/vastgesteld.	€	?
Ontwikkelingen:			
Risico's:			

Naam: Vestigingsplaats:	**Stichting Regionaal Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (Bizob)** Oirschot		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in de Vergadering van Aangeslotenen.		
Openbaar belang:	Bizob is de partner voor inkoop en contractmanagement voor ruim 30 gemeenten en publieke instellingen. In nauwe samenwerking met de aangesloten partijen regelt Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en – beheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 78.000	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 868.000	€ 975.000
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 945.000	€ 886.000
	Resultaat 2020 *(concept jaarrekening 2020)*	€ 569.000	
Ontwikkelingen:	Ook op het gebied van inkoop en contractmanagement was de impact van het coronavirus merkbaar. Om ervoor te zorgen dat we zo min mogelijk economische schade zouden oplopen, streefde Bizob ernaar lopende aanbestedingen zo goed mogelijk doorgang te laten vinden en nieuwe trajecten op te starten. Hiervoor richtte Bizob, vrijwel meteen na het ingaan van de coronamaatregelen een Corona Taskforce in. Alle corona gerelateerde vragen werden via de bekende concerninkoper of contractmanager doorgespeeld naar deze Taskforce. Ook de vragen vanuit ondernemers werden centraal opgepakt. Zo ontstond er één punt voor vraag en antwoord over inkoop en corona. Daarnaast onderzocht Bizob of we door middel van inkoop en contractmanagement risico's in de toekomst kunnen verminderen. Welke kansen zijn er om de economische impact van verstoringen (bijvoorbeeld door een pandemie) te beperken? In een position paper is beschreven hoe inkoopactiviteiten binnen de publieke sector een grote bijdrage kunnen leveren om meer weerbaar en sterker uit de economische crisis te komen. Naast corona gerelateerde zaken, ging ook de standaard bedrijfsvoering binnen Bizob door. Vanuit de ruim 50 'thuiswerk' kantoren werkten we samen met onze aangesloten organisaties aan ruim 416 doorlopen aanbestedingstrajecten. Daarbij blijft Bizob hoog inzetten op collectieve inkoop en contractbeheer, want samen kunnen we veel voordelen behalen en inkoopkosten reduceren. Ook duurzaamheid staat bij Bizob, net als in vele coalitieakkoorden hoog op de ambitieladder. In 2020 werd in meer dan de helft van de aanbestedingen social return toegepast en in 93% werd er rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop). Om de positie van het lokale en		

	regionale MKB te verbeteren heeft Bizob in 2020 verder invulling gegeven aan de 18 punten uit de intentieverklaring “Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij”. Ook werd meer dan twee derde van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en ruim 60 procent aan lokale of regionale bedrijven.
Risico’s:	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.

Naam: Vestigingsplaats:	**NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG)** Den Haag		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)		
Openbaar belang:	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 0	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 4.887 mln.	€ 5.097 mln.
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ 144.802 mln.	€ 155.262 mln.
	Resultaat 2020:	€ 221 mln.	

Naam: Vestigingsplaats:	**NV Brabant Water** ‘s-Hertogenbosch		
Relatie programma:	Raakt diverse programma’s		
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)		
Openbaar belang:	Het leveren van water en het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€ 0	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020) *):	€	€
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020) *):	€	€
	Resultaat 2020: *Gegevens over 2020 zijn nog niet bekend.*	€ nog onbekend	

Naam: Vestigingsplaats:	**Belgisch Nederlands Grensoverleg (BeNeGo)** Baarle Hertog		
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.		
Openbaar belang:	Het bevorderen van grensoverschrijdend overleg en de grensoverschrijdende samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten.		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2020:	€	
	Eigen vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ niet bekend	€ niet bekend
	Vreemd vermogen (1-1-2020 / 31-12-2020):	€ niet bekend	€ niet bekend
	Resultaat 2020:	€ niet bekend	
Ontwikkelingen:			
Risico’s:			

2.6. Onderhoud kapitaalgoederen

2.6.1. Algemeen

Het onderhoud van kapitaalgoederen legt een relatief fors beslag op de gemeentelijke middelen. Het is van belang om inzicht te hebben in de beleidskaders omtrent dat onderhoud. Die beleidskaders zijn er zowel inhoudelijk als financieel-administratief. Inhoudelijk gaat het dan bijvoorbeeld om het vastgestelde onderhoudsniveau. Dit is het eindresultaat van enerzijds de kwaliteit die we voor ogen hebben en anderzijds de budgettaire mogelijkheden.

Er is ook een financieel beleidskader. Dat gaat over de mate waarin financiële ruimte wordt gecreëerd voor onderhoud en vervanging van kapitaalgoederen. Hiervoor gelden de volgende 'spelregels'.
Alle vaste activa worden tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs geactiveerd. Uitzonderingen zijn:

- investeringen in de openbare ruimte die via de grondexploitatie worden verhaald;
- kunstvoorwerpen met een historische waarde;
- indien er sprake is van een ideaalcomplex (aanschaf en afstoot zijn in een zodanig ritme dat elk jaar hetzelfde bedrag wordt besteed).

De laatste twee uitzonderingen doen zich binnen onze gemeente niet voor.

Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de toekomstige gebruiksduur. Een uitzondering hierop is de afschrijvingsduur van immateriële vaste activa (bijvoorbeeld een bestemmingsplan). Deze worden incidenteel ten laste gebracht van de exploitatie. Het beleid rond afschrijving is vastgelegd in een beleidsnota.

In de Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 zijn de volgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

Soort investering	Termijn in jaren	Soort investering	Termijn in jaren
▪ Gebouwen (permanent)	40	▪ Machines	10
▪ Gebouwen (semipermanent)	15	▪ Vervoermiddelen	10
▪ Inrichting	15	▪ Kunststof (gras)velden/banen: ondergrond	40
▪ Technische installaties (waaronder pompen/gemalen drukriolering)	15	▪ Kunststof (gras)velden/banen: toplaag	20
▪ Straatverlichting: masten	40	▪ Riolering (excl. pompen/gemalen drukriolering)	50
▪ Straatverlichting: armaturen	20	▪ Wegen (aanleg, reconstructie) waterkundige werken	40
▪ Straatmeubilair	25	▪ Hardware	4
▪ Speeltoestellen, sportattributen	15	▪ Software	6

2.6.2. Wegen en verkeer

In 2017 is door de raad het 'Wegenbeleidsplan 2018-2027' vastgesteld. Onze gemeente hanteert in lijn met de wettelijke en maatschappelijke verplichtingen een sobere doch doelmatige kwaliteitsnorm voor haar wegbeheer met een gezonde balans in kwaliteit en kosten. De kwaliteitsnorm van de gemeente sluit hierbij 1 op 1 aan op kwaliteitsniveau C van de CROW publicatie 288. Daarbij sturen we op het beheersen van risico's (veiligheid en kapitaalvernietiging) van het gehele wegenareaal en maken geen differentiatie in wegtypen of gebieden.

Het wegenbeheerplan bevat de onderhoudscijfers voor een looptijd van 10 jaren, waarbij de eerste 5 jaren meer gespecificeerd zijn berekend. Voor de dotatie aan de onderhoudsvoorziening wegen hebben we ons gebaseerd op de ramingen voor de eerste 5 jaren van het plan (t/m 2022), hetgeen neerkomt op een dotatie van € 345.000 (excl. Inflatiecorrectie). Voor laatste 5 jaren (2023 t/m 2027) van het plan is de dotatie berekend op € 472.500,- per jaar, maar daar moet bij worden aangetekend dat voor 2023 een actualisatie van het onderhoudsplan is voorzien, waarop de dotaties aangepast moeten worden. De gekozen werkwijze heeft geleid tot een opmerking van de provincie bij de toetsing van de begroting 2020-2023 omdat daarin voor het jaar 2023 een dotatie aan de onderhoudsvoorziening is opgenomen die niet in overeenstemming is

met het onderhoudsplan. De accountant moet zich bij de controle van de jaarrekening een oordeel vormen over de toereikendheid van de onderhoudsvoorziening. Kijkend naar de looptijd van het onderhoudsplan zou dat niet het geval zijn. Echter op basis van een letterlijke interpretatie van de Notitie materiële vaste activa van de commissie Bbv van december 2017, hoeft de scope niet verder te gaan dan de 4 jaren van de meerjarenbegroting. Inmiddels kan uit de begroting opgemaakt worden dat vanaf 2023 de verhoogde dotaties aan de voorziening structureel zijn geraamd. Op basis van de stand van de voorziening is er geen aanleiding te veronderstellen dat de voorziening de komende jaren ontoereikend zal zijn.

2.6.3. Gebouwen

Op 5 november 2019 is het beheerplan gebouwen 2019-2022 vastgesteld en zijn de onderhoudsbudgetten in overeenstemming gebracht met dat beheerplan. Vanaf 2014 wordt gewerkt met een onderhoudsvoorziening voor gebouwen, waarin de stortingen plaatsvinden op basis van het vastgestelde beheerplan. Deze werkwijze wordt gecontinueerd.
Naast de onderhoudsvoorziening is er –op basis van het Bbv– ook een voorziening voor achterstallig onderhoud gevormd. Onder deze voorziening vallen alle elementen die in de meerjarenonderhoudsplanning 2019-2033 als “achterstallig onderhoud” zijn aangemerkt. Het achterstallig onderhoud moet binnen 4 jaren worden, dus uiterlijk in 2023, worden ingelopen.

2.6.4. Riolering en watertaken

In december 2016 heeft de gemeenteraad het VGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021) vastgesteld. In het VGRP zijn beleid en bijbehorende middelen opgenomen, waarmee we de taken uitvoeren. Speerpunt in de planperiode is inzicht krijgen in de kwaliteit van ons areaal, eind 2019 is ca. 80-85% van het areaal geïnspecteerd. De inspecties zijn vanaf 2016 ook beoordeeld en waar nodig hersteld. Uit het Kallisto-onderzoek is gebleken dat de bijdrage vanuit de waterketen op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater zeer gering is. Voor de Kaderrichtlijn Water zullen daarom geen maatregelen worden genomen. Voor de wateroverlast bij hevige neerslag ter plaatse van De Reusel wordt samen met Waterschap De Dommel een oplossing gezocht. De middelen voor de KRW worden daarvoor ingezet omdat ze impliciet een bijdrage leveren aan de waterkwaliteit. Door invoering van de wet DPRA (DeltaPlan Ruimtelijke Adaptatie) hebben we de verplichte Klimaatstresstest als eerste van de zeven stappen uitgevoerd.

2.6.5. Openbare verlichting

In 2018 is het beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2030 vastgesteld. Uitgangspunt voor de openbare verlichting is behoud van kwaliteit en waar mogelijk verbetering.
Toepassing van duurzame materialen is vanzelfsprekend. Het streven is om in 2030 te voldoen aan de doelstelling uit het Energieakkoord.

Bij herinrichting, reconstructie en nieuwe ontwikkelingen worden oude lichtmasten en armaturen vervangen en de verlichtingskwaliteit conform de richtlijnen gerealiseerd. Daarbij is het plan om een inhaalslag te maken in de vervangingsachterstand bij masten en armaturen waarvan de theoretische levensduur ruimschoots is overschreden. Een integrale aanpak vormt de basis voor de uitvoeringsplannen.

2.6.6. Groenvoorziening

In 2012 heeft de gemeenteraad met betrekking tot het beheer van het openbaar groen op basis van het Beleidsplan Groen en Verzorging scenario 2 ‘Sober, en genuanceerde kwaliteit’ vastgesteld. Per structuurelement is de kwaliteit gespecificeerd als volgt:

- Centra: hoog
- Hoofdwegen en woongebieden: basis
- Bedrijventerreinen en buitengebied: laag

In 2019 is het areaal met bijbehorende budgetten op basis van dit beleid geactualiseerd. In 2021 zal er nieuw beleid op groen worden geformuleerd.

2.7. Grondbeleid

2.7.1. Algemeen

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van beleidsvoornemens op het terrein van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer en de economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid richt zich op exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven.

Deze paragraaf geeft hoofdzakelijk de stand van zaken en (toekomstige) ontwikkelingen weer van de bouwgrondexploitaties.
In de 'Nota Grondbeleid 2013' zijn de beleidsuitgangspunten voor het te voeren grondbeleid binnen de gemeente Reusel-De Mierden geformuleerd. Deze uitgangspunten vormen samen een integraal beleidskader voor een verbetering van de beheersing en onderlinge afstemming van de verschillende binnen het grondexploitatieproces te onderkennen uitvoeringstrajecten. De gemeente bepaalt middels haar beleid wat, wanneer en waar gebouwd kan worden. De gemeente wil regie op ontwikkeling voeren om haar ruimtelijke doelstellingen te realiseren. De gemeente kan op verschillende manieren invulling geven aan deze rol. Denk hierbij aan actief grondbeleid, passief grondbeleid en vele tussenvormen hierin. Afhankelijk van de economische uitvoerbaarheid van een ontwikkeling en de mogelijke risico's, maakt de gemeente per locatie / deelgebied een keuze voor het type grondbeleid. In het tweede kwartaal van 2021 gaat er een geactualiseerde nota grondbeleid worden aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling.

In alle woonkernen zijn de afgelopen jaren volop bouwmogelijkheden gecreëerd. De gemeente heeft diverse uitbreidingslocaties voor woningbouw, zijnde Molen Akkers en Den Horst in Reusel, De Leeuwerik in Hooge Mierde, De Hasselt-II in Lage Mierde en Kerkekkers in Hulsel. In het plan Kerkekkers worden de laatste 6 woningen die in aanbouw zijn in het eerste halfjaar van 2021 opgeleverd. Inmiddels is er voor Hulsel een nieuwe uitbreidingslocatie beschikbaar. Het gaat om het bestemmingsplan Stedelijk gebied woningbouwlocatie Hulsel (voormalig voetbalveld). Voor de grondexploitatie krijgt dit plan de naam 't Kantje te Hulsel. De plan wordt in twee fases gebouwd. In de eerste fase worden 14 kavels verkocht. Deze kavels gaan via loting uitgegeven worden. De uitgifte vind plaats in het tweede kwartaal van 2021. De start van de bouw wordt begin 2022 verwacht. Voor bedrijven kennen we lokaal het exploitatieplan Kleine Hoeven in Reusel en regionaal het Kempisch Bedrijven Park (KBP).

2.7.2. Beleidskaders grondbeleid

De ruimte voor het voeren van een daar waar mogelijk actief grondbeleid wordt bepaald door een aantal wetten en beleidskaders. De belangrijkste wetten zijn:

- de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg);
- de Onteigeningswet;
- de Pachtwet.

De belangrijkste beleidskaders worden gevormd door:

- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant;
- de Structuurvisie ruimtelijke ordening van de Provincie Noord-Brabant;
- het regionaal Woningbouwprogramma;
- de gemeentelijke omgevingsvisie;
- de op 17 december 2017 vastgestelde gemeentelijke woonvisie 2018-2023;
- de Nota Grondbeleid 2013, vastgesteld door de raad op 11 juni 2013;
- de regionale visie detailhandel De Kempen (2015);
- Uitvoeringsprogramma Kempische Visie Bedrijventerreinen (2014).

2.7.3. Financieel kader

Het financiële kader wordt gevormd door de richtlijnen die door het Rijk en de provincie zijn opgelegd en de eigen kaders van de gemeente. De door het Rijk opgelegde richtlijnen zijn gebaseerd op het Bbv. Het Bbv kent een driedeling als het gaat om de rubricering van gronden. Deze driedeling bestaat uit:

1. bouwgronden in exploitatie;
2. materiële vaste activa;
3. faciliterend grondbeleid.

ad. 1: Bouwgronden in exploitatie (BIE)
Voortaan is het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

ad. 2: Materiële vaste activa
Gronden die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting is vastgesteld, worden als materieel vast actief aangemerkt en verantwoord.

ad. 3: Faciliterend grondbeleid
Bij gronden die in bezit zijn van een private partij waarbij deze grond wordt ontwikkeld door deze private partij is er sprake van faciliterend grondbeleid. De gemeente treedt in deze gevallen op als overheid die de plannen van private partijen faciliteert als daarvoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is.

Bouwgrondexploitaties
Jaarlijks geven wij in het kader van de jaarrekening een toelichting op de financiële positie van de 'grondexploitatie-activiteiten' per 31 december van het afgesloten boekjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum gerealiseerde inkomsten en uitgaven. Het financiële kader is van belang voor:
- jaarlijkse prognoses grondexploitatie;
- winstnemingen grondexploitaties;
- het afdekken van de financiële risico's.

Tussentijdse winstneming
Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Bbv zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten -en het daaruit vloeiende resultaat- moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd maar dat deze naar rato van de voortgang van het project tussentijds moet worden genomen. Voor de projecten Molenakkers, Kerkekkers en het plan Hasselt hebben we in 2020 tussentijd winst kunnen nemen. Het plan Den Horst is in 2020 afgerond met een winst van € 133.053,-.

Voor de geactualiseerde grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Voor de kosten hanteren we een inflatiecorrectie van 2% per jaar. Voor de opbrengsten hanteren we voor Kleine Hoeven, vanuit het voorzichtigheidsprincipe, geen inflatiecorrectie. Voor de woningbouwlocaties hanteren we een inflatiecorrectie van 1% voor de opbrengsten (vanaf het boekjaar 2022) tenzij er contractuele afspraken liggen onder de opbrengsten. In dat geval wordt de contractwaarde opgenomen in de grondexploitatie.
Rente	Voor 2020 en verder 0,37% van de boekwaarde.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern gebaseerd op migratiesaldo 0.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per februari 2021 met als prijspeil 2021. Voor het bepalen van de kosten in de grondexploitatie zijn er door de vakafdeling kostenramingen gemaakt. Deze kostenramingen zijn gebaseerd op de hoeveelheden die voortvloeien uit inrichtingstekeningen behorende bij de desbetreffende grondexploitatie. De fasering van de werkzaamheden en de kosten in de verschillende jaarschijven zijn gekoppeld aan de verwachte uitgifte van grond per fase.
Opbrengsten gronduitgifte woningbouw	Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college op basis van de nota Grondbeleid 2013 de volgende uitgangspunten gehanteerd: De basisgrondprijs bedraagt € 295,- per m² voor de kern Reusel en € 275,- per m² voor de overige kernen. De uitgifte in de verschillende jaarschijven vloeit voort uit het woningbouwprogramma welke door het college is vastgesteld. Hierbij wordt ook rekening gehouden met afspraken welke voortvloeien uit

	uitgiftecontracten. Bij kavels groter dan 750m² en kleiner dan 1.250 m² wordt rekening gehouden met een grondopbrengst van 50% van de basisgrondprijs. In 2021 is een nieuwe nota grondbeleid vastgesteld.
Opbrengsten bedrijventerrein	Voor de opbrengst van de gronden voor het bedrijventerrein Kleine Hoeven zijn de volgende grondprijzen aangehouden: • € 202,50 per m² voor de kavels aan de rotonde; • € 180,- per m² voor de percelen aan de Hoeven; • € 162,- per m² voor de percelen aan de Hamelendijk; • € 157,50 per m² voor percelen die grenzen aan de percelen op de zichtlocaties aan de Hamelendijk en de Hoeven; • € 148,50 per m² voor percelen die aan bovenstaande percelen grenzen; • € 135,- per m² voor percelen gelegen in het meest oostelijke gelegen deel.
Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van het Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2020: 2,0%).

Vennootschapsbelasting voor grondexploitatie

Voor het onderdeel grondexploitatie is bij de uitwerking van de Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht voor gemeenten de afbakening van het begrip grondexploitaties en de kosten die hieraan worden toegerekend lang onduidelijk geweest. Op basis van de huidige gegevens is voor onze gemeente op dit moment geen sprake van winstverwachting voor de totale grondexploitaties, waardoor er voor de grondexploitaties geen Vpb afgedragen behoeft te worden. Dit is afgestemd met de Belastingdienst.
De winstgevendheid van de grondexploitaties als geheel zal voortdurend moeten worden bezien, want de kans bestaat dat parameters dusdanig veranderen (in positieve zin) dat daarmee wel Vpb-plicht kan gaan ontstaan.

2.7.4. Bedrijventerreinen

Bedrijventerrein Kleine Hoeven Reusel

In 2020 zijn er in totaal 6 kavels verkocht en geleverd waarbij 1,2 hectare grond is uitgegeven. De hiermee gepaard gaande opbrengsten bedroegen € 1.836.122,-. In totaal is er nog 6,3 hectare grond uit te geven. Voor de toekomstig te maken kosten hebben we een herberekening gedaan, kijkende naar welke werkzaamheden we nog verwachten. Daarnaast is de rekenrente verlaagd. Per saldo kan de verliesvoorziening verlaagd worden met een bedrag van € 87.719,-. De totale verliesvoorziening komt daarmee uit op € 12,498 miljoen.

Kempisch Bedrijven Park

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar voor het Kempisch Bedrijvenpark. Het jaar startte positief, met diverse opties en concrete bouwplannen. De economische situatie was gunstig en de uitgifteplanning was goed. Helaas werd deze economische situatie als gevolg van Covid-19 onzeker. Dit heeft geleid tot uitstel van investeringen bij bedrijven en het intrekken van opties.
Vanaf de herfst 2020 is het tij echter weer gekeerd en is de interesse in de kavels weer toegenomen. Er is sprake van nieuwe belangstelling, met name uit sectoren die geen invloed van de coronacrisis ondervinden. Er staan eind 2020 diverse opties uit. Inmiddels is 62% van de 69 hectare verkocht.

De raming van uitgifte van kavels in 2020 was conform de grondexploitatie 2020 gesteld op 7,2 ha. Die raming is uiteindelijk niet gehaald. Bij de Tussentijdse Rapportage 2020 werd de begroting aangepast en de uitgifteplanning bijgesteld naar 4,6 ha. In totaal is in 2020 4,6 ha daadwerkelijk geleverd.
De gemiddelde uitgifte in de afgelopen zeven jaren is 4,7 ha per jaar.

2.7.5. Woningbouw

Hart van Reusel

In 2020 zijn een aantal belangrijke besluiten genomen over het centrumplan van Reusel. Over de toekomstige verkeerskundige situatie is een besluit genomen door de gemeenteraad en het college heeft besloten een koop-ontwikkelovereenkomst te sluiten met een ontwikkelcombinatie voor de Markt Zuid en Noord. Daarnaast is de uitwerking van de openbare ruimte een stap verder gebracht en zijn er diverse informatiebijeenkomsten geweest.

De verliesvoorziening voor het Hart van Reusel kan worden verlaagd met een bedrag van € 22.076,-. De opbrengsten voor de Markt Zuid en Noord vallen enigszins hoger uit dan begroot. Daarentegen hebben we

de verwachte planschade verhoogd op basis van de planschaderisicoanalyse die heeft plaats gevonden. De totale verliesvoorziening komt daarmee op € 1.987.531,-.

Kerkekkers Hulsel
Alle kavels in het plan Kerkekkers zijn verkocht. De laatste woningen worden in 2021 opgeleverd. Het woonrijpmaken is in 2019 afgerond met uitzondering van het gedeelte waar de laatste 6 kavels die opgeleverd gaan worden. De laatste werkzaamheden in de openbare ruimte kunnen dan worden afgewerkt. Voor het plan Kerkekkers is reeds een bedrag van € 725.875,- winst genomen. Volgens de methode van tussentijds winstnemen moeten we in 2020 een winst nemen van € 2.470,-. Het totaal aan tussentijds genomen winst komt daarmee uit op een bedrag van € 728.345,-. Het totale verwachte resultaat einde looptijd is begroot op € 735.000,-.

De Hasselt-II Lage Mierde
In 2020 zijn er 16 kavels verkocht met een opbrengst van € 769.170,-. De bijgestelde kostenramingen laten zien dat er nog € 518.000,- aan kosten gemaakt moet worden. Aan grondopbrengsten verwachten we de komende jaren nog een bedrag van € 1.232.000,- te ontvangen. Gezien de optieovereenkomsten die inmiddels gesloten zijn, verwachten we in 2021 een groot deel van de opbrengsten die we nog moeten realiseren te ontvangen. Volgens de methode van tussentijds winstnemen moeten we in 2020 een winst nemen van € 78.491,-. Het totaal aan tussentijds genomen winst komt daarmee uit op een bedrag van € 145.276,-. Het totale verwachte resultaat einde looptijd is begroot op € 407.000,-.

De Leeuwerik Hooge Mierde
In het plan De Leeuwerik is het afgelopen jaar 2.071 m² grond verkocht voor in totaal 9 woningen. Er is nog ruim 7.800 m² grond te verkopen voor een totaalbedrag van € 1.086.000,- (dit is uitsluitend het gemeentelijke aandeel in de verkoopopbrengst; de ontwikkelende partij die net als de gemeente 50% participeert in het plan Leeuwerik ontvangt zijn aandeel in de opbrengst rechtstreeks). De nog te maken kosten komen uit op een bedrag van € 657.000,-. De verliesvoorziening komt uit op een bedrag van € 632.719,,- op basis van netto contante waarde (€ 51.282,- lager dan vorig jaar).

Molen Akkers Reusel
In 2020 zijn er in het plan Molen Akkers 24 kavels geleverd. De totale opbrengsten in 2020 waren € 1.372.108,-. Alle kavels zijn inmiddels verkocht. De resterende 2.032 m² zullen in 2021 worden geleverd. Volgens de methode van tussentijds winstnemen moeten we in 2020 een winst nemen van € 503.909,-. Het totaal aan tussentijds genomen winst komt daarmee uit op een bedrag van € 2.590.412,-. Het totale verwachte resultaat einde looptijd is begroot op € 3.394.000,-.

Den Horst Reusel
Het plan Den Horst is in 2020 afgerond. Alle 8 woningen zijn opgeleverd en het woonrijpmaken is afgewerkt. In 2019 is er reeds een winst genomen van € 37.334,-. De grondexploitatie wordt afgesloten met een winstuitname in 2020 van € 133.053,-. De totale winst komt daarmee uit op een bedrag van € 170.387,-.

‘t Kantje Hulsel
In december 2019 is het bestemmingsplan voor dit plan vastgesteld. In april van 2021 starten we met de verkoop van 14 kavels in het zuidelijke gedeelte van het plan. Het noordelijke gedeelte zijn we momenteel aan het herzien om de bouw van 16 woningen mogelijk te maken in plaats van de 11 die nu mogelijk zijn volgens het bestemmingsplan. De belangrijkste reden om dit te wijzigen is dat er nu meer gedifferentieerde woningen in het plan zitten. In totaal komen er 8 rijwoningen, 6 woningen type tweekapper en 2 kavels voor particulier opdrachtgeverschap. De bestemmingsplanwijziging zal dit jaar nog aan de gemeenteraad worden aangeboden ter vaststelling. De totale begrote kosten komen uit op een bedrag van € 1.687.000,-, waarvan reeds € 77.264,- is gerealiseerd. Het gaat hier om kosten voor onderzoeken ten behoeve van het bestemmingsplan en plankosten. De totale opbrengsten komen uit op een bedrag van € 2.188.000,-. Het verwachte resultaat op einde looptijd komt daarmee uit op een bedrag van € 454.000,-. Dit is € 273.000,- lager dan vorig jaar begroot als gevolg van een fout die in de grondexploitatie zat. In de door de gemeenteraad vastgestelde grondexploitatie waren per ongeluk twee kavels meegenomen als uitgeefbaar, maar die echter al eerder door de gemeente waren verkocht.

2.7.6. Exploitatie en ontwikkelingen
Ten behoeve van deze jaarrekening zijn nieuwe calculaties gemaakt voor de grondexploitaties. De desbetreffende rapportages liggen onder geheimhouding voor uw raad ter inzage. In de calculaties wordt een prognose gemaakt van de te verwachten kosten, opbrengsten en resultaten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde van de diverse plannen per 31 december 2020, de gecalculeerde resultaten (in netto contante waarde) van de diverse plannen die door de gemeente worden ontwikkeld (op basis van de meest recent geactualiseerde calculaties).

Complex	*Boekwaarde per 31-12-2020 voor winstneming (- =batig saldo)*	*Winstneming boekjaar 2020*	*Boekwaarde per 31-12-2020 (- =batig saldo)*	*Geraamde nog te maken kosten*	*Geraamde nog te realiseren opbrengsten*	*Verwachte beschikking over voorziening verlieslatend complex (eindwaarde)*	*Verwacht resultaat resterende periode (nominale waarde)*	*Verwacht resultaat resterende periode (contante waarde) 31-12-2020*	*Totale winst (reeds genomen tussentijdse winst plus nog te realiseren winst)*
Molen Akkers Reusel	-1.704.284	503.909	-1.200.375	944.958	548.640	0	-804.057	-776.860	-3.394.469
Kerkekkers Hulsel	-49.866	2.470	-47.396	40.208	0	0	-7.188	-6.964	-735.533
Bedrijventerrein Kleine Hoeven	22.400.411	0	22.400.411	1.696.728	9.740.858	14.356.281	0	12.498.008	
De Leeuwerik Hooge Mierde	1.460.415	0	1.460.415	656.610	1.432.150	684.875	0	632.719	
Den Horst Reusel	-133.053	133.053	0	0	0		0	-	-170.387
Hart van Reusel	1.641.863	0	1.641.863	3.507.807	2.726.765	2.422.905	0	1.987.531	
De Hasselt II Lage Mierde	373.179	78.491	451.670	518.148	1.231.669	0	-261.851	-252.959	-407.128
t Kantje Hulsel	77.264	0	77.264	1.656.645	2.187.692	0	-453.783	-404.822	-453.783
Totaal	**24.065.929**	**717.923**	**24.783.852**	**9.021.104**	**17.867.774**	**17.464.061**	**-1.526.879**	**13.676.653**	**-5.161.300**

2.7.7. Reserves en voorzieningen

Ten aanzien van risicomanagement staat in de Grondnota 2013 het volgende geschreven:
Het maken van grondexploitaties is geen exacte wetenschap. Het is op basis van (markt)kennis zo goed mogelijk inschatten van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie en wanneer in de tijd gezien deze kosten en opbrengsten worden gemaakt. Deze inschatting is het resultaat van de grondexploitatie. Naast het resultaat van de grondexploitatie zullen er zich ongetwijfeld risico's en kansen voordoen. Het is van belang een goede analyse van de risico's en kansen te maken en deze financieel te vertalen. Ook dient te worden bezien of het nemen van beheersmaatregelen tot de mogelijkheden behoort en wat hiervan de financiële gevolgen zijn.
In de nota 'Methode bepalen weerstandsvermogen grondexploitatie' is beschreven hoe de gemeente wenst om te gaan met weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen betreft de verhouding tussen de aanwezige en de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door het risicoprofiel van de projecten en de beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de vrij beschikbare middelen in de algemene reserve.

Zowel ten aanzien van het bedrag, als ten aanzien van de kans op voordoen, zijn inschattingen gemaakte voor:

- mogelijke renteverhogingen;
- verlaging van de gronduitgifteprijs;
- verhoging van de inflatie.

Daarbij zijn kleine risico's (grens € 50.000,-) niet meegenomen omdat deze wegvallen binnen normaal te achten schommelingen in het resultaat (zowel positief als negatief).
Op basis van deze inschattingen is het weerstandsvermogen bepaald, dat deze risico's moet afdekken. De bedragen voor de geraamde risico's zijn in bijna alle gevallen lager dan het resultaat van het plan. Bij het optreden van deze risico's kunnen deze binnen het resultaat van het project worden opgevangen.

Dat geldt niet voor de plannen De Leeuwerik, Hart van Reusel en Kleine Hoeven. Door de negatieve resultaten van deze plannen kunnen geen risico's binnen de exploitatie worden opgevangen.

Op grond van de *'Methode bepalen weerstandsvermogen grondexploitaties gemeente Reusel-De Mierden'*, moet een weerstandsvermogen worden aangehouden voor de grondexploitaties. De hoogte hiervan is op basis van de actuele calculaties bepaald op:

De Leeuwerik	€ 61.000
Hart van Reusel	€ 143.000
Kleine Hoeven	€ 817.000
Totaal	€ 1.021.000

2.8. COVID-19

Hoewel in vrijwel alle programma's Covid-19 of corona wel wordt genoemd, hebben wij gemeend dat het voor het inzicht goed is om hier in een afzonderlijke paragraaf aandacht aan te besteden. Dat sluit overigens ook aan bij het advies van de commissie Bedrijfsvoering en Auditing Decentrale Overheden (Bado).

Algemeen

Niemand heeft kunnen ontkomen aan de gevolgen van de corona-crisis, al moeten we constateren dat de verschillen groot zijn. Er zijn mensen overleden aan corona, ernstig ziek geweest, er zijn mensen hun baan kwijt geraakt, bedrijven zijn failliet gegaan of hebben maanden lang de deuren moeten sluiten. Minder ernstig, maar daarmee niet per sé minder ingrijpend hebben mensen thuis moeten werken of hun school moeten volgen, moesten familiebezoeken zich beperken, enzovoorts.

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Vanaf medio maart 2020 was het landelijke advies: "werk thuis, als dat kan". Aangezien er tot die tijd maar heel beperkt door onze medewerkers werd thuisgewerkt, zijn in korte tijd de nodige zaken geregeld zodat medewerkers de beschikking hadden over middelen om thuis te werken. Hierdoor is in 2020 vooral geïnvesteerd in ICT-middelen die het op afstand van elkaar werken makkelijker maakten. Zo is bijvoorbeeld MS Teams versneld uitgerold voor het op afstand vergaderen en hebben collega's vanuit het project Nieuwe Telefonie een mobiele werktelefoon gekregen en is de raadszaal zodanig uitgerust dat vergadering via beeld- en geluidsverbindingen vanuit de huiskamer gevolgd kunnen worden.

In het gemeentehuis zijn diverse extra maatregelen genomen, zoals het aanduiden van looproutes en veiligheidsvoorschriften, het plaatsen van een desinfectiezuil bij de ingang, plastic schermen bij loket Burgerzaken, verminderen van het aantal werkplekken per kamer, extra schoonmaakrondes en desinfectiemiddelen. Dit alles met als doel om onze bezoekers veilig te kunnen ontvangen en medewerkers, die wel vanuit het gemeentehuis werken, veilig te kunnen laten werken.

Op het gebied van communicatie was van onze communicatie adviseur veel extra ureninzet nodig binnen de Veiligheidsregio, gelet op de te draaien piketdiensten op het gebied van crisiscommunicatie. Om die reden heeft deze medewerker in het afgelopen jaar minder tijd kunnen besteden aan haar reguliere, gemeentelijke taken. Ook andere medewerkers hebben vele uren besteed aan corona-gerelateerde zaken.
Op bijna alle vakgebieden is extra tijd besteed aan het uitleggen en toelichten van de landelijke maatregelen, die ook regelmatig wijzigden. Getracht is waar mogelijk mee te denken in praktische oplossingen.

Financiële gevolgen

Voor de extra kosten voor de in maart 2021 gehouden verkiezingen is door het Rijk via de algemene uitkering € 18.497 voor 2020 en € 16.676 voor 2021 beschikbaar gesteld. Dit was toereikend.

Voor de opstelling van een herinrichtingsplan voor het gemeentehuis in verband met de 1½-meter maatregelen is bij het A en O-fonds subsidie aangevraagd. Deze is voor € 5.000 toegekend. Voor de opstelling van een continuïteitsplan in verband met corona is € 4.866 aan subsidie toegekend.

Programma 1. Veiligheid

Het team Veiligheid is in 2020 veel bezig geweest met diverse vragen van inwoners, verenigingen en bedrijven. Deze vragen hebben betrekking gehad op de wijzigingen in de diverse noodverordeningen en de sinds 1 december 2020 in werking getreden Tijdelijke Wet maatregelen Covid-19 en de gevolgen daarvan voor geplande evenementen en dergelijke. Maar ook bijvoorbeeld het toezicht op de naleving van voorschriften heeft de nodige inzet gekost, deels mogelijk omdat andere taken wegvielen (zoals evenementen die niet doorgegaan zijn).

Financiële gevolgen

Voor extra kosten van toezicht en handhaving is via de algemene uitkering € 31.233 toegekend door het Rijk. Deze zitten in de over te hevelen bedragen naar 2021. Dan vindt besteding plaats voor de inhuur van handhavers. Daarbij worden tevens gelden uit een aanvullende specifieke subsidieregeling ingezet, welke in 2021 zijn aangevraagd.

Programma 2. Verkeer en vervoer

In de reeds gevoerde overleggen over het Openbaar Vervoer werd aangegeven dat aanpassing/verbetering van de huidige concessies niet tot de mogelijkheden behoort. Mogelijke aanpassingen/toevoegingen of alternatieven zijn pas weer na de coronacrisis eventueel bespreekbaar. De portefeuillehouders mobiliteit de Kempen blijven hierover gezamenlijk in gesprek met de provincie.
Behalve het feit dat openbaar vervoer lijnen uitgevallen zijn wegens gebrek aan passagiers (omdat scholieren en werkenden vanuit huis moesten leren en werken), heeft verkeer weinig gevolgen gehad van corona. Het was zelfs rustiger op straat.

Programma 3. Economie

Hoe groot de economische gevolgen van de corona-crisis zullen zijn, zal de toekomst nog moeten uitwijzen. Dat hangt niet alleen af van de verdere duur van de crisis, maar ook van de mate waarin en de snelheid waarmee de economie zich zal herstellen.
Zeker is wel dat er al ruim een jaar veel geld wordt besteed aan het helpen van gedupeerde bedrijven. Dat lukt tot dusverre vrij aardig. Het blijft echter de vraag of alle bedrijven na corona voldoende flexibiliteit in zich zullen hebben om het hoofd boven water te blijven houden. En mede daarvan zal werkloosheid meer of minder toenemen, met alle gevolgen die daar weer mee samenhangen.

In de sfeer van de betaling van gemeentelijke belastingen hebben wij voor bedrijven zoveel mogelijk maatwerk geleverd door waar dat gewenst en mogelijk was uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen te verlenen. Daarvan is gebruik gemaakt, maar we zien dat verreweg de meeste bedrijven uiteindelijk hun belastingen toch betaald hebben. Het verlenen van maatwerk loopt overigens nog steeds door.

- Toeristenbelasting

De toeristische sector is in elk geval zeer geraakt geweest door de corona-pandemie. Met name buitenlandse toeristen konden of mochten niet meer naar Nederland komen. Daar stond afgelopen zomer wel tegenover dat meer Nederlanders hun vakantie in Nederland hebben doorgebracht / moeten doorbrengen. Desalniettemin is vanuit het Rijk compensatie ontvangen voor weggevallen inkomsten uit Toeristenbelastingen.

- Weekmarkt

Ook de marktkooplieden hebben te lijden onder de coronacrisis. In 2020 waren er van week 13 t/m 18 en in week 51 (en 52) geen marktkooplieden met non-food toegestaan. Voor wat betreft het te ontvangen marktgeld betrof dit een nadelig resultaat van zo'n € 4.000 ten opzichte van 2019. Ook daarvoor is via de algemene uitkering compensatie ontvangen van het Rijk.

- Bedrijventerrein

Hoewel men zou kunnen verwachten dat de corona-pandemie zich snel zou laten gelden in een verminderde belangstelling van bedrijven in nieuwe bedrijfskavels, is daarvan op Kleine Hoeven geen sprake. De belangstelling en verkopen blijven goed.
Het Kempisch Bedrijven Park heeft in 2020 weliswaar even een dipje gekend in de belangstelling, maar ook daar is het in het najaar weer aangetrokken.

Financiële gevolgen
Ter compensatie van verminderde marktgelden, evenementenleges en toeristenbelasting zijn via de algemene uitkering compenserende middelen ontvangen:
- Toeristenbelasting € 54.000
- Marktgelden en evenementenleges € 13.306

Programma 4. Onderwijs

- Leerlingenvervoer

Vanwege het sluiten van de scholen als gevolg van de coronacrisis is het leerlingenvervoer in het voorjaar van 2020 grotendeels stil komen te liggen. Omdat vervoerders van leerlingenvervoer geen gebruik kunnen maken van landelijke compensatieregelingen is voor de periode van 1 maart t/m 1 juli 2020 80% van de gemiddelde maandkosten doorbetaald. Hieraan zijn voorwaarden verbonden. Hiermee is binnen de begroting de continuïteit van vervoer bij herstart van het onderwijs gewaarborgd.

- Noodopvang kwetsbare kinderen

In samenwerking met scholen, kinderopvang en het CJG+ de Kempen is er noodopvang voor kwetsbare kinderen georganiseerd.

- Algemeen

Binnen het onderwijs hebben scholen en personeel zich ingespannen om in tijden waarin scholen fysiek gesloten moeten blijven, langs digitale weg het onderwijs toch zo goed mogelijk door te laten gaan. Ook van leerlingen en hun ouders heeft dit de nodige inspanningen gevergd. In hoeverre gevolgen hiervan later tijdens vervolgonderwijs of loopbaan zichtbaar zullen worden, zal alleen door tijdsverloop duidelijk worden. Diverse activiteiten voor het basisonderwijs (o.a. Democracity) hebben vanwege corona geen doorgang kunnen vinden.

Financiële gevolgen
Voor de extra kosten voor voorschoolse voorziening voor peuters is via de algemene uitkering € 6.351 toegekend.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

- Verenigingen

Momenteel zijn er geen signalen binnengekomen dat er grote financiële problemen zijn bij de sportverenigingen. Zij hebben het grootste deel van hun vaste lasten vergoed gekregen via de verschillende regelingen. De misgelopen kantine inkomsten hebben wel zijn doorwerking op het eigen vermogen van met name sportverenigingen. De gemeentelijke huurlasten van sportaccommodaties zijn voor de periode dat deze gesloten moesten blijven kwijtgescholden. Het Rijk heeft gemeenten daarvoor gecompenseerd.

Inmiddels heeft bij verenigingen een inventarisatie plaatsgevonden van de nadelen die zij hebben ondervonden van corona. De via de algemene uitkering beschikbaar gestelde middelen om verenigingen en instellingen compensatie te vinden zullen wij aanwenden om daar waar dit noodzakelijk is, ook daadwerkelijk aanvullende steun te verlenen. Op deze wijze hopen en vertrouwen wij erop dat ook dit soort organisaties zo ongeschonden mogelijk de corona-pandemie zullen overleven en de draad weer weten op te pakken zodra de beperkingen dat weer mogelijk maken.

- Subsidies

Doordat veel activiteiten van verenigingen niet door hebben kunnen gaan en verengingen daardoor ook verminderde (sponsor)inkomsten hebben gehad, wordt 2020 een lastig jaar voor de beoordeling van subsidievoorwaarden. Wij zullen verenigingen niet belasten met subsidieterugvorderingen als daartoe geen heel duidelijke noodzaak aanwezig is. Dat vergt een enigszins flexibele omvang met de formele subsidieregels. Bij de vaststelling van het normenkader voor de accountantscontrole is daar ook al op gewezen. De intentie is dat verenigingen geen voordeel hoeven te hebben van de corona-periode, bijvoorbeeld doordat wel subsidie ontvangen is, maar er geen of nauwelijks uitgaven zijn geweest voor activiteiten. Maar anderzijds zijn we er ook niet op uit om subsidie terug te vorderen omdat activiteiten niet hebben plaatsgevonden, maar veel vaste lasten toch door hebben gelopen, zodat vereniging zonder subsidie in zouden teren op hun vermogen, hoewel dat vermogen deels bedoeld is voor en aangewend mag worden voor tegenvallers. Getracht zal worden daar steeds de juiste balans in te vinden, maar dat zal voornamelijk pas in 2021 of zelfs 2022 kunnen worden beoordeeld.

- Kermis

In 2020 zijn vanwege Covid-19 maatregelen de kermissen in Lage Mierde, Hooge Mierde en Hulsel niet door kunnen gaan en heeft in Reusel de kermis in aangepaste schaal en vorm doorgang kunnen vinden. Dat heeft zijn weerslag op de ontvangen pachtsommen.

Financiële gevolgen
Via de algemene uitkering zijn door het Rijk aanvullende middelen beschikbaar gesteld:
- Lokale culturele voorzieningen € 72.572
- Cultuurmiddelen € 34.630

Daarnaast worden via een specifieke subsidieregeling de kosten vergoed van huren die aan verenigingen zijn kwijtgescholden omdat zij geen gebruik mochten maken van de sportaccommodaties.

Programma 6. Sociaal domein

- Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers)

Gemeenten hebben opdracht gekregen om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Hiertoe is de Tozo-regeling (tijdelijke ondersteuningsregeling zelfstandig ondernemers) in het leven geroepen. KempenPlus heeft deze regeling uitgevoerd. Dit heeft een aanzienlijke personele inzet gekost in het opzetten en aanpassen van de administratieve processen, maar vooral in het beoordelen van de aanvragen. Diverse participatiecoaches zijn daarom minder inzetbaar geweest voor hun reguliere werkzaamheden.

- Meerkosten zorgaanbieders

Er is voor jeugdhulp en Wmo een regeling uitgewerkt om de meerkosten die zorgaanbieders maken als gevolg van corona te vergoeden vanuit de middelen die we daarvoor als gemeente van het Rijk ontvangen.

- Zorg

Corona heeft ervoor gezorgd dat belangrijke zorg niet geleverd kon worden op de wijze zoals dat gebruikelijk was. Dat is zowel voor de zorgbehoevenden als voor de aanbieders zeer ingrijpend geweest, maar was desalniettemin noodzakelijk.
In hoeverre er op langere termijn gevolgen zijn voor de zorgbehoeften van personen als direct gevolg van deze moeilijke periode is niet in te schatten en zal naar alle waarschijnlijkheid ook in de toekomst niet één-op-één direct te linken zijn.
Zoals we dat altijd al doen, blijven wij de zorgkosten inschatten op basis van de meest actuele gegevens. Die gegevens zijn altijd veranderlijk.

- Werkgelegenheid

De werkgelegenheid is door de coronacrisis enigszins verslechterd, hetgeen door zal werken in uitkeringsverplichtingen, in eerste instantie vooral in WW-uitkeringen. In hoeverre dit op een later moment gaat doorwerken in uitkeringen en/of begeleidingstrajecten in het kader van de Participatiewet, is nu niet in te schatten. Factoren als de verdere duur van de pandemie, het herstelvermogen van de economie en dergelijke hebben daar grote invloed op.

Financiële gevolgen
Voor het sociaal domein zijn voor 2020 en 2021 de volgende compensatiegelden ontvangen van het Rijk:

Onderwerp	2020	2021
Inhaal jeugdzorg	€ 20.206	
Inhaal Wmo	€ 8.803	
Participatie	€ 191.616	
Eigen bijdragen Wmo *)	€ 9.886	
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	€ 25.752	
Buurt- en dorpshuizen	€ 8.181	
Vrijwilligersorganisaties	€ 5.755	
Continuïteit zorg (Wmo)	€ 15.279	
Aanvullend pakket re-integratiekosten	€ 1.846	
Gemeentelijk schuldenbeleid	€ 5.596	€ 11.440
Bijzondere bijstand	€ 1.909	€ 3.903
Impuls re-integratie		€ 3.185

Via de overheveling van bedragen uit het jaarrekeningresultaat houden we de bedragen 2020 beschikbaar omdat we de meeste kosten pas in 2021 verwachten.
*) De bijdrage vanwege verminderde eigen bijdrage Wmo is wel als opbrengst in 2020 beschouwd en dus niet meegenomen in de overhevelingen.

In maart 2021 zijn via een afzonderlijke brief nog aanvullende middelen aangekondigd voor 2021:
- Eenzaamheid ouderen € 28.146
- Perspectief jeugd en jongeren € 9.098
- Jongerenwerk jeugd € 6.595
- Mentale ondersteuning jeugd € 5.535
- Activiteiten en ontmoetingen jeugd € 3.765
- TONK (Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten € 23.810
- Extra begeleiding kwetsbare groepen € 27.473
- Decentralisatie-uitkering vergoeden eigen bijdrage ouders die gebruik maken van de gemeentelijke regelingen peuteraanbod, SMI en Voorschoolse Educatie (VE) € 3.903

Uitgangspunt is dat de middelen die als coronacompensatie zijn en worden verstrekt ook worden aangewend voor het doel waarvoor ze verstrekt zijn.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

De coronapandemie heeft natuurlijk alles met volksgezondheid te maken. Echter in relatie met de direct gemeentelijke taken, valt dat wel mee. Dat wil niet zeggen dat de coronacrisis voor bijvoorbeeld de GGD geen grote impact heeft gehad. Het beleid en de door de GGD-en uit te voeren acties stoelden en stoelen

nagenoeg geheel op landelijke regels en de vergoeding van kosten verloopt rechtstreeks van het Rijk naar GGD, zodat er qua impact voor de gemeente weinig bijzonderheden te melden zijn

- Afval

Omdat veel mensen thuis hebben gewerkt en werken, ontstaat er meer huishoudelijk afval, wat door de gemeente wordt ingezameld en afgevoerd en/of verwerkt. Daarmee is bij de tariefbepaling voorafgaand aan het jaar geen rekening gehouden kunnen worden. Daarom heeft het Rijk gemeenten gecompenseerd via de algemene uitkering.

Financiële gevolgen
In maart 2021 zijn middelen toegekend ter compensatie van extra kosten van afvalinzameling in 2020 in verband met corona. Het gaat om een bedrag van € 20.397.

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Als gevolg van de coronacrisis hebben mensen meer aandacht besteed aan hun woning, hetgeen zich heeft vertaald in een toename van het aantal vergunningaanvragen. De inzet die nodig is om die aanvragen te behandelen is daarmee ook toegenomen.

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

0.1. Bestuur

Onderwerp	• In het kader van vergroting van de bestuurskracht kijken wij met een open blik naar intensivering van de samenwerking met onze buurgemeenten. Daarbij verliezen wij onze regionale ligging niet uit het oog en zoeken ook verdergaande verbinding met onze Belgische buurgemeenten. • Samen Doen verlangt een vraaggerichte, faciliterende en ondersteunende werkwijze van onze gemeentelijke organisatie. Activeren en verbinden van inwoners en het versterken van eigen kracht is hierin belangrijk. Maar dit vraagt ook een veranderende rol van de gemeenteraad die we verder gaan uitwerken. Echt luisteren naar wat er aan ideeën is en ruimte geven om te experimenteren blijft van groot belang om dingen in de samenleving te laten ontstaan.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Kansen benutten van (internationale) samenwerking met aangrenzende gemeenten. • Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 is de samenwerking binnen het Belgisch Nederlands Grensoverleg (BENEGO) voortgezet. In 2020 is een eindrapport verschenen over het grensoverschrijdende ambulancevervoer. De verschillende maatregelen tussen België en Nederland met betrekking tot Covid 19 hebben geleid tot een intensievere afstemming/communicatie. Een onderzoek naar het betrekken van raadsleden bij BENEGO wordt opgepakt. • Door de corona-maatregelen zijn fysieke bijeenkomsten sinds maart 2020 niet mogelijk. Het betrekken van inwoners en netwerkpartners in het kader van Samen Doen is daardoor een uitdaging. We blijven inzetten op en mogelijkheden zoeken om steeds aan te sluiten bij de behoefte van onze inwoners en netwerkpartners, rekening houdend met de richtlijnen van het Rijk en de regio.

0.2. Burgerzaken

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Het verhogen van de kwaliteit van de adresgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) en het signaleren van adres gerelateerde fraude.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• De gemeente Reusel-De Mierden is aangesloten bij de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA). Vanuit deze organisatie krijgt de gemeente verzoeken woonadressen te controleren. De meeste verzoeken betreffen woningen met veel bewoners, zoals arbeidsmigranten. Omdat deze adressen goed in beeld zijn, heeft dit niet geresulteerd in correcties in de Basisregistratie personen. Dit neemt niet weg dat het zinvol is aangesloten te blijven bij het LAA. Overheidsinstanties kunnen om allerlei redenen vragen een onderzoek uit te voeren, zoals adresfraude voor uitkeringen.

0.3. Beheer overige gebouwen en gronden

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Niet specifiek beschreven.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Op basis van de gesloten overeenkomsten hebben wij vergoedingen ontvangen voor geplaatste (antenne)masten op

	eigendommen van de gemeente.

0.4. Overhead (ondersteunende diensten)

Onderwerp	• We vergroten als gemeente onze zichtbaarheid door onze blik zelf meer naar buiten te richten. Daarbij hoort proactief communiceren en zelf meer nieuws maken: er gebeuren zoveel mooie dingen in onze gemeente en er gaan veel dingen goed; we mogen dat meer onder de aandacht brengen en er trots op zijn. • We gaan onze communicatiekanalen verder optimaliseren zodat deze beter aansluiten bij de desbetreffende doelgroep en de wensen van onze inwoners. • Adequate en zorgvuldige dienstverlening staat bij ons hoog in het vaandel. Soms moet het vertrouwen hierin hersteld worden. We verschaffen duidelijkheid over de noodzakelijke processtappen, behandelen zaken voortvarend en zorgen dat de ruimte die wetgeving biedt, benut wordt. • We houden lokale, aanvullende regels kritisch tegen het licht: voegen ze echt wat toe? • In navolging van de ambassadeurs per kern gaan we werken met een aanspreekpunt per doelgroep klantvragen, zodat inwoners, ondernemers en verenigingen weten bij wie ze terecht kunnen met hun vragen. • We investeren in een goed functionerend digitaal zaaksysteem zodat op elk moment geraadpleegd kan worden in welke processtap een zaak zich bevindt.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Verbeteren van de communicatie en klanttevredenheid. • Lokale wet- en regelgeving wordt getoetst aan uitvoerbaarheid en beantwoording aan het doel. • We zorgen dat de basis ICT-voorzieningen op orde zijn. • Op ieder moment en op iedere plek over de juiste, actuele informatie beschikken, maar ook voldoen aan de eisen van informatiebeveiliging en privacybescherming.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 is veelvuldig gecommuniceerd met onze inwoners. Informatie avonden en persoonlijke gesprekken waren door de coronamaatregelen niet of minder mogelijk maar er is op andere manieren geprobeerd om zo goed mogelijk informatie te delen en op te halen. Daarnaast is wekelijks in D'n Uitkijk en op onze sociale media extra informatie over corona gerelateerde zaken gedeeld, zodat onze inwoners via verschillende media, dus ook analoog, op de hoogte bleven. Hierbij namen we een gegarandeerd aantal pagina's af, waardoor D'n Uitkijk wekelijks bij onze inwoners op de deurmat bleef vallen. • In het najaar is een start gemaakt met het traject om onze website te vernieuwen zodat deze qua gebruikersgemak, uitstraling en besturingssysteem weer volledig up-to-date is. Daarbij is ook aandacht besteed aan de nieuwste eisen op het gebied van digi-toegankelijkheid, omdat we het belangrijk vinden dat iedereen, ongeacht een beperking, van onze gemeentelijke website gebruik kan maken. De nieuwe website is begin 2021 in de lucht gegaan. • In het begin van het jaar is de keuze gemaakt om de raadsvergaderingen qua geluid te gaan streamen. Door de coronacrisis werd het noodzakelijk hieraan beeld toe te voegen, omdat dit een van de harde eisen was uit de op 9 april 2020 in werking getreden Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming (verder: Spoedwet). In de zomervakantie is de raadzaal hiervoor geschikt gemaakt. Hierdoor was het vanaf september voor inwoners en andere belangstellenden mogelijk om de raads- en commissievergaderingen zonder fysieke

	aanwezigheid live te volgen of op een later moment terug te kijken. • De inventarisatie van de lokale wet en regelgeving is in 2020 gestart. Dit wordt gecombineerd met de noodzakelijke inventarisatie van de regelgeving voor de invoering van de Omgevingswet en de Wet elektronische publicaties. Een voorstel met de regelingen die kunnen worden ingetrokken wordt voorbereid in 2021. • Eind november 2020 is de telefooncentrale vernieuwd en zijn de vaste telefoons (op enkele uitzonderingen na) uit het gemeentehuis verwijderd. Vanaf dat moment beschikken onze medewerkers over een mobiele telefoon om te bellen en gebeld te worden. Gelet op het vele thuiswerken, bevordert dit mobiele concept de bereikbaarheid van onze medewerkers. • Afgelopen jaar hebben we weer een aantal stappen gezet in de digitalisering van ons archief en onze zaakinformatie. Zo gebruiken we de vergadertool iBabs voortaan ook voor de collegevergaderingen zodat dit papierloos kan verlopen, hebben we een Vervangingsbesluit voor papieren archiefbescheiden genomen en zijn afspraken gemaakt met het streekarchief over de overdracht van gedigitaliseerde bouwvergunningen. Hierdoor wordt stap voor stap informatie beter digitaal toegankelijk. Daarnaast is gestart met het project Digitale Handtekening waardoor processen in de toekomst volledig digitaal kunnen gaan verlopen.

0.5. Treasury

Onderwerp	• We begroten reëel en geven niet meer geld uit dan er binnen komt. Een sluitende begroting is daarbij het uitgangspunt. Dit betekent dat steeds kritisch gekeken wordt naar de prioritering van projecten in de tijd.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Het tijdig aantrekken van voldoende financiële middelen om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren (beschikbaarheid). • Het beheersen van de risico's verbonden aan de treasuryfunctie (risicominimalisatie). • Het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen en het bereiken van voldoende rendement op overtollige middelen (rente optimalisatie). • Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities (kostenminimalisatie).
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 is voor € 9 miljoen aan geldleningen afgesloten. Dit was met name voor de herfinanciering van afgeloste leningen. De omvang van de leningenportefeuille is afgenomen van € 16,9 miljoen naar € 15 miljoen.

0.6. OZB

Onderwerp	• We beperken waar mogelijk het opleggen van extra gemeentelijke lasten.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Belastingopbrengsten op peil houden. • We zien af van belastingen, tarieven of leges die geen rendement opleveren ten opzichte van de uitvoeringskosten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• De aanslagoplegging is zodanig geweest dat de geraamde bedragen nagenoeg gelijk zijn aan de werkelijke bedragen.

0.7. Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.

Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Kortingen op geoormerkte Rijksbudgetten toerekenen naar onze gemeentelijke budgetten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Na elke circulaire wordt de algemene uitkering opnieuw doorgerekend en worden ramingen zo nodig aangepast.

0.8. Overige baten en lasten

Onderwerp	• We leggen geen extra gemeentelijke lasten op, maar regelen zo nodig zaken in de vergunning. In 2019 wordt onderzoek gedaan naar de kosten en baten van diverse gemeentelijke lasten. Als deze niet tot elkaar in verhouding staan, moeten deze bijgesteld worden. Dit zou bijvoorbeeld het geval kunnen zijn bij de forensenbelasting en legesheffing.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Belastingopbrengsten op peil houden. • We zien af van belastingen, tarieven of leges die geen rendement opleveren ten opzichte van de uitvoeringskosten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 is een onderzoek gestart naar de kostendekkendheid van leges. Afronding in 2021. Het onderzoek levert een tool op om de kostendekkendheid adequaat te bepalen en te monitoren.

0.9. Vennootschapsbelasting

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Voldoen aan de wettelijke verplichtingen inzake de Vennootschapsbelasting (Vpb).
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We zijn bij met het doen van aangiften.

0.10 Mutaties reserves

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Actuele Nota reserves- en voorzieningen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Mutaties in reserve worden doorgevoerd op basis van besluiten van de raad. De Nota reserves en voorzieningen is geactualiseerd en op 7 juli 2020 vastgesteld.

Majeure thema's

Programma 0 heeft geen majeure thema's.

Beleidsindicatoren

1. Formatie						
Fte per 1.000 inwoners.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	geen data	5,74	5,94	5,85	5,88	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
2. Bezetting						
Fte per 1.000 inwoners.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	geen data	4,77	4,71	5,07	5,19	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
3. Apparaatkosten						
Kosten per inwoner in €.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	geen data	535	544	589	601	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
4. Externe inhuur						
Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	geen data	22,6	25,6	19,40	19,27	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	
5. Overhead						
% van de totale lasten.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	geen data	14,1	10,8	10,00	10,29	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	

Wat heeft het gekost?

Totaal per product *(bedragen x € 1.000)*	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
0.1 Bestuur	-1.393	-1.007	1	**-1.006**	-1.121	72	**-1.049**	**-43**
0.2 Burgerzaken	-87	-234	130	**-104**	-226	130	**-96**	**8**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	16	0	12	**12**	0	17	**17**	**5**
0.4 Overhead	-4.312	-4.779	176	**-4.603**	-4.471	143	**-4.328**	**275**
0.5 Treasury	519	355	78	**433**	147	15	**162**	**-271**
0.6 OZB	2.425	-194	2.852	**2.658**	-204	2.849	**2.645**	**-13**
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	18.773	-7	20.272	**20.265**	-18	20.334	**20.316**	**51**
0.8 Overige baten en lasten	0	50	0	**50**	0	0	**0**	**-50**
0.9 Vennootschapsbelasting	-3	-1	0	**-1**	0	0	**0**	**1**
Totaal	15.938	-5.818	23.522	17.704	-5.894	23.560	17.666	**-38**
0.10 Mutatie reserves	1.167	-6.632	7.625	**994**	-6.854	7.789	**935**	**-59**
Saldo programma na bestemming	**17.105**	**-12.450**	**31.147**	**18.698**	**-12.748**	**31.349**	**18.601**	**-97**

Programma 0 heeft ten opzichte van de begroting een negatief resultaat van € 97.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

0.1 Bestuur (€ 43.000 nadeel)

Dit product bestaat uit een aantal onderdelen: burgemeester en wethouders, raad en raadcommissies, raadsondersteuning, representatie, bestuurlijke organisatie en bestuurlijke samenwerking. Op dit product is een nadelig resultaat van € 43.000 gerealiseerd.

Op de post burgemeester en wethouders zijn minder salariskosten gemaakt dan geraamd. Waarschijnlijk wordt dit veroorzaakt doordat er minder dienstreizen gedeclareerd zijn vanwege de coronamaatregelen.

Op de post representatie is in 2020 wegens de geldende corona-maatregelen minder representatieve taken geboekt. Hierdoor is minder budget gebruikt dan was begroot.

Aan de voorziening APPA (pensioenverplichtingen wethouders) is op basis van geactualiseerde berekeningen € 120.000 toegevoegd. Van de voorziening wachtgeld is € 63.000 vrijgevallen vanwege lagere verplichtingen.

0.2 Burgerzaken (€ 8.000 voordeel)
Geen bijzonderheden.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (€ 5.000 voordeel)
Geen bijzonderheden.

0.4 Ondersteuning organisatie / overhead (€ 275.000 voordeel)
De kosten van de ondersteuning van de organisatie vallen € 275.000 voordeliger uit dan geraamd.

Op het gebied van communicatie is een voordeel behaald van € 18.000. Een gedeelte van het budget is niet uitgegeven omdat er in 2020 minder mogelijkheden waren voor communicatie, promotie en publicaties van activiteiten en evenementen in onze gemeente, omdat deze geen doorgang vonden. Om die reden is in 2020 ook besloten om geen gemeentemagazine (gemeentegids + extra nieuws van en voor onze inwoners) uit te geven omdat deze op dat moment weinig extra toegevoegde waarde bood aan onze inwoners, gelet op de geldende coronamaatregelen. Er is vooral aandacht besteed aan extra analoge communicatie (via pagina's in D'n Uitkijk) en berichten via onze eigen sociale media.

Het onderdeel P&O geeft een voordeel van € 59.000. Dit komt voornamelijk doordat een groot deel van het budget voor opleiding en cursuskosten is overgebleven. Door de coronamaatregelen konden er geen fysieke opleidingen gevolgd worden waardoor er veel minder gebruik is gemaakt van het opleidingsbudget. Ook het organisatiebrede talentenprogramma is daardoor niet volledig uitgevoerd, wat een voordeel geeft op dit budget. Daarnaast is ook een gedeelte van de overige personeelskosten overgebleven. Dit omdat organisatiebrede bijeenkomsten geen doorgang konden vinden en omdat er geen mogelijkheid was voor het nemen van afscheid van collega's conform de regelingen.

De post Interne dienstverlening heeft een nadeel van € 43.000. Dit nadeel komt door hogere salariskosten en inhuur (€ 27.000 nadeel) en door een te grote bijstelling van de kapitaallasten in de 2e bestuursrapportage 2020 (€ 40.000 nadeel). Daar tegenover staan enkele voordelen, namelijk er zijn door de coronacrisis minder goederen aangekocht (€ 9.000 voordeel), minder postverwerking en vernietiging van vertrouwelijke documenten (€ 7.000 voordeel) en een voordeel op diverse kleine posten (€ 8.000|).

Op het onderdeel automatisering is een voordeel van € 62.000 behaald. Het afgelopen jaar hebben we voor een aantal projecten aparte kredieten gehad waar kosten op geboekt zijn, zoals het krediet voor iBabs en de vervanging van de MTC's en iPads. De kosten die verder gemaakt zullen worden voor bijvoorbeeld iBabs komen vanaf nu weer ten laste van het exploitatiebudget automatisering. Daarnaast hebben we vanwege de Corona-crisis een aantal zaken niet kunnen doen. Tot slot is de start van het Officie 365-project (de uitrol van MS Teams) ten laste gekomen van het SSC, daarentegen zal het vervolg van het project pas in 2021 plaatsvinden maar wel ten laste van de gemeenten komen. Er is voorgesteld om € 25.000 over te hevelen naar 2021.

De post O&D (ontwikkeling en dienstverlening) is met € 21.000 overschreden. Na het vertrek van het afdelingshoofd is hiervoor ingehuurd voor een verminderd aantal uren, maar het budget was hiervoor niet toereikend.

De post Maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkeling heeft een voordeel van € 88.000.
Naast een klein voordeel op salariskosten en een voordeel op reis- en verblijfkosten is het verschil voornamelijk te verklaren door het voordeel op het onderdeel inhaalachterstanden op bestemmingsplanprocedures (€ 67.000). Bestemmingsplanprocedures lopen over meerdere jaren. In totaal zijn er 24 plannen afgesproken. In 2020 zijn 2 bestemmingsplannen door de raad vastgesteld en zijn er 9 bestemmingsplannen in behandeling. Er is voorgesteld om € 59.000 over te hevelen naar 2021.

Het onderdeel ruimtelijk beheer heeft een voordeel van € 71.000. In het afgelopen jaar zijn vooral de personele kosten lager geweest dan begroot. De inhuur is gerichter op projectniveau (met eigen grootboeknummers) ingezet. Tevens is er door verloop van personeel niet het gehele jaar volledige bezetting geweest.

0.5 Treasury (€ 271.000 nadeel)
De betaalde rente op geldleningen was € 3.000 hoger dan geraamd, terwijl € 2.000 aan rente is ontvangen. De doorberekende rente aan producten was € 195.000 lager dan geraamd (daar staan op alle producten tezamen ook lagere kapitaallasten tegenover). Het ontvangen dividend van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) was € 19.000, lager dan geraamd, de uitkering van dividend heeft in 2020 niet plaatsgevonden. De overige beleggingen was € 59.000 lager dan geraamd, in 2019 is de laatste uitkering van de Zero Coupon Lening binnengekomen.

0.6 OZB (€ 13.000 nadeel)
De afwijking is in relatie tot de totaalbedragen gering en bedraagt op het totale bedrag slechts € 13.000.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 51.000 voordeel)
Er is altijd sprake van afwijking tussen de raming van de algemene uitkering en de werkelijkheid. Enerzijds omdat onderliggende aantallen afwijken en anderzijds omdat de decembercirculaire zodanig laat komt, dat deze niet meer vóór 31 december kan leiden tot aanpassing van de raming.

0.8 Overige lasten en baten (€ 50.000 nadeel)
In de begroting zijn hier geraamd de stelpost onvoorzien ad € 50.000 en een stelpost van bijna € 100.000 voor de incidentele tegenboeking van eerstejaars kapitaallasten. De stelpost onvoorzien is niet gebruikt, dus dat geeft een voordeel van € 50.000. Het incidentele voordeel op de kapitaallasten doet zich op de functionele posten voor. Daar zijn dus de voordelen zichtbaar, terwijl dat op deze taak een nadeel geeft van bijna € 100.000.

0.9 Vennootschapsbelasting (€ 1.000 voordeel)
Geen bijzonderheden.

0.10 Mutaties reserves (€ 59.000 nadeel)
Het nadeel op deze post gaat gepaard met voordelen op andere posten. Dat komt omdat uit een aantal bestemmingsreserves bedragen worden onttrokken op basis van de werkelijke uitgaven in het jaar. In die gevallen zijn meer lasten en dus ook meer onttrekkingen geraamd. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de bestemmingsreserve “planvorming en uitvoering N 284”. Daar is aan lasten én onttrekking € 70.000 geraamd, terwijl er in 2020 nagenoeg geen lasten zijn geweest en dus de onttrekking ook nihil is. Dat levert hier dus een nadeel op van € 70.000, maar daar staan op programma 2 lagere lasten tegenover. Ook bij de bestemmingsreserves “transformatie sociaal domein” en “afschrijvingslasten reconstructie Turnhoutseweg” zijn de lasten en dus de onttrekkingen lager.
Er zijn ook voordelen, zoals de vrijval van de bestemmingsreserve “organisatie-ontwikkeling” ad € 38.000 op basis van de besluitvorming inzake de reserve in juli 2020.

Lopende investeringen

Nr.	Jaar aanvraag krediet	Omschrijving investering *bedragen in €*	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2020	Baten t/m 31-12-2020	Restant bedrag	Stand van zaken Afsluiten? Ja / Nee
1	2011	Digitale dossiers bouwvergunningen	150.000	56.051	0	93.949	Nee
2	2013	Dienstverleningsconcept	51.000	11.515	0	39.485	Nee
3	2016	Zoutstrooiers (3 stuks)	128.500	114.831	0	13.669	Nee
4	2017 / 2018	Software digitaliseringsproject	33.500	9.842	0	23.658	Nee
5	2019	Aanschaf kantoormeubilair	10.000	9.925	0	75	Ja
6	2018	Vervanging iPads	15.000	9.680	0	5.320	Nee
7	2019	Uitbreiding ibabs	7.500	8.618	0	-1.118	Ja
8	2019	Digitale handtekening	13.000	0	0	13.000	Nee
9	2019	Aanpak kantine gemeentehuis	7.000	3.130	0	3.870	Nee
10	2020	Omzetting stuf taks in xml berichtenverkeer	13.000	0	0	13.000	Nee
11	2020	Materieel buitendienst 2020	81.600	0	0	81.600	Nee
12	2020	Vervanging mobile thin clients	14.400	0	0	14.400	Nee
13	2020	Vervanging netwerkkabels tbv telefonie oplossing	7.850	4.804	0	3.046	Nee
14	2020	Ontwikkeling nieuwe website	0	11.500	0	-11.500	Nee

1. Digitale dossiers bouwvergunningen
Het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCe) heeft ons geïnformeerd dat ze niet alle reeds door ons gedigitaliseerde bouwvergunningen, kunnen inlezen. Om die reden zijn de batches teruggestuurd naar het scanbedrijf om deze foutmeldingen op te lossen. We hebben deze begin 2021 terug ontvangen en de batches zijn eind februari 2021 opnieuw bij het RHCe aangeboden. Als dit gedeelte is afgerond kunnen we pas verder met het digitaliseren van het volgende blok bouwvergunningen. De verwachting is dat we hiermee in de loop van 2021 kunnen starten.

2. Dienstverleningsconcept
In het kader van de uitrol van de visie op dienstverlening hebben we afgelopen jaar een nulmeting uitgevoerd met betrekking tot de telefonische dienstverlening. Daarnaast hebben we een webinar georganiseerd in het kader van dienstverlening waarin op ludieke wijze aan onze medewerkers een aantal herkenbare dienstverleningsthema's inzichtelijk werden gemaakt en zijn de servicenormen via een kalender bij iedereen onder de aandacht gebracht. In 2021 willen we het uitvoeringsprogramma nog verder uitrollen.

3. Zoutstrooier (Nido / Jongerius aanhanger 1 / Jongerius aanhanger 2)
De zoutstrooiers zijn geleverd en in gebruik genomen voor het strooiseizoen. De laatste werkzaamheden/afronding hiervan vindt plaats na het strooiseizoen.

4. Software digitaliseringsproject
In verband met de coronamaatregelen en het zwangerschapsverlof van de informatiemanager is het afgelopen jaar meer aandacht gegaan naar zaken die geregeld moesten worden rondom het digitaal en op afstand werken en is minder aandacht besteed aan het onderzoeken van de volgende stap in ons digitaliseringsproces en welke software hierbij ondersteunend kan zijn. Dit wordt opnieuw opgepakt in 2021.

5. Aanschaf kantoormeubilair
Dit krediet kan worden afgesloten. Een gedeelte van de werkplekken is vervangen door in hoogte verstelbare bureaus, zodat meer mensen van een en dezelfde werkplek gebruik kunnen maken, omdat er in totaal nu minder werkplekken in het gebouw zijn in verband met het verwijderen van een aantal bureaus (in verband met het handhaven van een onderlinge afstand van 1,5 meter). Verder zijn een aantal stoelen voorzien van een schrijfplateau voor het gebruik van een laptop of schrijfblok. Hierdoor is het mogelijk om met meerdere personen gebruik te maken van een ruimte en daarbij wel voldoende afstand van elkaar te houden.

6. Vervanging iPads
Dit krediet moet open blijven staan voor de verdere vervanging van de iPads. Dit doen we gefaseerd, afhankelijk van de leeftijd van de iPads.

7. Uitbreiding iBabs
Het project voor de uitbreiding van iBabs is afgerond. Het krediet kan worden afgesloten. Voortaan worden de beheerkosten van iBabs via het exploitatiebudget automatisering betaald.

8. Digitale handtekening
Het project Digitale Handtekening is onder leiding van het Shared Service Center (SSC) inmiddels opgestart en gaat verder vorm krijgen in 2021. De verwachting is dat dit krediet in 2021 gebruikt zal worden en daarna afgesloten kan worden.

9. Aanpak kantine gemeentehuis
Gelet op de coronamaatregelen wordt de kantine in het gemeentehuis op dit moment nauwelijks gebruikt. Er is in 2020 dan ook geen geld uitgegeven op dit krediet. Het budget dient beschikbaar te blijven.

10. Omzetting stuf taks in xml berichtenverkeer
Dit project is in 2020 afgerond en de systemen zijn in werking.

11. Materieel buitendienst 2020
In afwachting van de besluitvorming over de kredieten voor het materieel zijn deze middelen nog niet ingezet. Indien mogelijk wordt dit (vanwege onder andere efficiëntie en uniformiteit) gecombineerd met het materieel dat in 2021 wordt aangekocht.

12. Vervanging mobile thin cliënts
We zijn bezig met de vervanging van de MTC's, op volgorde van leeftijd. We hebben eind 2020 16 nieuwe MTC's besteld ter vervanging, hiervan moet de rekening van het SSC nog komen. Afhankelijk van hoeveel er dan nog overblijft op dit krediet kan het restant gebruikt worden voor vervanging van nog een aantal MTC's of moet het krediet worden gesloten.

13. Vervanging netwerkkabels tbv telefonie oplossing
Eind november is de nieuwe telefooncentrale geïnstalleerd. Een gedeelte van de netwerkkabels in het gemeentehuis is daarbij vervangen. Nadat de laatste afrekeningen zijn ontvangen kan dit krediet worden afgesloten.

14. Ontwikkeling nieuwe website

Dit krediet is opgenomen in de begroting 2021, gelet op het feit dat de nieuwe website in 2021 is opgeleverd. Een gedeelte van de kosten moesten we bij aanvang van dit traject al betalen (oktober 2020), vandaar dat een gedeelte van dit krediet (€ 11.500) al in 2020 is uitgegeven.

Programma 1: Veiligheid

1.1. Crisisbeheersing en brandweer

Onderwerp	• We houden continu aandacht voor het versnellen van de aanrijtijden van onze hulpdiensten en volgen de voortgang van het capaciteits- en spreidingsplan nauwlettend. We geven hierbij in regionaal verband onze inbreng waarbij de belangen van onze inwoners steeds voorop staan. • We onderzoeken de mogelijkheden voor grensoverschrijdende samenwerking op dit gebied.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Beperking van fysieke en mentale schade voor de inwoners en eigendommen. • Preventie en zelfredzaamheid vergroten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Bij de GGD is aandacht gevraagd voor de ritprestaties (aanrijtijden) van de Regionale Ambulancevoorziening Brabant Zuidoost (RAV). Dit heeft geleid tot het opstellen van een analyse over de jaren 2019-2020, welke in 2021 wordt besproken. • Door de geldende corona-maatregelen zijn in 2020 geen fysieke bijeenkomsten of acties op het gebied van preventie en zelfredzaamheden georganiseerd. • We participeren, in samenwerking met de Veiligheidsregio, actief mee in het programma Brandveilig Leven. Dit doen we door na een brand een lokale campagne op te starten. • Het bijna dekkende buurtpreventienetwerk is ook in 2020 gehandhaafd, met zo'n 300 burgerhulpverleners in onze gemeente.

1.2. Openbare orde en veiligheid

Onderwerp	• Veiligheid vormt een belangrijk aspect in de eigen leefomgeving. Inwoners spelen daar ook zelf een belangrijke rol in. Zij zijn de ogen en oren van de buurt. We blijven actief inzetten op buurtpreventie zodat deze gemeente-dekkend wordt. • Bepaalde vormen van overlast zijn een doorn in het oog van veel inwoners. Dit kan op verschillende momenten in het jaar ook andere zaken behelzen. We zetten de buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) themagericht in zodat snel inzet kan worden gepleegd op actuele zaken.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Veiligheid en veiligheidsbeleving inwoners verhogen. • Preventie en zelfredzaamheid vergroten. • Efficiënte en doelmatige inzetbaarheid van BOA's vergroten door betrokkenheid inwoners beter te benutten. • Terugval verminderen door betere verbinding tussen zorg en veiligheid. • Criminaliteit en ondermijning mogen geen voedingsbodem hebben in onze gemeente.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We zijn, door een gerichte integrale aanpak van de kwetsbaarheden en risico's van het buitengebied, gestart om samen met de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland te werken aan de versterking van de weerbaarheid van het buitengebied van Reusel-De Mierden tegen ondermijnende vormen van criminaliteit. • Tevens nemen we als pilotgemeente deel aan het project One Smartoverheid van de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. Dit project richt zich op de samenwerking tussen verschillende overheidsorganisaties op het gebied van data, om zo meer databronnen te kunnen ontsluiten en meer (diversiteit aan) data te kunnen delen met partners. • In 2020 is een doorstart gemaakt met het Kempen Interventie Team (KIT).

	• De basisteamprogrammaleider ondermijning is eind 2020 gestart. • In 2020 zijn 6 Bibob-onderzoeken (integriteitsonderzoeken op grond van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) uitgevoerd en is 1 onderzoek aangemeld bij het Landelijk bureau.

Majeure thema's

Misdrijven

Het aantal misdrijven in 2020 is licht gestegen ten opzichte van 2019 (4%). Opvallend is dat het aantal woninginbraken met 65% gedaald is naar 10. Wel zijn het aantal overlastmeldingen door verwarde/ overspannen persoon toegenomen naar 68 ten opzichte van 35 in 2019. Ten aanzien van het totale aantal incidenten kwam een aantal personen meerdere malen voorbij (één persoon, meerdere incidenten): De "top 4" is omgerekend goed voor 65% van het aantal meldingen (44 / 68 = 65). Al deze personen zijn in beeld en doorgeleid naar de zorg- en/of hulpverlening. De verschuiving van het soort misdrijven heeft waarschijnlijk deels te maken met de geldende coronamaatregelen, waarbij veel van onze inwoners thuiswerken en daardoor eerder en sneller overlast melden. Ook het vele thuiszijn heeft invloed gehad op de daling van het aantal woninginbraken. Ook zien we een stijging in het aantal feiten van horizontale fraude, dat is het geval waarbij inwoners slachtoffer zijn geworden van bijvoorbeeld oplichting.

Beleidsindicatoren

1. Verwijzingen Halt

Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	118	212	180	59	46
< 25.000 inwoners	106	106	113	100	110

2. Winkeldiefstallen

Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	0,8	0,8	0,8	1,2	0,8
< 25.000 inwoners	0,7	0,8	0,7	0,6	0,7

3. Geweldsmisdrijven

Het aanal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	4,7	3,5	4,3	3,5	2,7
< 25.000 inwoners	3,3	3,2	3,0	2,9	2,7

4. Diefstallen uit woning

Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	2,7	2,4	1,9	1,5	2,3
< 25.000 inwoners	3,2	2,6	2,3	2,1	2,0

5. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)

Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	4,3	4,3	2,3	2,7	2,3
< 25.000 inwoners	5,3	5,0	4,2	3,6	3,9

Wat heeft het gekost?

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-808	-890	30	**-860**	-888	37	**-852**	**9**
1.2 Openbare orde en veiligheid	-347	-453	19	**-434**	-467	186	**-282**	**152**
Totaal	**-1.156**	**-1.343**	**49**	**-1.294**	**-1.355**	**222**	**-1.133**	**161**

Programma 1 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 161.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer (€ 9.000 voordeel)
Geen bijzonderheden.

1.2 Openbare orde en veiligheid (€ 152.000 voordeel)
Het positieve verschil van Openbare orde en veiligheid is voornamelijk te verklaren door de opgenomen (te) ontvangen bedragen aan verbeurde dwangsommen (€ 162.000). We konden niet voorzien in het ontvangen van deze dwangsommen, omdat we er vanuit gaan dat wanneer we iemand aanschrijven met een dergelijke grote sanctie in het vooruitzicht, de overtreding in 99 van de 100 gevallen tijdig wordt beëindigd.

Lopende investeringen

Programma 1. Veiligheid heeft geen lopende kredieten.

Programma 2: Verkeer en vervoer

2.1. Verkeer en vervoer

Onderwerp	• We houden continu aandacht voor het behoud en betere afstemming van het openbaar vervoer van en naar onze gemeente, zowel in de richting van Eindhoven, Tilburg als België. We geven hierbij in regionaal verband onze inbreng, waarbij de belangen van onze inwoners steeds voorop staan. • In overleg met de dorpsraden en inwoners streven we naar het verkeersluw maken van onze dorpskernen. Er moeten dan wel alternatieve wegen adequaat ingericht zijn om het verkeer te laten doorstromen, zoals een Randweg-west in Reusel en de aansluiting van de Hamelendijk op de A67. • We hebben bijzondere aandacht voor de veiligheid van het langzame verkeer zoals fietsers en voetgangers. • We realiseren in 2019 een veilige voetgangersoversteekplaats in de Schoolstraat. • We starten een onderzoek naar de (financiële) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van een fietspad Lensheuvel-Sportpark en Sleutelstraat-Weijereind. • We houden de voortgang van de aanpak N284 nauwgezet in de gaten met daarbij bijzondere aandacht voor de veiligheid en doorstroming van onze schoolgaande jeugd en een snelle fietsverbinding naar het stedelijk gebied. • We gaan verder met het plegen van kleinschalig onderhoud in de openbare ruimte van de kernen middels het beschikbaar stellen van een werkbudget aan de dorpsraden voor de snelle aanpak van problemen. • In samenspraak met scholen, ouders en omgeving verbeteren we in 2019 de verkeersveiligheid rondom scholen, bijvoorbeeld kiss & ride zones, oversteekplaatsen etc.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Er moeten goede overstapmogelijkheden zijn tussen de bestaande openbaarvervoerslijnen. • Minder landbouwverkeer en zwaar vrachtverkeer door de kernen. • Een verkeersveilige situatie rondom scholen. • Een veiliger doorstroming vanuit de supermarkt aan de Schoolstraat naar het marktplein. • Betere fietsverbindingen Lensheuvel-sportpark Den Hoek en Sleutelstraat-Weijereind. • Bij de aanpassing van de N284 (tussen de rotonde bij de Schoolstraat/Groeneweg en de grens met Bladel) is bijzondere aandacht voor de veiligheid van onze schoolgaande jeugd en een snelle fietsverbinding naar het stedelijk gebied. • Het onderhoud van de leefomgeving aan laten sluiten bij de beleving van de inwoners.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 zijn de contacten geïntensiveerd met onze buurgemeenten, de provincie en de vervoersmaatschappijen over het busvervoer richting Eindhoven en Tilburg. Vanwege corona is verbetering van het openbaar vervoer momenteel echter niet aan de orde. • Vanuit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan is de Hoolstraat in Hooge Mierde eind 2020 aangepakt. • We zijn gestart met de eerste voorbereidingen aan het GVVP-project Willibrordlaan in Hulsel. • Het schoolzoneproject Molenberg (Reusel) is gereed voor uitvoering. • De oversteek Schoolstraat is gereed voor uitvoering.

	• Fietsverbinding Sleutelstraat-Weijereind is nog in onderzoek (afrondende fase), fietsverbinding Sportpark-Lensheuvel is gereed voor uitvoering. • In de stuurgroep mobiliteit de Kempen is een plan van aanpak voor de fiets vastgesteld met onder andere de uitgangspunten voor het traject centrum Reusel- Stedelijk Gebied. • Met de dorpsraad van Lage Mierde zijn diverse werkzaamheden samen opgepakt Niet alleen de relatief grootschalige projecten zoals de Donkbeemd, Ronkert en omgeving, maar ook kleinere werkzaamheden zoals het verhelpen van wortelopdruk. • Met de overige dorpsraden zijn in 2020 geen grote gezamenlijke projecten uitgevoerd. Samen proberen we signalen op te pakken en meldingen voor te blijven.

Majeure thema's

- *Postelsedijk*

De Postelsedijk is bijna helemaal gereed, het grootste gedeelte is dan ook naar tevredenheid opgeleverd. De laatste fase van de Postelsedijk laat helaas nog even op zich wachten. Zoals in de 2e bestuursrapportage aangegeven zijn er inderdaad aanvullende maatregelen benodigd voor de sloop van de woning. Eventuele overschrijding van de kosten hierdoor zullen (zodra dit bekend is) via de reguliere P&C cyclus aan uw raad worden gerapporteerd.
Als de werkzaamheden (inclusief maatregelen voor aanwezige fauna) conform de huidige planning uitgevoerd kunnen worden zal de kruising in het tweede kwartaal van 2021 gereed zijn.

- *N284*

In 2020 is het voorkeursalternatief voor de verdere uitwerking van de N284 vastgesteld door Gedeputeerde Staten en de gemeenteraden van Bladel en Reusel-De Mierden. Voor een bedrag van 40 miljoen euro wordt er geïnvesteerd in doorstroming, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.
In dit project merken we de verschillende uitdagingen die behoren bij een samenwerking tussen Provincie en gemeenten. Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuw projectteam en gaan we het ontwerp steeds verder vormgeven. Onderdeel van deze ontwerpfase zijn ook zaken als grondverwerving en ruimtelijke procedures.

Beleidsindicatoren

Programma 2 heeft geen beleidsindicatoren.

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product *(bedragen x € 1.000)*	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
2.1 Verkeer en vervoer	-1.467	-1.973	108	**-1.865**	-1.551	54	**-1.497**	**368**
Totaal	**-1.467**	**-1.973**	**108**	**-1.865**	**-1.551**	**54**	**-1.497**	**368**

Programma 2 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 368.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

2.1 Verkeer en vervoer (€ 368.000 voordeel)
Het product verkeer en vervoer bestaat uit vier onderdelen: onderhoud wegen, straten en pleinen, openbare verlichting, diverse verkeerszaken en GVVP. Op dit product is een voordelig resultaat van € 368.000 gerealiseerd.

Onderhoud Wegen, Straten en Pleinen
Voornamelijk de kosten voor de N284 en de nieuwe aansluiting zorgen voor een restant bedrag op dit budget. Beide projecten verlopen inhoudelijk ongeveer op schema maar wat betreft de financiën verloopt het wat anders dan vooraf gedacht.
Daarnaast zijn de kosten voor het klein onderhoud aan de verhardingen (met name asfalt) dit jaar wat gunstiger geweest dan begroot.
Tevens is voorgesteld om het budget voor onderhoud Hallenstraat over te hevelen naar 2021.

Diverse Verkeerszaken
Er zijn in 2020 vooral minder duurzame goederen (verkeersregelingen zoals afzetpalen, verkeersborden etc.) aangeschaft dan in de begroting is opgenomen. Dit is het gevolg van de benodigde inhaalslag waar nu aan gewerkt wordt, maar ook het resultaat van de keuze om geen 'overbodige' verkeersregelingen meer te plaatsen. Voor de lasten en baten voor de realisatie van de Generieke bereikbaarheidsagenda is niets begroot in 2020. Hierdoor is er voor € 38.559 een overschrijding op dit product. Daar staat een niet begrote baat op 0.10 mutaties reserves voor een zelfde bedrag tegenover. Per saldo hebben deze lasten dus geen invloed op het rekeningresultaat.

Onderhoud openbare verlichting
Begin 2020 is er een nieuw onderhoudsbestek gemaakt voor het onderhoud aan masten en armaturen. Deze kosten worden maar eens per 6 jaar gemaakt. Deze kosten drukte dus extra op onderhoud straatverlichting in 2020. Verder zijn er beperkte extra kosten ontstaan ten behoeve van het aanpassen van de locatie van de lichtmasten in het beheersysteem.

GVVP
Op het GVVP is circa € 96.000 beschikbaar budget. Van deze € 96.000 is € 73.000 euro beïnvloedbaar. De overige € 23.000 is niet-beïnvloedbaar in de vorm van salariskosten, rente en afschrijvingen. De werkzaamheden die voor 2020 voor het GVVP gepland waren hebben we meer integraal kunnen uitvoeren dan van te voren ingeschat. Bovendien heeft de corona-crisis de voorbereidingen van sommige werkzaamheden qua werkvoorbereiding en burgerparticipatie tot vertraging geleid. In 2021 gaan we de effecten van corona steeds meer mitigeren door bijvoorbeeld burgerparticipatie digitaal uit te voeren.

Lopende investeringen

Nr.	Jaar aanvraag krediet	Omschrijving investering *bedragen in €*	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2020	Baten t/m 31-12-2020	Restant bedrag	Stand van zaken Afsluiten? Ja / Nee
1	2016 / 2017	Herziening wegenlegger	25.000	20.215	0	4.785	Nee
2	2018	Postelsedijk reconstructie	3.800.000	4.426.122	0	-626.122	Nee
2	2018	Postelsedijk reconstructie (ontvangen subsidie provincie)	0	0	-703.399	-703.399	Nee
3	2014/2015/2016/ 2017/2018/2019	Vervanging openbare verlichting (masten)	339.196	67.569	0	271.627	Nee
3	2014/2015/2016/ 2017/2018/2019	Vervanging openbare verlichting (armaturen)	277.523	82.718	0	194.805	Nee
3	2020	Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2020	63.000	0	0	63.000	Nee
3	2020	Vervanging openbare verlichting (masten) 2020	77.000	56	0	76.944	Nee
4	2018	Rehabilitatiekrediet wegen 2018	950.000	984.858	0	-34.858	Ja
5	2019	Rehabilitatiekrediet wegen 2019	950.000	737.044	0	212.956	Nee
6	2020	Rehabilitatiekrediet wegen 2020	950.000	33.986		916.014	Nee
7	2018	GVVP 2018	300.000	314.445	0	-14.445	Ja
7	2019	GVVP deel 2018 en 2019	771.000	374	0	770.626	Nee
7	2019	GVVP deel 2018 en 2019 (ontvangen subsidie)	0	0	0	0	Nee
7	2020	GVVP deel 2019 en 2020	1.038.750	2.284		1.036.466	Nee
7	2020	GVVP deel 2019 en 2020 (ontvangen subsidie)	0	0	-177.298	-177.298	Nee
8	2019	Reconstructie Turnhoutseweg	1.245.000	1.179.779	0	65.221	Nee
8	2019	Reconstructie Turnhoutseweg (ontvangen subsidie)	0	0	-198.108	-198.108	Nee

1. Herziening wegenlegger
De wegenlegger is in concept gereed. Begin 2021 wordt na publieksreactie de procedure opgestart voor vaststelling. De vaststelling kent een lange doorlooptijd omdat we als gemeente en provincie hiervoor samen een provinciaal besluitvormingstraject moeten doorlopen.

2. Postelsedijk reconstructie
Zie de toelichting bij majeure projecten hierboven.

3. Vervanging openbare verlichting door Led (masten en armaturen)
Vanuit efficiëntie zijn de verschillende kredieten 2018 t/m 2020 gecombineerd en niet ingezet in het afgelopen jaar. In 2020 hebben we de LED-omvormingsronde 2021 voorbereid en deze gaan we begin 2021 uitvoeren ten laste van de verschillende kredieten.

4. Rehabilitatiekrediet wegen 2018
Rehabilitatiekrediet 2018 kan worden afgesloten. Hiervan zijn onder andere betaald reconstructie van: De Ziekbleek, De Hoef Hulsel en restant van de Vlassert en 1e fase Herinrichting Kruisstraat.

5. Rehabilitatiekrediet wegen 2019
Dit krediet zal tot medio 2021 beschikbaar moeten zijn. Hiervan zijn onder anderen betaald: reconstructie Hoolstraat en reconstructie Kruisstraat.

6. Rehabilitatiekrediet wegen 2020
Opdrachten welke behoren bij het rehabilitatiekrediet wegen 2020 zijn nog in uitvoering. De aannemer heeft door de grote hoeveelheid opdrachten in 2020 niet alle werkzaamheden tijdig kunnen inplannen. Naar verwachting zal het krediet van 2020 medio 2021 kunnen worden afgesloten. De nog uit te voeren rehabilitatieprojecten welke voor 2020 op het programma stonden zijn onder andere: De Baan, Burgemeester Willekenslaan, Leijenstraat, en Ziekbleek. Momenteel zijn enkele onderdelen in uitvoering en lijken de aangetroffen verontreinigingen groter dan uit het vooronderzoek bleek. Dit zal dan lijden tot een overschrijding van het beschikbare budget.

7. GVVP 2018, 2019 en 2020
Voor de fietsroutes en de benodigde verbreding van erftoegangswegen in verband met de routing van zwaar verkeer is een eerste tekening/ontwerp gemaakt. Hierbij is er een start gemaakt alle obstakels ten behoeve van verbreding in beeld te brengen. Begin 2021 wordt het tegengaan van zwaar verkeer binnen de kernen intensief opgepakt vanuit de gemeente waarbij (zoals eerder aangegeven) burgerparticipatie digitaal wordt ingezet.
In november 2020 zijn er als gevolg van grondvervuiling in het te verbreden deel van rijbaan van de Hoolstraat extra kosten ontstaan. Het betreft een financiële overschrijding van €141.000,-. Omdat grondvervuilingen niet in elk onderhoudsproject worden aangetroffen (er is wel een trend merkbaar dat we er als gemeente vaker tegenaan lopen) worden deze niet begroot. Daarbij is ook nog op te merken dat saneringskosten van te voren moeilijk te kwantificeren zijn in euro's en als deze zich voordoen dan nemen we deze kosten als extra last op en verklaren we desbetreffende kosten in de eerstvolgende P&C-rapportage. De Hoolstraat is onderdeel van rehabilitatie wegen 2019 waarbij alle onderhoudskosten op dit budget thuis horen. Alle kosten die betrekking hebben op de wegverbreding horen thuis op het GVVP-budget 2018. Op dit moment is de feitelijke overschrijding € 14.444,- maar in werkelijkheid bedraagt deze dus € 141.000,-. Bijraming zal plaatsvinden na volledige afronding van het project in 2021 via de reguliere P&C-cyclus (Berap).

8. Reconstructie Turnhoutseweg
De werkzaamheden waar dit krediet betrekking op heeft zijn voor het grootste gedeelte uitgevoerd. Het betreft voornamelijk de aanleg fietspaden en fietsstraten inclusief de daarbij behorende zaken zoals waterhuishouding en groenvoorziening.
Het laatste gedeelte fietspad zal in het 2e kwartaal van 2021 worden opgeleverd.

Programma 3: Economie

3.1. Economische ontwikkeling (algemeen)

Onderwerp	• We zorgen, gelet op de nieuwe Omgevingswet, voor flexibiliteit in het ruimtelijk beleid en maken gebruik van de mogelijkheden om gewenste veranderingen te realiseren. • We zijn kaderstellend, stimuleren duurzame initiatieven en passen waar nodig maatwerk toe. • We ondersteunen en faciliteren actief nieuwe recreatieve initiatieven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Toekomstige regulering beperkt zich tot kaders in plaats van strikte regels. • We jagen actief initiatieven aan die meerwaarde hebben voor de directe omgeving en de gemeente en verstrekken actief informatie aan potentiële initiatiefnemers over duurzame mogelijkheden.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We hebben vele initiatieven (principeverzoeken en oriënterende verzoeken) ontvangen voor nieuwe economische activiteiten, omschakeling en transformatie in zowel het buitengebied als in de kernen. Deze verzoeken hebben we beoordeeld, getoetst en gewaardeerd aan de hand van de Omgevingsvisie en het gemeentelijk beleid. • In algemene zin is er veel beweging in onze gemeente op het gebied van economische activiteiten en hoeven we initiatieven niet actief na te jagen. • We hebben ook eigen projecten en ambities geïnitieerd, met name op het gebied van vrijetijdseconomie (zie 3.4). • Ondanks Corona zien we vooralsnog niet dat bedrijven omvallen. Er zijn een aantal sectoren die een erg zwaar jaar hebben gehad, bijv. als gevolg van verplichte sluiting. Deze ondernemers hebben we waar mogelijk ondersteund of van informatie voorzien. De leegstand van bedrijfsgebouwen, winkels- en horecapanden neemt vooralsnog niet toe in onze gemeente. De impact van de coronacrisis is (nog) niet zichtbaar. Er zijn ook een aantal sectoren/branches in onze gemeente die juist zijn gegroeid vanwege corona. • Samen met de 21 gemeenten in de MRE hebben we een Herstelaanpak Corona opgesteld. Daarmee investeren we in het herstel van de economie. De vier pijlers zijn digitalisering van MKB bedrijven en het onderwijs, opleiden en omscholen, inzet op centrumgebieden en kennisdeling en samenwerking. • Om techniekonderwijs te stimuleren en promoten bij basisscholen en middelbare scholen hebben we een financiële bijdrage geleverd aan de projecten KempenTech en Techniekcoaches van het KOP. • Binnen de triple helix programmalijn Slimme Maakindustrie van het Huis van de Brabantse Kempen hebben we samengewerkt aan de profilering van de regio als maakregio en de koppeling gelegd tussen projecten van de gemeenten, het onderwijs en de ondernemers.

3.1.a. Economische ontwikkeling (agrarische sector en buitengebied)

Onderwerp	• We ontwikkelen in de geest van de omgevingsvisie beleid voor vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen (VAB-beleid). • We stellen nieuw beleid voor landschappelijke inpassing op waarbij rekening wordt gehouden met de nodige variatie in gebiedseigen beplanting die past bij de omgeving. Na het stellen van een duidelijke termijn om aan deze landschappelijke inpassing te voldoen, gaan we bij niet voldoen over tot handhaving.

	• We maken in samenspraak met het Transitieteam werk van de aanpak van overlast gevende bedrijven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Zorgen voor een zachte landing voor agrarische ondernemers die genoodzaakt zijn om te stoppen. • Zorgen voor een invulling van de vrijkomende locaties met meerwaarde voor de omgeving (ecologie, economie en maatschappelijk) en in samenspraak met de omgeving. • We werken -met daar waar nodig maatwerk- toe naar een duurzame agrarische sector, die positief bijdraagt aan de leefbaarheid en gezondheid van onze omgeving en waarbij belangen van ondernemers en inwoners met elkaar in balans worden gebracht. • Faciliteren van nieuwe aantrekkelijke economische concepten in het landelijk gebied die: ▪ een oplossing bieden voor regionale uitdagingen (energie, klimaatadaptatie); ▪ het leef- en woonklimaat van onze (potentiele) inwoners versterken (infrastructuur en landschap); ▪ springplank zijn voor nieuwe economische concepten; ▪ een betere bewustwording van de veranderingen van het buitengebied creëren bij boeren en burgers.
Wat hebben we ervoor gedaan? Zie ook programma 8.1.	• In 2020 is gestart met een nieuw bestemmingsplan Buitengebied. In dit plan komen onder andere nieuwe kaders voor de invulling van Vrijkomende Agrarische Bebouwing. • Het nieuwe beleid voor landschappelijke inpassing gaat onderdeel uit maken van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit (NRK) die in de loop van 2021 voor vaststelling aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Deze NRK wordt vervolgens ook doorvertaald in het nieuwe bestemmingsplan. • Het transitieteam is in 2020 opgeheven. De agrarisch contactfunctionaris c.q. ervencoach heeft de werkzaamheden van dit team overgenomen en diverse gesprekken gevoerd met agrarisch ondernemers. We maken daarbij gebruik van het provinciale ondersteuningsnetwerk.

3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur (o.a. bedrijventerreinen)

Onderwerp	• We zetten in samenspraak met ondernemers, inwoners en de dorpsraad Lage Mierde in op herontwikkeling van bedrijventerrein Koningshoek. • We zetten actief in op promotie en acquisitie van bedrijventerrein Kleine Hoeven en stimuleren daarbij het nemen van duurzame maatregelen (zoals zonnepanelen op daken of parkeerdek, aardgasvrij bouwen).
Wat willen we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Bedrijventerrein Koningshoek in Lage Mierde in samenspraak met ondernemers, inwoners en de dorpsraad omzetten van bedrijventerrein naar een woon- en werkgebied in 2022. • Naast het stimuleren van duurzame maatregelen van bedrijventerrein Kleine Hoeven dwingen we dit daar waar nodig af. • KBP: Ruimte bieden voor groeiende bedrijven. • Goed bezette bedrijventerreinen, zo min mogelijk leegstand.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Samen met de vier Kempengemeenten en het Kempisch Ondernemers Platform hebben we nieuwe Kempische Bedrijventerreinenambities- en afspraken vastgesteld in 2020. • Met de ondernemers is gesproken over de toekomstwaarde van de bestaande bedrijventerreinen in onze gemeente. Die input is verwerkt in de bedrijventerreinenambities en -afspraken. • We zijn gestart met een doorkijk naar nieuw aanbod van bedrijfskavels voor het moment dat het bestaande aanbod op Kleine Hoeven en KBP is uitgegeven.

	• Ondanks corona is de uitgifte op Kleine Hoeven en KBP positief verlopen. Er zijn diverse nieuwe panden gebouwd en kavels verkocht (zie ook paragraaf grondbeleid) • Voor een goede ontsluiting van de Kleine Hoeven in de toekomst zijn de plannen voor een tweede aansluiting op de N284 en een opwaardering van de huidige weg verder uitgewerkt. • Samen met de ondernemers(vereniging) en het Kempisch Ondernemersplatform is een start gemaakt met de duurzaamheidsvisie en met een plan van aanpak voor verduurzaming van bedrijfspanden, productie en transport. Vanwege aangescherpte landelijke bouweisen is duurzaam nieuwbouw geborgd. • Zoals al eerder gerapporteerd is de ambitie om Koningshoek in 2022 om te vormen naar een woon- en werkgebied niet haalbaar gebleken. Er was geen draagvlak bij eigenaren. Dit proces is gestopt. Uit de bedrijventerreinenanalyse blijkt ook dat er geen noodzaak is om dit terrein te transformeren, omdat het zich in levensfase II bevindt en dus toekomstwaarde heeft.

3.3. Bedrijfsloket en -regelingen (o.a. accountmanagement)

Onderwerp	• We zorgen, gelet op de nieuwe Omgevingswet, voor flexibiliteit in het ruimtelijk beleid en maken gebruik van de mogelijkheden om gewenste veranderingen te realiseren. • We zijn kaderstellend, stimuleren duurzame initiatieven en passen, waar nodig, maatwerk toe.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Sneller en meer integraal antwoorden op ondernemersvragen. • Makkelijker bedrijf/onderneming vestigen in Reusel-De Mierden. • Toekomstbestendig maken van de weekmarkt.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We zijn bezig met een actualisatie van de beleidsvisie op verblijfs- en dagrecreatie voor de Brabantse Kempen • We hebben bedrijven via de website van KempenPlus, en gemeentelijke communicatie ondersteund met informatie over coronamaatregelen en de diverse steunpakketten van het Rijk. • In de contacten met ondernemers hebben we signalen over corona gerelateerde problemen opgehaald en via MRE kenbaar gemaakt bij de ministeries. • De drie accountmanagers (bedrijventerreinen, vrijetijdseconomie en detailhandel en agrarische bedrijvigheid) hebben initiatieven begeleid en hen geadviseerd.

3.4. Economische promotie (o.a. vrijetijdseconomie)

Onderwerp	• We ondersteunen en faciliteren actief nieuwe recreatieve initiatieven. • We hebben in onze recreatieve infrastructuur aandacht voor minder mobiele inwoners en bezoekers. • We zoeken naar manieren om onze natuurpoorten met elkaar te verbinden, bijvoorbeeld via ommetjes, en kijken waar aansluiting met het Belgisch fiets- en wandelwegennetwerk mogelijk is. • In aansluiting op een kwaliteitsimpuls voor de kernen vestigen we de aandacht op beeldbepalende elementen zoals kunstwerken en markante gebouwen middels informatieborden, wandel- en/of fietsroutes. • De bestaande recreatieparken hebben een kwaliteitsimpuls nodig.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Doorontwikkeling van de recreatieve poorten (zie ook: omgevingsvisie), ruimte bieden voor initiatief, faciliteren. • We willen de recreatieve poorten en natuurgebieden toegankelijk maken voor iedereen inclusief de mindervaliden. • We faciliteren de verbinding van de natuurpoorten bijvoorbeeld door routebeschrijvingen tussen de poorten.

	• Beeldbepalende elementen in de kernen zijn makkelijk vindbaar en duidelijk aangegeven. Voor meer herkenbaarheid en minder verrommeling worden in het buitengebied dezelfde soort borden, paaltjes en verwijzingen gezet. • Een nieuw, levendig centrum dat past bij de Reuselse maat. • Visie ontwikkelen op de horeca-ontwikkelingen in Reusel-De Mierden.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We zijn bezig met de ontwikkeling van een PMC (product-markt-combinatie) fietsroute met thema smokkelen, die via beide natuurpoorten loopt. • Het huidige ruiternetwerk bij natuurpoort De Spartelvijver wordt verbonden met omliggende gemeenten en België. • We zijn bezig met een brandingproces om Reusel-De Mierden op de toeristische kaart te zetten (zie rapport vrijetijdseconomie op de website). • We zijn in gesprek met de eigenaren van de vakantieparken over de toekomstige invulling. • De wandelpanelen die onderdeel zijn van het knooppuntennetwerk zijn vervangen. Er wordt een inventarisatie van de overige panelen gemaakt.

Majeure thema's

- *Voortgang vakantieparken*

Voor het Zwartven wordt momenteel de richting 'gedeeltelijke teruggave aan de natuur in combinatie met ecologisch wonen' verder uitgewerkt. Hierover is nauw contact geweest tussen de initiatiefnemer, gemeente en provincie. Half februari is een principeverzoek ingediend welke in maart werd voorgelegd aan het college. Op 22 december 2020 heeft het College van B&W besloten tot een tijdelijke verlenging van de termijn huisvesting arbeidsmigranten tot 1 september 2021. Voor het zomerreces zal een besluit worden genomen over eventuele verlenging na 1 september 2021 indien er op dat moment zicht is op overeenstemming over de realisatie van de toekomstige ontwikkeling. De verlenging van de termijn huisvesting arbeidsmigranten gaat leegstand tegen en vergroot de financiële haalbaarheid van duurzame toekomstplannen. Elke zes weken wordt de klankbordgroep Zwartven (met daarin o.a. een afvaardiging van de huidige bewoners en de dorpsraad Hooge Mierde) op de hoogte gebracht middels een digitale bijeenkomst en wordt naar aanleiding daarvan een nieuwsbrief verstuurd naar de betrokkenen.

Waar voor het Zwartven een recreatieve herontwikkeling niet haalbaar is gebleken, is dit wel het doel voor Vakantiepark De Brabantse Kempen (de voormalige Hertenwei). Zodra door de parkeigenaar een exploitant voor het park gevonden is wordt op korte termijn een beheerovereenkomst gesloten (waarna dit publiekelijk bekend wordt gemaakt). De komende tijd worden er werkzaamheden uitgevoerd door de parkeigenaar (onder andere het slopen van gebouwen en verbeteren van wegen en waterleidingen) en wordt een quality manager gezocht voor het beheer van het park en een betere bezetting van de verplaatste receptie. De projectontwikkelaar zal in samenspraak met de exploitant een nader plan ontwikkelen.

- *Ruiternetwerk*

In september 2020 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgevonden waarin recreatieve ondernemers en ruiters/menners zijn gevraagd mee te denken over het gewenste ruiternetwerk. Vervolgens heeft Visit Brabant in samenspraak met de opgerichte werkgroep (met o.a. het TIP, menner/ruiters en de ervencoach) een voorstel voor het ruiternetwerk uitgewerkt (de eerste fase van het traject). Dit netwerk verbindt het bestaande netwerk bij natuurpoort de Spartelvijver met Bladel, Hilvarenbeek en België. Momenteel wordt dit door de gemeente getoetst. Na de uiteindelijke kwaliteits- en veiligheidscheck door Visit Brabant, kan worden gestart met de tweede fase: de realisatie.

Beleidsindicatoren

1. Functiemenging					
Verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0% (alleen wonen) en 100% (alleen werken).					
					*geen gegevens 2020
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Reusel-De Mierden	44,0	43,9	43,7	43,4	43,4
< 25.000 inwoners	47,7	47,7	48,0	48,3	48,7

2. Vestigingen (van bedrijven)					
Het aantal vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar.					
					*geen gegevens 2020
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Reusel-De Mierden	151,7	156,1	159,5	163,9	167,9
< 25.000 inwoners	142,0	145,7	148,7	153,6	159,1

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
3.1 Economische ontwikkeling	-142	-160	0	**-160**	-147	0	**-147**	**13**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	901	-2.916	3.089	**173**	-1.942	2.127	**185**	**13**
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	4	-28	34	**6**	-39	32	**-7**	**-13**
3.4 Economische promotie	82	-132	248	**116**	-76	199	**123**	**7**
Totaal	**845**	**-3.236**	**3.371**	**135**	**-2.203**	**2.358**	**155**	**20**

Programma 3 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 20.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

3.1 Economische ontwikkeling (€ 13.000 voordeel)
Er zijn minder kosten gemaakt voor extern advies (€ 8.000) en er is een gunstigere verdeling van projectbijdrage vanwege verdeling naar inwoneraantallen tussen Kempengemeenten (€ 5.000).

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (€ 13.000 voordeel)
Het product fysieke bedrijfsinfrastructuur bestaat uit twee onderdelen: agrarische gronden en de grondexploitatie Kleine Hoeven.

Op agrarische gronden is een nadelig saldo van € 75.000 behaald. Dit komt voornamelijk doordat een geraamde opbrengst van een verkoop van een perceel gelegen bij De Strook niet is ontvangen in 2020. De akte is in februari 2021 gepasseerd en daardoor is de opbrengst in 2021 ontvangen.

Het resultaat van de Kleine Hoeven in 2020 is € 88.000 voordelig door een gedeeltelijke vrijval van de verliesvoorziening.

3.3 Bedrijfsloket en -regelingen (€ 13.000 nadeel)
In verband met de coronacrisis zijn er extra maatregelen voor de weekmarkt genomen. Er zijn bijvoorbeeld extra stroomkasten, kabelverloopstukken en matten gehuurd. Ook de inkomsten uit marktgelden zijn iets achtergebleven bij de raming.

3.4 Economische promotie (€ 7.000 voordeel)
Op het onderdeel vrijetijdseconomie is in 2020 € 56.000 overgehouden. Dit heeft te maken met het achter blijven op de planning van projecten in het kader van het Kempenbrede Uitvoeringsprogramma VTE. Er is voorgesteld dit bedrag, à € 43.000, over te hevelen naar 2021 zodat de projecten alsnog kunnen worden uitgevoerd. Tevens is ook voorgesteld om € 7.000 over te hevelen naar 2021 voor de regionale beleidsvisie dag- en verblijfsrecreatie.

De opbrengst van de forensenbelasting over 2019 is hoger uitgevallen dan was geraamd. Voor de inschatting van de ontvangsten over 2020 hebben wij dat doorgetrokken, zodat in totaal € 10.000 voordeel ontstaat.
Voor de toeristenbelasting zijn de opbrengsten € 59.000 lager dan was geraamd. De corona-crisis is daar waarschijnlijk een van de oorzaken van. Van het Rijk is via de algemene uitkering (programma 0) een extra bijdrage ontvangen van € 54.000 ter compensatie.

Lopende investeringen
Programma 3. Economie heeft geen lopende kredieten.

Programma 4: Onderwijs

4.1. Basisonderwijs

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Het behouden van openbaar en bijzonder basisonderwijs in onze gemeente.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Er is structureel bestuurlijk en ambtelijk overleg in het Primair Onderwijs en het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) binnen de regio waarin ook dergelijke vragen aan de orde komen. Er wordt ingezet op behoud van alle huidige scholen.

4.2. Onderwijshuisvesting

Onderwerp	• Het behouden van een school in elke kern staat voorop. Daarbij hoort een veilige schoolomgeving die uitnodigt tot spelen en leren.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Het behouden van een school in elke kern. • Een schoolomgeving die uitnodigt tot spelen en leren.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Er vinden structurele overleggen plaats met de scholen. We zetten ons actief in om in elke kern een school te behouden. Momenteel is het behoud van de Clemensschool in Hulsel onderdeel van gesprek. • We hebben regelmatige contacten met de scholen om ervoor te zorgen dat de schoolomgeving interactief blijft en eventueel ook verbeterd kan worden.

4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Onderwerp	• We realiseren een goed pedagogisch aanbod met een doorgaande ontwikkellijn voor kinderen van 0 tot 12 jaar. • We zetten voortvarend in op het wegwerken van taalachterstanden.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Alle kinderen in Reusel-De Mierden bieden we mogelijkheden om zich op alle ontwikkelingsgebieden zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en we bevorderen de doorgaande leerlijn. • Vermindering van taalachterstand bij onze inwoners. • Een veilige schoolomgeving.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Er is afstemming geweest met de partners op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie over het verbeteren van de doorgaande lijn voor doelgroeppeuters. We kwamen tot de conclusie dat de doorgaande lijn in de basis goed is. In 2021 worden nadere uitvoeringsafspraken gemaakt. • Het herzien van het Brede Scholen beleidsplan stond voor 2020 gepland. Wegens 2 personele wisselingen in 2020 en de gevolgen van het coronavirus is deze actie niet uitgevoerd. Ook scholen konden door corona hier geen invulling aan geven. In december 2020 is begonnen met de evaluatie van het huidige beleidsplan, verwacht wordt dat in 2021 een nieuw uitvoeringsplan opgeleverd wordt. • Binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs de Kempen wordt continu gewerkt aan de doelstelling van het passend onderwijs. In 2020 heeft, ondanks de coronamaatregelen, een (digitale) inspiratiesessie plaatsgevonden om de samenwerking tussen Onderwijs en Jeugdhulp te verbeteren waar veel professionals aan hebben deelgenomen. Hierdoor hebben onderwijsprofessionals en jeugdhulpprofessionals meer inzicht in elkaars werkzaamheden gekregen en weten zij elkaar beter te vinden.

Majeure thema's

- *Laaggeletterdheid*

In 2020 hebben we in navolging op het DigiTaalhuis in Bergeijk samen met onze partners ook een DigiTaalhuis gerealiseerd in de gemeente Reusel-De Mierden en in Bladel. Het DigiTaalhuis voor Reusel-De Mierden is ondergebracht bij de bibliotheek in Reusel. Hier kunnen alle inwoners terecht als zij ondersteuning willen bij het verbeteren van hun digitale vaardigheden, lezen en schrijven. Vrijwilligers helpen hen op weg naar activiteiten of trainingen. Het aanbod is zowel voor inwoners die zijn opgegroeid in Nederland als inwoners die Nederlands als tweede taal spreken. Met de partners wordt de komende jaren ingezet op het verder bekendmaken van het aanbod onder inwoners en het uitbreiden van het netwerk.

- *Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)*

In 2020 is een monitor voor- en vroegschoolse educatie afgenomen bij onze VVE-partners waarbij we inzicht hebben gekregen in het bereik, de toeleiding, de doorgaande lijn en de resultaten van het huidige VVE-beleid. Op basis van de resultaten worden in 2021 nadere (resultaat)afspraken gemaakt met de VVE-partners. Verder zijn in 2020 nieuwe afspraken gemaakt met Kinderopvangorganisatie Nummereen over het Peuterprogramma. Zo is de doelgroepdefinitie verbreed, wordt per 1-1-2021 het aantal uren Peuterprogramma uitgebreid van 10 naar 16 uur, en is de eigen bijdrage van ouders inkomensafhankelijk gemaakt. Dit alles met als doel om vroegschoolse educatie nog toegankelijker te kunnen maken voor de kinderen en hun ouders die daarvoor in aanmerking komen.

Inzet GOAB middelen (gemeentelijk onderwijsachterstanden beleid):
Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor een voldoende gespreid en kwalitatief goed aanbod voorschoolse educatie voor peuters van 2,5 tot 4 jaar oud. Dit aanbod wordt bekostigd uit de zogenoemde GOAB-middelen. De hoogte van de bijdrage die een gemeente vanuit het Rijk krijgt is gebaseerd op de achterstandsscores van de gemeente. De huidige periode GOAB-middelen loopt van 2019 – 2022. Na 2022 wordt afgerekend op werkelijke uitgaven. In 2019 en 2020 zijn de GOAB-middelen minimaal ingezet omdat het VVE-programma eerder uit apart geraamd budget werd bekostigd. Een groot deel van de GOAB-middelen wordt daarom overgeheveld naar 2021. De verwachting is dat voor 2021 meer GOAB-middelen zullen worden ingezet omdat we enerzijds te maken hebben met een urenuitbreiding van het aanbod en aanpassing van de doelgroepdefinitie waardoor de kosten voor het peuterprogramma toenemen. Anderzijds krijgen we in 2021 te maken met een nieuwe aanbesteding voor de VVE-monitor waarvoor kosten worden verwacht.

- *IJslandse aanpak (Kempenbranie)*

Samen met de Kempengemeenten, de middelbare scholen en de GGD Brabant-Zuidoost vertalen we de succesvolle IJslandse preventieaanpak onder de noemer Kempenbranie in een lokale aanpak. De speerpunten zijn ouderbetrokkenheid, zinvolle en veilige vrijetijdsbesteding en welbevinden van de jongeren. Het zal duidelijk zijn dat de middelbare scholen hun handen vol hebben gehad aan de coronamaatregelen op school. Desondanks is het toch gelukt om het afgelopen jaar diverse activiteiten te realiseren. Zo is een online ouderavond voor de ouders van de leerlingen van de middelbare scholen georganiseerd over het puberbrein, opvoeden en alcohol. Daarnaast is een ontmoetingsruimte gerealiseerd op het Rythoviuscollege waar leerlingen elkaar onder begeleiding van een jeugdcoach kunnen ontmoeten. Het is de bedoeling dat dit gekoppeld wordt aan de organisatie van een naschools aanbod aan vrijetijdsactiviteiten die leerlingen zelf mee bedenken en organiseren, maar dit kan pas verder vorm krijgen als de leerlingen weer naar school mogen en ook de andere maatregelen dit toelaten. Op het Pius X college is geen ruimte voor een dergelijke ontmoetingsruimte en wordt een andere oplossing uitgewerkt. Daarnaast zijn weer trainingen weerbaarheid aangeboden aan verenigingen die met jeugdleden werken. En is een stagiaire via de GGD aangetrokken om de preventieve ondersteuning voor leerlingen in kaart te brengen ten behoeve van het welbevinden van de leerlingen. Deze stagiaire gaat begin 2021 aan de slag. Vermeldenswaard is verder dat de wethouders van de deelnemende pilotgemeenten een overleg hebben gehad met staatssecretaris Paul Blokhuis over de IJslandse aanpak in Nederland (De Kempen is hierbij vertegenwoordigd door de wethouder van Bergeijk). In november is tenslotte de tweede meting onder alle vierdejaars leerlingen afgenomen. De uitkomsten hiervan komen begin 2021 beschikbaar.

Beleidsindicatoren

1. Absoluut verzuim

Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen in de leeftijd 5 tot 18 jaar.

**geen gegevens 2018 en 2020*

	2014	2015	2016	2017	2019
Reusel-De Mierden	1,1	0,5	1,1	0,5	0,0
< 25.000 inwoners	1,7	1,6	1,5	1,3	1,8

2. Relatief verzuim

Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen, leeftijd 5 tot 18 jaar.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	6	5	8	6	10
< 25.000 inwoners	20	18	19	17	19

3. Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie

Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, zonder start-kwalificatie het onderwijs verlaat.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	1,3	1,0	1,2	1,2	0,7
< 25.000 inwoners	1,2	1,2	1,3	1,4	1,5

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
4.1 Openbaar basisonderwijs	-101	-95	0	**-95**	-77	0	**-77**	**18**
4.2 Onderwijshuisvesting	-305	-320	32	**-288**	-291	35	**-256**	**31**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-337	-457	86	**-371**	-391	40	**-351**	**20**
Totaal	**-743**	**-873**	**119**	**-754**	**-760**	**75**	**-685**	**70**

Programma 4 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 70.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

4.1 Openbaar basisonderwijs (€ 18.000 voordeel)
Door het coronavirus zijn veel gymlessen, en dus ook het gymvervoer, niet doorgegaan. Dit heeft als gevolg dat deze kosten uiteindelijk lager zijn uitgevallen dan vooraf begroot.

4.2 Onderwijshuisvesting (€ 31.000 voordeel)
Het positieve verschil komt voornamelijk door diverse kleine verschillen binnen de post huisvesting basisonderwijs.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 20.000 voordeel)
Geen noemenswaardige verschillen.

Lopende investeringen

Programma 4. Onderwijs heeft geen lopende kredieten.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

5.1. Sportbeleid en activering

Onderwerp	• We blijven investeren in Click Sport, het naschoolse sport- en beweegprogramma in de Kempen.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Het huidige beleid is gecontinueerd. Hier hebben geen wijzigingen in plaatsgevonden. Door corona zijn veel beweeg- en sportactiviteiten niet doorgegaan. Wel heeft Click Sport, buiten het reguliere aanbod om, in de lockdownperiodes inwoners (jong en oud) laten bewegen middels verschillende activiteiten op afstand. • In 2020 zijn we aangesloten bij het project Uniek Sporten. Hiermee willen we ook de doelgroep met een lichamelijke beperking meer laten bewegen.

5.2. Sportaccommodaties

Onderwerp	• Grootschalige investeringen in accommodaties zijn niet haalbaar, daar zal altijd een redelijke bijdrage van gebruikers tegenover moeten staan. • Als verdergaande samenwerking met andere gemeenten van de grond komt, staat het stimuleren van intergemeentelijk gebruik van sportaccommodaties door middel van participatie met andere gemeenten op de gespreksagenda.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties in stand houden waar een redelijke eigen bijdrage van verenigingen tegenover staat. • Voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening in de nabije omgeving.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• De voortgang van het sportaccommodatieplan is geëvalueerd. • In 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor de aanleg van de nieuwe kunststof atletiekaccommodatie, in 2021 zal de realisatie plaatsvinden. Dit komt verder terug bij de majeure thema's. • De voorbereidingen voor de aanleg van een nieuw veld voor VV Hulsel zijn gestart. Dit omdat zij een van hun velden afgeven voor de aanleg van de nieuwe wijk. • Voor het onderhoud van Den Houtert zijn de gesprekken opgestart met de beheerder en gebruikers

5.3. Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

Onderwerp	• We zetten in samenspraak met de dorpsraden en inwoners in op het behouden van cultuurhistorische evenementen. • We gaan extra investeren in Click Cultuur (naschools cultuurprogramma) als laagdrempelige mogelijkheid voor kinderen om kennis te maken met allerlei culturele activiteiten in de Kempen. • We zijn voor het behoud van de Winterfeesten, mits zelfvoorzienend en ongeacht de locatie of grootte.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Behoud van (cultuurhistorische) evenementen die door de inwoners als waardevol bestempeld worden. • Alle kinderen in Reusel-De Mierden zijn in de gelegenheid om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen, hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en deze vaardigheden te presenteren. • Cultuur inzetten als instrument om leefbaarheid op peil te houden en/ of als verbinder in het sociale domein.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We hebben invulling gegeven aan de vacature die was ontstaan door het vertrek van de combinatiefunctionaris Cultuur. Een proces

	dat we samen met Kempenkind (werkgever tot dan toe), de gemeenten Eersel, Bladel, Art4U en de schoolbesturen RBOB en Veldvest hebben vormgegeven. Resultaat is dat we samen met de genoemde partijen afspraken hebben gemaakt met Art4U. Voor de drie gemeenten zijn nu twee combinatiefunctionarissen werkzaam. • Een stagiaire is in september 2020 gestart met de evaluatie van de subsidieregeling muzikale en culturele vorming. Ze heeft daarbij een enquête uitgezet onder ouders, diverse docenten gesproken en een aantal aanbevelingen gedaan. Nadere uitwerking vindt begin 2021 plaats. • In schooljaar 2019-2020 is goed gebruik gemaakt van de regeling voor muzikale en culturele vorming. Het aantal leerlingen blijft toenemen en ook melden zich nog steeds nieuwe docenten. • Vanwege Corona heeft er op cultureel gebied helaas minder kunnen gebeuren. Het Sport- en Cultuurgala werd afgelast, activiteiten (zoals Koningsdag) konden niet doorgaan of moesten op een andere manier ingevuld worden (Dodenherdenking). Met diverse verenigingen is contact geweest over de (financiële) gevolgen van de Coronacrisis.

5.4. Musea

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Museum de Bewogen Jaren organiseert in samenwerking met de scholen cultuur- educatieve activiteiten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Museum de Bewogen Jaren 1939-1950 krijgt subsidie. Met de eigenaar vindt regelmatig contact plaats, bijvoorbeeld over de organisatie van de dodenherdenking maar ook over de invulling van een boek Occupation Stories; een boek over de bevrijding van 75 kleine gemeenten.

5.5. Cultureel erfgoed

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Zorg voor monumenten en cultuurhistorie. • Bewaren van erfgoed voor de toekomstige generaties.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Erfgoedbeleid en de beide beleidskaarten zijn geactualiseerd vaststelling hiervan door de raad vindt plaats in de eerste helft van 2021. • Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van potentiële gemeentelijke monumenten in het buitengebied; • De voormalige pastorie in Hulsel, de kerk en de pastorie met tuin in Reusel zijn aangewezen als gemeentelijk monument; • De kerk, de pastorie met tuin en de begraafplaats in Reusel zijn aangewezen als cultuurhistorisch waardevol ensemble.

5.6. Media

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Uitvoering geven aan de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). • Lokaal toereikend media-aanbod.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 hebben we diverse malen contact gehad met Streekomroep de Kempen. In 2021 loopt hun aanwijzing af en moeten zij bij het Commissariaat van de Media een nieuwe aanvraag doen. Voor de toewijzing is het belangrijk dat het PBO (Publieks Bepalend Orgaan) op orde is. Dat is nu zo.

5.7. Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Onderwerp	• Groen is mooier als je ervan kunt genieten. We kijken samen met dorpsraden en inwoners naar verbetermogelijkheden voor de ontsluiting van natuur en naar multifunctioneel gebruik van natuur in combinatie met recreatie. • We geven een extra kwaliteitsimpuls aan de vier dorpspleinen door ze te voorzien van mooie bloemen en beplanting. Qua uitstraling zetten we de bloemetjes meer buiten! We streven naar verdere vergroening van de kernen en verbloeming van het buitengebied. • Bepaalde vormen van overlast zijn een doorn in het oog van veel inwoners. We zetten de buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) themagericht in zodat snel inzet kan worden gepleegd op actuele zaken, zoals paarden- en hondenpoep.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Gemeenschappelijk gebruik van groen en natuur is geconcentreerd rondom de natuurpoorten. • Versterking van de natuur buiten de natuurpoorten. • Betere ontsluiting van natuur voor mensen met een beperking. • De aantrekkingskracht van de kernen vergroten door fraaiere dorpspleinen. • Verblijf en beweging in de leefomgeving stimuleren. • Een duurzaam groenbestand met groenvoorzieningen die nu en de komende decennia voldoen aan de gestelde functie waarbij de groenvoorziening op het gestelde kwaliteitsniveau blijft.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Binnen bepaalde bos- en natuurgebieden hebben verschillende gesubsidieerde bodemherstelwerkzaamheden plaatsgevonden. • In Kempenverband is een onderzoek gestart gericht op de verbetering van de biodiversiteit in de gemeentelijke bermen. • Vergroening binnen de uitwerking van het centrumplan Reusel. • Doorontwikkeling natuur-/rolstoelpad Hoevenhei. Een vrijwilligerswerkgroep is continue bezig met (natuur)verbeteringen rondom het rolstoelpad Hoevenhei. • Bij de ontwikkeling van het Beleidsplan openbaar groen worden waar nodig kaders opgesteld ten behoeve een duurzaam groenbestand.

Majeure thema's

- *Beleidsplan openbaar groen*

Door de coronaomstandigheden hebben de voorbereidingen vertraging opgelopen en zijn deze in het laatste kwartaal van 2020 opgestart. De afronding van het beleidsplan is voorzien in 2021.

Beleidsindicatoren

Programma 5 heeft geen beleidsindicatoren.

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product *(bedragen x € 1.000)*	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
5.1 Sportbeleid en activering	-18	-59	21	**-38**	-47	29	**-18**	**20**
5.2 Sportaccommodaties	-833	-955	245	**-710**	-905	299	**-606**	**104**
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-130	-162	0	**-162**	-151	0	**-151**	**10**
5.4 Musea	-56	-59	0	**-59**	-59	0	**-59**	**0**
5.5 Cultureel erfgoed	-17	-56	0	**-56**	-57	1	**-57**	**-1**
5.6 Media	-225	-223	19	**-204**	-219	20	**-200**	**4**
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-888	-1.028	132	**-896**	-888	185	**-703**	**193**
Totaal	**-2.165**	**-2.541**	**418**	**-2.123**	**-2.327**	**533**	**-1.794**	**329**

Programma 5 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 329.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

5.1 Sportbeleid en activering (€ 20.000 voordeel)
Veel activiteiten zijn door corona niet doorgegaan waardoor een restantbedrag is overgebleven. Daarnaast is er tussentijds een aanvullend bedrag toegekend inzake de uitvoering van het sportakkoord waardoor het restant hoger is uitgevallen. De activiteiten vloeiend uit het sportakkoord zijn ook uitgesteld naar het volgende jaar.

5.2 Sportaccommodaties (€ 104.000 voordeel)
In 2020 is de afrekening van de Spuk-regeling 2019 ontvangen, welke niet was begroot (€ 32.000). Verder zijn de kosten lager, omdat Stibex geen BTW meer in rekening brengt bij ons sinds 2020. De BTW voor sportparken wordt door de gemeente gedeclareerd via de Spuk-regeling. Hierbij is het goed te vermelden dat de BTW niet in zijn geheel kan worden gedeclareerd.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie (€ 10.000 voordeel)
In de begroting is een werkbudget voor cultuur opgenomen van € 5.000. In 2020 zijn hier geen kosten op geboekt aangezien er geen activiteiten hebben plaatsgevonden. Vanwege Corona kon er in 2020 niet veel op het gebied van cultuur. Er waren geen concrete projecten.

5.4 Musea (geen verschil)
Geen bijzonderheden.

5.5 Cultureel erfgoed (€ 1.000 nadeel)
Geen bijzonderheden.

5.6 Media (€ 4.000 voordeel)
Geen bijzonderheden.

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie (€ 193.000 voordeel)
Groenvoorziening buiten kom
Vanwege coronaomstandigheden zijn diverse geraamde werkzaamheden met betrekking tot groenvoorzieningen buiten de bebouwde kom uitgesteld. Daarnaast is met betrekking tot het overgehevelde budget uit 2019 € 5.000 minder uitgegeven.
Verder is de jaarlijkse uitkering van de SNL-subsidie verhoogd met ruim € 11.500 en zijn er onvoorziene inkomsten ontvangen met betrekking tot de eindafrekening gebiedscontract Kempenland II (€ 25.500), schadeclaims (€ 5.500) en houtverkoop 2019 (€ 53.000).
Tot slot zijn de resterende minderkosten van € 14.000 gerelateerd aan salariskosten.

Waterlozingen en sloten
Dit betreft alleen salariskosten. Het verschil komt voort de begrote en daadwerkelijk geboekte interne uren.

Groenvoorziening binnen kom
De kosten voor de rooiwerkzaamheden en het Beleidsplan openbaar groen maken deel uit van de voorgestelde overhevelingen. De overige minderuitgaven van €15.500,- hebben betrekking op personeelskosten.

(Openlucht)recreatie
Het tekort bij (openlucht)recreatie is ontstaan door enerzijds hogere eenmalige onderhoudskosten en anderzijds door de aanschaf van nieuwe speeltoestellen. De bekostiging van deze toestellen is gedekt vanuit de reserve ‘uitvoering speelruimtebeleid’ waarna het restant eind 2020 is afgeboekt.

Kermis
Minder inkomsten omdat de organisator in verband met de corona alleen de kermis van Reusel mocht/kon organiseren. Hiervoor werd een bedrag van € 10.000 berekend. Per saldo een nadelig resultaat van € 13.000.

Lopende investeringen

Nr.	Jaar aanvraag krediet	Omschrijving investering *bedragen in €*	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2020	Baten t/m 31-12-2020	Restant bedrag	Stand van zaken Afsluiten? Ja / Nee
1	2009	Uitv.programma bosbeleidsplan	25.000	20.196	0	4.804	Nee
2	2020	Kunststofatletiekbaan AVR'69	605.000	0	0	605.000	Nee
2	2020	Kunststofatletiekbaan AVR'69 (bijdrage)	-300.000	0	0	-300.000	Nee

1. Uitvoeringsprogramma bosbeleidsplan

Krediet dient in 2021 beschikbaar te blijven voor de verdere financiering van het in Kempenverband in uitvoering zijnde Ecologische onderzoek met betrekking de verbetering van de biodiversiteit van o.a. landschappelijke verbindingen en natuur in het buitengebied.

2. Kunststofatletiekbaan AVR’69

In 2020 is gestart met het proces om te komen tot een nieuwe kunststof atletiekaccommodatie. Na aanbesteding is een ingenieursbureau aan de slag gegaan met de ontwerpen van de nieuwe baan in samenspraak met de gemeente en de atletiekvereniging. Het definitieve ontwerp is eind 2020 afgerond en begin 2021 startte de aanbesteding met betrekking tot de aanleg van de daadwerkelijke accommodatie. De verwachting is dat de aanleg in 2021 voltooid wordt.

Programma 6: Sociaal domein

6.1. Samenkracht en burgerparticipatie (algemene voorzieningen t.b.v. participatie)

Onderwerp	• We hebben aandacht voor specifieke doelgroepen. Iedereen doet mee. Onze gemeente is niet voor niets geselecteerd als één van de koplopergemeenten voor de inclusieve samenleving in het kader van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Doorslaggevende factoren hierbij zijn of belangen van inwoners met een beperking hoog op de agenda staan, er een innoverende aanpak is en of de initiatieven bijdragen aan een inclusieve samenleving. • In 2018 wordt een begin gemaakt met een sterkte/zwakte analyse per kern. Deze analyse biedt een belangrijke basis om in 2019 in samenspraak met inwoners en dorpsraden een toekomstagenda per kern op te stellen en daarna de aandachtsgebieden verder uit te werken in het kader van behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen in onze gemeente. • We organiseren maatschappelijke inburgering en taalonderwijs lokaal. • Elke kern verdient een goed onderhouden en financieel gezond gemeenschapshuis voor sociaal-culturele activiteiten, als ontmoetingsruimte voor inwoners en welke ruimte biedt aan groepen en verenigingen. • Wij behouden cultureel centrum De Kei bij voorkeur op de huidige locatie.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Niemand ervaart obstakels om mee te kunnen doen aan de samenleving: iedereen doet mee. • Meer statushouders aan het werk, ook in onze eigen organisatie. • Waarborgen van de kwaliteit van de kinderopvanglocaties, buitenschoolse opvanglocaties en gastouderlocaties en -bureaus. • Het systeem van subsidieverlening en verantwoording is objectief en eenvoudig, met minimale administratieve lasten voor zowel de aanvrager als voor de gemeente (mede ter opvolging van de aanbevelingen uit de evaluatie van het subsidiebeleid). • Het behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen. • Inburgeringsplichtigen zijn ingeburgerd in Reusel-De Mierden. • In elke kern is een ontmoetingsplek voor inwoners. Deze is toegankelijk voor alle inwoners en biedt ruimte aan groepen en verenigingen. • De gemeenschapshuizen in onze gemeente zijn goed onderhouden en financieel gezond.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 hebben we het Uitvoeringsplan Iedereen doet mee geëvalueerd en daarover een RIN opgesteld. Er zijn de afgelopen jaren mooie stappen gezet maar er blijven genoeg uitdagingen om aan verder te werken. Door de coronacrisis was het lastiger om activiteiten te organiseren (zoals de Week van de Toegankelijkheid), Leden van het Gehandicaptenplatform nemen wel deel in diverse werkgroepen (verkeer, centrumplan, Wmo/taxbus, Mijnbuurtje) • Het project MijnBuurtje is een werkwijze waarin een aantal inwoners samen met professionals werken aan verbindingen in en tussen de kernen: de buurtverbinders. Enerzijds gaat het om het leggen van de verbindingen door contacten, anderzijds wordt er een platform ingericht waar alle mogelijke informatie te vinden is. Door de coronacrisis heeft dit project vertraging opgelopen maar zal in 2021 daadwerkelijk van start gaan en het platform gelanceerd worden. • Eind 2020 is gestart met de evaluatie van de huidige samenwerkingsafspraken met de dorpsraden. In verdiepende

	gesprekken die in 2021 plaatsvinden zullen we nader met de dorpsraden in gesprek gaan om de aandachtsgebieden en prioriteiten per kern verder uit te werken. • Vluchtelingenwerk heeft zich ingezet om de statushouders in onze gemeente zo goed mogelijk te ondersteunen middels beeldbellen, whatsapp contact en waar echt noodzakelijk fysieke afspraken. Er was extra aandacht voor uitleg van de coronamaatregelen en bijvoorbeeld het mee regelen en instellen van Ipads voor thuisonderwijs. • De Raad is akkoord gegaan met de bouw van de nieuwe Kei in de vorm van een multifunctionele accommodatie. In 2020 zijn de eerste voorbereidingen gestart om in 2021 aan de slag te gaan met de ontwerpen van het nieuwe dorpshuis.

6.2. Wijkteams

Onderwerp	• We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers middels respijtzorg, zodat zij hun zorgtaken tijdelijk aan een ander kunnen overdragen en even tijd voor zichzelf hebben. • We zetten hulp bij het huishouden ook in voor welzijnsbevordering en ter voorkoming van isolement. • We versterken zelfredzaamheid van inwoners door het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van mensen in hun sociale omgeving. • We gaan meer doen aan preventie op het gebied van veiligheid en jeugd door het aanstellen van een jeugdcoach. Zo mogelijk trekken we hierbij samen op met onze buurgemeenten.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Optimale samenwerking tussen professionele en informele organisaties. • Mantelzorgers voelen zich in staat hun zorgtaken uit te voeren. • Onze inwoners zijn zelfredzaam en benutten hun sociale netwerk. • Jongeren groeien op in een positieve, stabiele en veilige omgeving.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• De geplande themabijeenkomst (voor formele en informele partners in het sociale domein) over ervaringsdeskundigheid is niet door gegaan in 2020 door de coronacrisis. Vooral omdat netwerken tussen de verschillende partijen (formeel en informeel) een belangrijk doel van deze bijeenkomst is vonden we een digitale bijeenkomst niet geschikt. • De geplande bijeenkomst voor mantelzorgers is niet doorgegaan. Mantelzorgers kunnen wel te allen tijde een beroep doen op ondersteuning door contact op te nemen met het Loket van A tot Z, ook is er een mantelzorginformatielijn in onze gemeente. • In 2020 is het CJG+ de Kempen gestart met de voorbereiding en implementatie van een aantal preventieve projecten gericht op het vergroten van de eigen regie en ondersteuning vanuit het netwerk. Dit wordt vervolgd in 2021. ▪ Jouw Ingebrachte Mentor (JIM): iemand uit het eigen netwerk wordt door de jeugdige gevraagd als mentor die inspireert, dingen leert en ook de waarheid kan zeggen. Deze denkt mee over wat er nodig is om het beter te laten gaan zonder inzet van meer jeugdhulp. ▪ Buurtgezinnen: een gezin uit de buurt ondersteunt bij de opvoeding en ontlast een overbelast gezin. ▪ Lab of life: in samenwerking met scholen leren jongeren om regie te pakken over hun eigen leven. Motivatie en gedragsverandering om stress en burn-out te voorkomen. ▪ E-health: digitale modules ter ondersteuning van een traject bij CJG+ of praktijkondersteuner huisarts. • In 2020 is het takenpakket van de jeugdcoach herzien en eind 2020 is samen met gemeente Bladel een nieuwe jeugdcoach geworven. De nadruk van de taken komt te liggen op collectieve preventie. Via diverse nieuwe projecten en aansluiting bij reeds bestaande projecten (zoals bijvoorbeeld Kempenbranie) zal de jeugdcoach zich inzetten

	om jongeren te ondersteunen en te activeren. De jeugdcoach werkt daarbij nauw samen met de (basis)scholen, preventiemedewerker van Novadic-Kentron en de GGD. • In 2020 is in samenwerking met Kempenkind de pilot 'Samen Doen' uitgerold op de Piramide in Bladel. Een jeugd- en gezinswerker is een aantal dagdelen op school aanwezig waardoor signalering, ondersteuning en normalisering vroegtijdig en afgestemd met ondersteuning vanuit school kan plaatsvinden en de ontwikkelingskansen van de kinderen binnen de school worden vergroot. De ervaringen zijn positief. De opgedane ervaringen dienen als basis voor het verder uitrollen van deze werkwijze over alle scholen in de Kempen in 2021.

6.3. Inkomensregelingen

Onderwerp	• Armoederegeling(en) mogen doorstroming naar werk niet verhinderen.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Alle inwoners moeten deel kunnen nemen aan de maatschappij. Een laag inkomen mag hiervoor geen belemmering zijn. • Hierbij is het uitgangspunt dat de armoederegelingen zodanig zijn ingericht dat de doorstroom naar werk niet gehinderd wordt.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 is de kadernota Armoedebestrijding opgesteld en vastgesteld. Deze is per 1 januari 2021 in werking getreden. In deze kadernota zijn de onderwerpen Schuldhulpverlening en Minimabeleid samengevoegd. De nadruk komt te liggen op preventie en vroegsignalering. 2020 heeft in het teken gestaan van het voorbereiden en opstellen van de kadernota, de uitwerking en uitvoering vindt plaats vanaf 2021.

6.4./ 6.5. Begeleide participatie/ arbeidsparticipatie

Onderwerp	• We ondersteunen de oprichting van een Participatiebedrijf in de Kempen waar de taken uit de Participatiewet die betrekking hebben op werk en algemene bijstand en de taken die voortkomen uit de Wet sociale werkvoorziening voortaan door één organisatie worden uitgevoerd. • Op de arbeidsmarkt moet iedereen mee kunnen doen. Om bij te dragen aan een inclusieve arbeidsmarkt benutten we het netwerk van werkgevers in de regio, stimuleren we goede matching en begeleiding en treffen we een voorziening voor beschut werk, zodat ook mensen met een arbeidsbeperking met begeleiding en aanpassingen kunnen meedoen. • We denken mee over een zinvolle dagbesteding voor degenen waarvoor betaald werk niet mogelijk is. • We stimuleren de inzet van Social return on investment (SROI) door social return in regionaal verband te gaan organiseren en werkbare social return eisen te hanteren. Dit alles uiteindelijk met het doel dat meer mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt structureel aan het werk komen. • We stimuleren arbeidsparticipatie door vraag en aanbod in kaart te brengen, daarna goed af te stemmen en te begeleiden.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Een uitvoeringsorganisatie die op een efficiënte wijze uitvoering geeft aan de Participatiewet en de Wsw. • Alle inwoners kunnen naar vermogen deelnemen aan de maatschappij: inwoners met arbeidsvermogen nemen deel aan de arbeidsmarkt, inwoners zonder arbeidsvermogen hebben een zinvolle dagbesteding.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Vanwege de coronacrisis heeft KempenPlus in 2020 prioriteit gegeven aan de uitvoering van de Tozo-regeling (tijdelijke ondersteuningsregeling voor zelfstandig ondernemers). Een gedeelte van de capaciteit van KempenPlus is op dit onderwerp ingezet, waardoor ze minder tijd hebben kunnen besteden aan re-integratietrajecten en uitstroom richting werk. Dit laatste bleek in 2020

	sowieso een uitdaging, omdat veel bedrijven te kampen hebben gehad met uitdagingen als gevolg van de crisis. • KempenPlus werkt aan nieuwe concepten zoals shop in shop om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt meer kansen te bieden door reguliere werkgevers uit te nodigen zich te vestigen onder het dak van KempenPlus. • Het college van B&W heeft de overeenkomst met het adviespunt Social Return verlengd. Dit betekent dat we ook de komende jaren gebruik kunnen maken van ondersteuning van dit adviespunt bij inkoop- en aanbestedingstrajecten aan opdrachtnemers die werk kunnen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. • De fraude heeft veel aandacht opgeëist van bestuur en management en de doorontwikkeling van de bedrijfsprocessen beïnvloed. Hoewel er hard gebouwd is aan de nieuwe organisatie, zijn de voorgenomen digitalisering en herinrichting van de processen nog niet geheel gerealiseerd. • De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) heeft de kosten aan onderkant van de arbeidsmarkt opgedreven. Medewerkers met een loonkostensubsidie, treden in dienst bij Kempenwerk en hebben een beperkt beloningspakket. Ze worden binnen KempenPlus geplaatst of gedetacheerd naar externe bedrijven.

6.6. Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Onderwerp	• We attenderen inwoners op de mogelijkheden van domotica (huisautomatisering) op het gebied van zorg ter bevordering van zelfredzaamheid. • We stimuleren de samenwerking van zorgpartners met het onderwijs om ook in de toekomst 'het werken in de zorg' aantrekkelijk te houden.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Inwoners zijn goed geïnformeerd over de mogelijkheden van bijvoorbeeld domotica ter bevordering van de zelfredzaamheid. • Individueel maatwerk voor volwassenen (18+) als er een zorgvraag is op het gebied van wonen, alarmering en mobiliteit.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Veel informatie over domotica gaat via de zorgaanbieders. Uiteraard informeren we inwoners op individuele basis daar waar dit van toepassing is via het Loket van A tot Z. • Er zijn eind 2020 gesprekken gevoerd over het project Leef Samen, dit gaat over alarmering (in brede zin, veiligheid en zorg). In dit project heeft de gemeente een aanjaagfunctie. De uitrol staat gepland voor 2021.

6.7. Maatwerkdienstverlening (Wmo en jeugdhulp)

Onderwerp	• We streven naar één contactpersoon per gezin om de samenwerking tussen de verschillende zorgpartners te optimaliseren. • We zetten in op een scherpe inkoop van zorg per product en vermindering van regeldruk.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Een optimale samenwerking tussen zorgpartners met één regisseur per gezin. • Individueel maatwerk voor jongeren en gezinnen leveren via het CJG+ (Centrum voor Jeugd en Gezin+) de Kempen ten behoeve van gezond en veilig opgroeien, groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam zijn en maatschappelijk participeren. • Individueel maatwerk voor inwoners die ondersteuning nodig hebben vanwege een fysieke of psychische beperking (begeleiding, huishoudelijke hulp, begeleiding, respijtzorg en individueel vervoer). • Er wordt effectief zorg ingekocht waardoor de kosten beheersbaar zijn en de regeldruk vermindert.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Individueel maatwerk is een doorlopend proces dat uitgevoerd wordt door het Loket van A tot Z. In 2020 is er extra aandacht geweest voor

	personen met verward gedrag. Er zijn twee nieuwe (landelijk verplichte) meldpunten ingericht: ▪ voor de wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; ▪ meldpunt zorgwekkend gedrag. • Toegangsteam jeugdhulp is in 2020 verder doorontwikkeld en draagt bij aan een betere samenwerking tussen de betrokken hulpverleners. • De voorbereidingen voor een nieuwe aanbesteding begeleiding Wmo zijn in 2020 gestart. • Het in 2020 gestarte aanbestedingstraject voor de inkoop van specialistische jeugdhulp in 2021 is vanwege corona gestopt en uitgesteld. De contracten van 2020 zijn met een jaar verlengd.

6.8. Geëscaleerde zorg (Wmo en jeugdhulp)

Onderwerp	• Niet specifiek beschreven
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Adequaat aanbod en uitvoering van veiligheid, jeugdreclassering en crisisopvang voor jongeren. • Het bieden van hulp en advies aan inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling. • Mensen met een psychiatrische aandoening die niet goed voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen ook meedoen in de maatschappij en krijgen de kans om stapsgewijs voor zichzelf te gaan zorgen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Afgelopen jaar is het landelijke project: ‘Geweld hoort nergens thuis’ van start gegaan. Verschillende werkgroepen zijn aan de slag en zij zullen diverse producten opleveren zoals handreikingen voor gemeenten zoals voor de aanpak van ouderenmishandeling. Ook zullen er webinars georganiseerd worden. • Bovenstaande activiteiten zijn doorlopend. De voorbereidingen voor de decentralisatie van Beschermd Wonen zijn in volle gang. Echter dit is een zeer langdurig proces, waarbij januari 2023 de startdatum is.

Majeure thema’s

- *Grip op sociaal domein*

De stijgende kosten voor jeugdhulp en Wmo blijven een aandachtspunt. Om meer grip te krijgen op deze kosten is door de bestuurders van de Kempengemeenten in 2020 een opdracht geformuleerd voor de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening van de GRSK. De opdracht hield in voor alle Kempengemeenten in beeld te brengen en aanbevelingen te doen hoe de grip op het sociaal domein verbeterd kan worden. Dit loopt voor het onderdeel jeugdhulp en wordt vervolgd in 2021.

Beleidsindicatoren

1. Banen in de gemeente

Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	486	488	489	491	499
< 25.000 inwoners	621	627	637	650	664

2. Jongeren met een delict voor de rechter

Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

**geen gegevens 2016 t/m 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	1,0	geen data	geen data	geen data	geen data
< 25.000 inwoners	1,0	geen data	geen data	geen data	geen data

3. Kinderen in uitkeringsgezin

Percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
< 25.000 inwoners	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0

4. Netto arbeidsparticipatie

Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	69,8	69,8	70,5	71,9	71,5
< 25.000 inwoners	66,5	66,8	67,7	68,7	69,6

5. Werkloze jongeren

Het percentage werkloze jongeren 16 t/m 22 jarigen.

**geen gegevens 2019 en 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	1,0	2,0	2,0	1,0	geen data
< 25.000 inwoners	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

6. Personen met een bijstandsuitkering

Het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners.

	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	107,0	126,0	124,0	124,0	153,0
< 25.000 inwoners	208,0	216,0	206,0	194,0	263,0

7. Lopende reïntegratievoorzieningen

Het aantal reïntegratievoorzieningen per 10.000 inwoners.

	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	36,0	165,0	202,0	144,0	109,0
< 25.000 inwoners	146,0	geen data	190,0	148,0	149,0

8. Jongeren met jeugdhulp

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	7,4	7,6	8,0	9,1	8,7
< 25.000 inwoners	9,1	9,6	10,0	10,4	10,9

9. Jongeren met jeugdbescherming

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	1,6	0,8	1,0	0,6	1,0
< 25.000 inwoners	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1

10. Jongeren met jeugdreclassering

Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren 12-22 jaar.

**geen gegevens 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019
Reusel-De Mierden	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data
< 25.000 inwoners	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4

11. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Het aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

	2016	2017	2018	2019	2020
Reusel-De Mierden	320	420	geen data	480	480
< 25.000 inwoners	511	509	532	573	548

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-1.050	-967	76	**-890**	-918	79	**-839**	**51**
6.2 Wijkteams	-131	-231	0	**-231**	-164	0	**-164**	**67**
6.3 Inkomensregelingen	-566	-3.057	2.394	**-663**	-3.162	2.838	**-324**	**339**
6.4 Begeleide participatie	-303	-2.875	0	**-2.875**	-3.436	0	**-3.436**	**-561**
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	**0**	0	0	**0**	**0**
6.6 Maatw erkvoorzieningen Wmo	-241	-326	65	**-261**	-353	71	**-282**	**-21**
6.7 Maatw erkdienstverlening Wmo en jeugdhulp	-4.451	-4.571	0	**-4.571**	-4.827	18	**-4.809**	**-238**
6.8 Geëscaleerde zorg Wmo jeugdhulp	-417	-379	0	**-379**	-417	2	**-415**	**-36**
Totaal	**-7.159**	**-12.405**	**2.535**	**-9.870**	**-13.277**	**3.009**	**-10.269**	**-398**

Programma 6 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 398.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (€ 51.000 voordeel)

Immateriële hulpverlening / Maatschappelijk werk

Voor de implementatie Wvggz en aanpak personen met verward gedrag is een bedrag geraamd dat slechts voor een deel besteed is.

Kinderopvang

Lagere kosten voor de toezichtstaken van de GGD hebben er voor gezorgd dat dit budget niet volledig is benut. Vanwege de coronamaatregelen hebben er in 2020 tijdelijk minder onderzoeken plaatsgevonden.

Subsidies

Voordelig verschil is ontstaan doordat er in 2020 minder aanvragen voor de aanjaagsubsidie zijn ontvangen en toegekend. Mogelijk heeft de coronapandemie ervoor gezorgd dat er terughoudendheid was bij het opzetten van nieuwe activiteiten.

Wet inburgering en opvang vluchtelingen en asielzoekers

De inzet van de huismeester in plaats van de eerdere woonbegeleider is goedkoper uitgepakt, waardoor we € 8.800 hebben overgehouden. Door de coronamaatregelen hebben er geen projecten plaatsgevonden waardoor we ruim € 4.000 minder hebben uitgegeven.

6.2 Wijkteams (67.000 voordeel)

Wmo-overig

Uit dit budget worden naast een aantal subsidies uitgaven gedaan zoals mantelzorgondersteuning, activiteiten vanuit de verschillende werkgroepen, nieuwe projecten ten behoeve van het voorliggend veld. Een aantal activiteiten hebben niet plaats gevonden. Daarnaast is de besteding van dit budget wisselend per jaar omdat de projecten jaarlijks wisselen in aantal en ook in kosten per project.

Mijnbuurtje

De uitvoering van Mijnbuurtje heeft door corona vertraging opgelopen. Daardoor is een groot deel van de eenmalige kosten en de licentiekosten niet gemaakt in 2020 en worden deze in 2021 verwacht.

6.3 Inkomensregelingen (€ 339.000 voordeel)

Ten opzichte van de ramingen heeft er een verschuiving plaatsgevonden van kosten. Daardoor zijn de kosten op onder meer inkomensregelingen lager en met name op begeleide participatie hoger. Voor inkomensregelingen geldt dat met name de lasten op Bijstandsbesluit zelfstandigen en Participatiewet-inkomen lager zijn uitgevallen. Daarentegen is er meer beroep gedaan op bijzondere bijstand.

6.4 Begeleide participatie (€ 561.000 nadeel)

Door een verschuiving van lasten vanuit inkomensregelingen, zijn de lasten daar lager en hier hoger.

6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo (€ 21.000 nadeel)

De hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door hogere uitgaven voor woonvoorzieningen.

6.7 Maatwerkdienstverlening Wmo en jeugdhulp (€ 238.000 nadeel)

De kosten van Huishoudelijke hulp zijn € 95.000 hoger dan was geraamd. Ook de kosten van Begeleiding Wmo zijn hoger uitgevallen (€ 27.000). Hoewel de kosten van PGB’s voor zorg aan jeugd zonder verblijf

lager zijn (€ 60.000), zijn de kosten van zorg in natura voor dezelfde doelgroep veel hoger (€ 162.000). Ook voor zorg met verblijf zijn de kosten hoger.

6.8 Geëscaleerde zorg Wmo jeugdhulp (€ 36.000 nadeel)
De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere lasten voor “Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd”.

Lopende investeringen

Nr.	Jaar aanvraag krediet	Omschrijving investering *bedragen in €*	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2020	Baten t/m 31-12-2020	Restant bedrag	Stand van zaken Afsluiten? Ja / Nee
1	2019	Voorbereidingskrediet de Kei	50.000	45.538	0	4.462	Nee
2	2020	De Kei	333.320	0	0	333.320	Nee

1. Voorbereidingskrediet de Kei
In 2020 zijn de verschillende varianten van de nieuwe Kei in kaart gebracht en aan de raad voorgelegd. In oktober heeft de raad besloten om te kiezen voor de MFA variant. Omdat in 2021 nog niet direct gestart zal worden met de aanleg van de nieuwe Kei is dit krediet voor de voorbereiding ook dan nodig.

2. De Kei
Volgend op het vorige punt is in 2020 nog niet gestart met de aanleg van de nieuwe MFA variant van de Kei. Dit krediet is dan ook nog in 2021 nodig.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

7.1. Volksgezondheid

Onderwerp	• Voorkomen is beter dan genezen. Op basis van de uitkomsten van de GGD-gezondheidsmonitor richten we onze preventie-aanpak op specifieke aandachtsgebieden. • We geven voorlichting aan zowel jongeren als ouders. • We werken samen met scholen, huisartsen, Centrum voor Jeugd en Gezin+ de Kempen, verenigingen en instellingen ter bevordering van een gezonde levensstijl en terugdringing van schoolverzuim. • In het geval van een hartstilstand telt elke seconde. Een Automatische Externe Defibrillator (AED) in de nabije omgeving kan levens redden maar dan moet wel duidelijk zijn waar de dichtstbijzijnde AED voorhanden is. We inventariseren het AED netwerk binnen onze gemeente en breiden dit in samenspraak met onze inwoners verder uit zodat er altijd een AED in buurt beschikbaar is en de aanwezigheid daarvan bekend is. • Wij houden continu aandacht voor het versnellen van de aanrijtijden van onze hulpdiensten en volgen de voortgang van het capaciteits- en spreidingsplan nauwlettend. We geven hierbij in regionaal verband onze inbreng, waarbij de belangen van onze inwoners steeds voorop staan. • We onderzoeken de mogelijkheden voor grensoverschrijdende samenwerking op dit gebied.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Bevorderen van zowel de geestelijke als de lichamelijke gezondheid van de inwoners van onze gemeente. • NIX18 is de norm: Geen alcohol en niet roken onder de 18 jaar. • Gezonde leefomgeving. • Een dekkend AED netwerk met een beschikbaarheid binnen 6 minuten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Begin 2020 is definitief besloten om de jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar onder te brengen bij de GGD. Vervolgens is het afgelopen jaar hard gewerkt om dit te realiseren en met succes: per 1 januari 2021 is de integrale jeugdgezondheidszorg een feit. • We hebben ons als gemeente aangemeld voor het project Kansrijke Start, bedoeld om alle kinderen gedurende de eerste 1000 dagen van hun leven een goede start te geven. We trekken hierin samen op met de gemeenten Bergeijk, Bladel en Eersel. Met het project willen we het netwerk rondom de (preventieve) zorg voor de jonge kinderen versterken. • We hebben ons als gemeente ook aangemeld bij de landelijke aanpak Een tegen Eenzaamheid. Samen met de gemeenten Bergeijk en Eersel willen we eenzaamheid terugdringen en voorkomen. Door corona is het probleem m.b.t. eenzaamheid nog groter geworden. Tijdens de nationale week van de eenzaamheid in oktober hebben de wethouders hun handtekening gezet onder deelname. Begin 2021 wordt een startbijeenkomst georganiseerd om samen met alle betrokken partijen te verkennen waar kansen liggen om eenzaamheid daadwerkelijk aan te pakken. • Ook in 2020 hebben we ingezet op preventie van middelengebruik. Voornamelijk door deelname aan de landelijke campagnes IkPas, NIX18, Rookvrij en Stoptober en daarnaast door de nieuwe campagne Zien drinken doet Drinken. De geplande activiteiten van de werkgroep jongeren en gezondheid die we de afgelopen jaren vaak ook organiseren zijn veelal niet doorgegaan vanwege de coronamaatregelen. • In de loop van 2020 is de projectleider aangesteld voor het plan tegen de normalisering van drugs in de regio Oost-Brabant en is

	een start gemaakt met de uitvoering van het project. Concrete producten en resultaten, zoals een communicatiecampagne worden vanaf 2021 verwacht. • Ook in 2020 is samen met de 4 werkgroepen AED gewerkt aan het netwerk van AED's en burgerhulpverleners. In principe is er een dekkend netwerk over de vier kernen, maar dit is een continu proces wat veel tijd en energie vraagt omdat er zoveel particulieren bij betrokken zijn. • Na een korte verkenning is besloten vooralsnog niet verder in te zetten op grensoverschrijdende samenwerking met de ambulancezorg uit België. De reden hiervoor is dat de Regionale ambulancevoorziening (Rav) meer resultaat verwacht van het spreidings- en beschikbaarheidsplan voor ambulances, het inzetten van zorgambulances en samenwerking binnen Nederland. De GGD heeft toegezegd een analyse te zullen maken van de aanrijtijden in onder andere onze gemeente. Deze analyse ontvangen we begin 2021.

7.2. Riolering

Onderwerp	• We zorgen voor meer groen en minder verharding in de openbare ruimte zodat overtollig water zijn weg kan vinden, onderzoeken de capaciteit van gemeentelijke waterberging en nemen, waar nodig, maatregelen. • We stimuleren daarnaast ook inwoners om zelf meer groen en minder verharding op hun eigen erf aan te leggen en schoon hemelwater af te koppelen zodat dit niet in het riool terecht komt maar bijvoorbeeld in een regenton, vijver of infiltratiekrat.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Huidige rioolstelsel in goede staat houden. • Wateroverlast verminderen. • Voldoen aan de Kader Richtlijn Water (KRW). • Goed beheersen van hemelwater.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Alle onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd om het riool in goede staat te behouden. • Er is veel onderzoek gedaan naar regenwater op vacuüm- en drukriool, waarna bewoners zijn aangeschreven om (verplicht) af te koppelen. • In 2020 is er een succesvolle regentonnenactie opgezet. • In samenspraak met Waterschap De Dommel is er een vergoeding verleend voor afkoppelen. • Uit eerder onderzoek blijkt dat er geen maatregelen meer nodig zijn om de KRW te bereiken. De beschikbare middelen worden ingezet om minder overstortwater te realiseren.

7.3. Afval

Onderwerp	• We verscherpen de handhaving op illegale afvaldumping om milieuschade tegen te gaan. • We kijken kritisch naar het huidige systeem van afvalstoffeninzameling en de aanbesteding daarvan. Meer en beter afval scheiden en minder afval produceren moet in de kosten voor de inwoner worden teruggezien.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Verminderen afvaldumping in het buitengebied. • Betere afvalscheiding vertalen naar een lagere afvalstoffenheffing. • Maximaal 5% restafval in 2020. • Materialentransitie 'van afval naar grondstof' mede koppelen aan werkgelegenheid (o.a. Social Return).
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 is geen gevaarlijk afval gedumpt. • Het dumpen van (gevaarlijk) afval wordt tegen gegaan door een goed voorzieningen- en serviceniveau te bieden en dit verder te optimaliseren.

	• Milieudelicten van/bij bedrijven worden tegengegaan door vergunningverlening en toezicht en handhaving bij bedrijven. • Illegale activiteiten worden tegengegaan door handhaving. • De doelstelling van 5 % restafval is behaald. • Voortzetting van personeel van Kempenplus op de milieustraat.

7.4. Milieubeheer

Onderwerp	• We zetten in op duurzaamheid en gaan onverminderd door met het werken aan de doelstelling om onze gemeente energieneutraal te maken. Daarbij stellen we zowel lokaal als regionaal beleid op voor de toepassing van een mix van duurzame energiebronnen, zoals wind, zon en aardwarmte. • We stimuleren bouwen zonder aardgas en bereiden onze gemeente voor op de transitie van aardgas naar duurzame energiebronnen. • We stimuleren het gebruik van daken voor het opwekken van zonne-energie. • We bieden kansen aan initiatieven op het gebied van circulaire economie (hergebruik grondstoffen en materialen). • Voor ongediertebestrijding is een gecoördineerde aanpak nodig.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Energiebesparing maximaliseren. • Stimuleren en faciliteren van opwekken duurzame energie. • Op termijn (2025) energieneutraal. • Er zijn twee nieuwe initiatieven op het gebied van circulaire economie gerealiseerd. • Uitwerking notitie grootschalige opwekking wind en zonne-energie.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Via de ODZOB is deelgenomen aan de VUE 1 & 2 regelingen (Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht). Er wordt verscherpt toezicht gehouden op de energie-informatieplicht bij bedrijven of energiebesparende maatregelen zijn genomen en of energie informatiesysteem wordt bijgehouden. • Reusel-De Mierden onderzoekt de mogelijkheden van de realisatie van een GreenH2UB binnen de Kempen (Kleine Hoeven/Kempisch Bedrijven Park). De GreenH2UB is een opstelling waar groene energie wordt omgezet in groene waterstof die kan dienen voor duurzame mobiliteit, warmte opwekking en vergroening van productieprocessen. Dit als alternatief voor het tekort aan netwerkcapaciteit waardoor grootschalige wind en zon initiatieven on-hold komen te staan. • Deelgenomen wordt aan de werkgroep besparing (focus bedrijven) van de MRE RES. • Met KempenEnergie wordt gewerkt aan het opzetten van een fysiek energieloket in de gemeente. Bij het energieloket kunnen mensen met vragen terecht over energiebesparing en duurzame energie. Aan dit loket wordt ook getracht een goed werkend digitaal loket te koppelen. • Met Energieke Regio is gewerkt aan het instellen van een digitaal energieloket voor bedrijven, met ondersteunende energiescan diensten en gezamenlijke inkoopacties. • In 2020 is deelgenomen aan de Duurzame Huizenroute, waar woningen met innovatieve energieconcepten in de gemeente open huis houden. • Het beleid voor grootschalige opwekking door zon en wind is goedgekeurd en zijn er 2 zoekgebieden voor zonne-energie aangewezen en opengesteld voor initiatiefnemers. • De Stichting Winst Uit Je Woning voert voor de Regeling Reductie Energiegebruik uit. Door de uitgifte van waardebonnen kunnen de inwoners energiebesparende en duurzame energiemaatregelen treffen met als doel het energieverbruik verminderen.

	• Gestart is met het opstellen van het Plan van Aanpak Transitie Visie Warmte. Er wordt een prioritering gemaakt van wijken/kernen in de gemeente die van het aardgasnet afgekoppeld zullen worden en die via alternatieve warmteconcepten van warmte zullen worden voorzien. • Realisatie van de doelstelling energieneutraal in 2025 is mede afhankelijk van 11 windturbines in Reusel-Zuid. De Raad van State zal hier naar verwachting in 2021 een uitspraak in doen. In 2020 is beleid vastgesteld om onder strikte voorwaarden ruimte te bieden aan de realisatie van grootschalige zonneparken op land en zijn twee zoekgebieden aangewezen voor initiatieven. • In 2020 zijn vervolgstappen gezet om te komen tot een Kempisch Grondstoffencentrum en een mobiel scheidingsstation welke beide invulling geven aan de gedachte van de Circulaire Economie.

Majeure thema's

- *Beleid en toetsingskader Grootschalig Wind- en zonne-energie*

Het beleid en toetsingskader Grootschalige Wind- en Zonne-energie is in mei 2020 door de raad goedgekeurd. Vervolgens zijn in september 2020 de zoekgebieden voor de gemeente Reusel-De Mierden aangewezen en is de openstellingstermijn van de zoekgebieden voor initiatieven bepaald. Hierover is uitgebreid gecommuniceerd. De openstellingstermijn loopt tot half juni 2021. Na sluiting zullen de initiatieven beoordeeld worden door een expertpanel van gemeentelijke medewerkers en externen, op basis van een multi-criteria analyse vanuit het toetsingskader. Tijdens het proces in 2020 is gebleken dat er vanwege congestie op het elektriciteitsnet van Enexis bij station Hapert geen teruglevering meer kan plaatsvinden op de korte termijn. Wij zijn met betrokken partijen in overleg over de mogelijkheden tot verbetering. In eerste instantie was er in Reusel-De Mierden gekozen voor één zoekgebied, de Kleine Hoeven. In het licht van de congestie is besloten om een tweede gebied open te stellen, direct onder de windmolens van Eneco langs de Laarakkerdijk, waar teruglevering via de aansluiting van Eneco naar verwachting nog wel mogelijk is. De grondeigenaren en initiatiefnemers zijn op de hoogte gesteld van de aanwijzing en de belemmeringen en hen is gevraagd om, mede in het licht van de coronamaatregelen, innovatief om te gaan met de verplichte participatie en te kijken naar alternatieven voor teruglevering (vooral op de Kleine Hoeven).

- *Transitievisie Warmte en Wijkuitvoeringsplannen*

Op basis van het klimaatconvenant zijn gemeenten verplicht om voor eind 2021 een Transitie Visie Warmte (TVW) opgesteld te hebben, met daarin de visie op afkoppeling van wijken/kernen van het aardgasnet en het voorzien in alternatieve warmteconcepten. Op grond van de decembercirculaire 2019 heeft de gemeente budget ontvangen voor het opstellen van een Transitie Visie Warmte met bijbehorende Wijkuitvoeringsplannen (WUPs). Voor aanvullende ondersteuning is ook een succesvolle aanvraag bij het Programma Aardgasvrije Wijken gedaan voor de regeling Extern Advies Warmte (EAW). Met dit budget is het adviesbureau Het EnergieBureau ingehuurd om de gemeente te begeleiden bij het opstellingstraject van de TVW en de WUPs. Het Plan van Aanpak voor dit opstellingsproces is eind 2020 door het college goedgekeurd en met de raad gedeeld. Aan dit Plan van Aanpak wordt nu uitvoering gegeven.

- *Regionale Energie Strategie*

Namens de 21 gemeenten die deel uitmaken van de Metropool Regio Eindhoven wordt een Regionale Energie Strategie opgesteld, waarin het bod voor bijdrage van de regio aan de ambities uit het Klimaatakkoord wordt uitgewerkt met betrekking tot energiebesparing, warmte en opwekking van duurzame energie. Reusel-De Mierden neemt namens de Kempengemeenten deel in de werkgroep Besparing – bedrijven van de MRE om mede vorm te geven aan hoe de MRE deze aspecten zal stimuleren en faciliteren bij bedrijven. Er is in 2020 al veelvuldig gecommuniceerd over het proces en de inhoud van de RES. De RES moet in juli 2021 klaar zijn en ingediend worden bij het Rijk. In 2020 is aanzet gedaan tot een PlanMER voor de RES, waarin de PlanMER en het beleid van de Kempengemeenten integraal wordt opgenomen.

- *AED netwerk*

In 2020 hebben we het huidige beleid en de ondersteuning vanuit de gemeente ten aanzien van AED's en burgerhulpverleners geëvalueerd met de partners. Hieruit zijn een aantal aandachtspunten naar voren gekomen zoals het toezicht op het beheer en onderhoud van de AED's en de vervanging van de AED's. Op basis van de evaluatie wordt een nieuw voorstel voor de subsidiëring uitgewerkt.

Beleidsindicatoren

1. Omvang huishoudelijk restafval						
Aantal kilogram per inwoner niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.						
					*geen gegevens 2020	
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	
Reusel-De Mierden	35	19	11	7	6	
< 25.000 inwoners	162	148	140	136	126	

2. Hernieuwbare elektriciteit						
Percentage.						
					* geen gegevens 2019 en 2020	
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	
Reusel-De Mierden	49,0	50,0	46,0	60,0	geen data	
< 25.000 inwoners	geen data	geen data	geen data	geen data	geen data	

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
7.1 Volksgezondheid	-476	-520	0	**-520**	-522	1	**-521**	**-1**
7.2 Riolering	382	-1.137	1.326	**189**	-992	1.286	**294**	**105**
7.3 Afval	131	-855	1.073	**218**	-879	936	**57**	**-161**
7.4 Milieu	-653	-738	0	**-738**	-692	87	**-605**	**133**
Totaal	**-617**	**-3.250**	**2.399**	**-852**	**-3.085**	**2.310**	**-775**	**77**

Programma 7 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 77.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

7.1 Volksgezondheid (€ 1.000 nadeel)
Geen bijzonderheden.

7.2 Riolering (€ 105.000 voordeel)
De lasten en baten voor nieuwe rioolaansluitingen laten een tekort zien als gevolg van inhuurlasten. De uitgaven voor de werkzaamheden laten geen grote verschillen zien.
De inkomsten uit de rioolheffing blijven iets achter ten opzichte van de begroting als gevolg van een iets lager waterverbruik. We innen namelijk op basis van het aantal m³ waterverbruik.

7.3 Afval (€ 161.000 nadeel)
Er is een negatief verschil ontstaan door verschillende afrekeningen van PMD (jaren 2017 en 2018). Dit risico was vermeld in de risicoparagraaf, maar kon tot afgelopen jaar niet verrekend worden. Nu zijn in 2020 alle verrekeningen van PMD over de jaren 2015 tot en met 2018 afgerond en is er ook geen onzekerheid/ risico meer.
Hiernaast hebben we vanwege de coronapandemie te maken gehad met een lagere oud papier prijs en vanaf maart 2020 geen vergoeding voor textiel (geen afzet mogelijk).
Ook de opbrengst van de afvalstoffenheffing was iets lager dan geraamd, met name doordat iets minder restafvalzakken zijn afgezet.

7.4 Milieu (133.000 voordeel)
Onder dit product vallen Openbare hygiëne, Milieubeheer, Overige kosten milieubeheer, Transitievisie warmte en Regeling reductie Energie.

Openbare hygiëne past binnen de begroting (€ 7.000 voordeel). Met name de kosten voor bestrijding van de eikenprocessierups waren in 2020 lager dan geraamd.

Op Milieubeheer is er sprake van een budgetoverschrijding van € 118.000.
Deze overschrijding heeft plaatsgevonden op het budget Werkprogramma ODZOB. Binnen de begrotingspost hebben zich ook budget onderschrijdingen voorgedaan.

Vergunningenverlening, productgroep 1.0 (basistaak)

Onder deze productgroep vallen onder andere advies aanvragen omgevingsvergunningen milieu, meldingen Activiteitenbesluit, beoordeling aanmeldnotities/vormvrije MER, MER-rapportages en intrekking vergunningen op verzoek. In 2020 zijn in 285 procedures gevoerd (inschatting vooraf 240).
Het aantal procedures laat zich moeilijk/niet sturen en is sterk afhankelijk van plannen van de ondernemer en de wet- en regelgeving en intensivering van het toezicht. Daarnaast speelt ook het provinciale beleid inzake de transitie van de veehouderij een rol. Ook is er een toename van het aantal meldingen. Dit in verband met de intensivering van het toezicht veehouderijen (ITv-project), maar ook de meldingen van bedrijven die deelgenomen hebben aan de Stoppersregeling in het kader van de ammoniakwetgeving en per 1 januari 2020 hebben besloten om andere bedrijfsactiviteiten te gaan uitvoeren.

In RDM is de agrarische sector sterk vertegenwoordigd, met relatief veel, erg grote en complexe veehouderijen. Aanvragen omgevingsvergunning milieu zijn complex en vergen steeds meer adviestijd voor de ODZOB (incl. MER procedures) en dus meer kosten. Het gaat om vergunning procedures die (excl kosten bezwaar en beroep) tussen de € 7.500 kosten met uitschieters richting € 11.000. In 2020 zijn extra verzoeken tot intrekking van omgevingsvergunningen ingediend, advieskosten € 26.000 (excl. kosten controles/juridisch).

Toezicht en Handhaving, productgroep 2.0 (basistaak)
Onder deze productgroep vallen de milieucontroles uitgevoerd door de ODZOB. Het gaat dan om agrarisch toezicht, industrieel toezicht, hercontroles en om de juridische opvolging. Denk aan het opstellen van een (voornemen) last onder dwangsom. Aan industrieel toezicht is circa € 8.500 uitgegeven. Deze kosten waren in het werkprogramma 2020 niet opgenomen. Na extra budget via de 1e Berap 2020 (€ 10.000) is beperkt uitvoering gegeven aan het industrieel toezicht via de programmatisch aanpak vanuit de ROK T&H systematiek (branche- en risicogericht, bestuurlijke prioriteiten). Het agrarisch controleprogramma is volledig gebaseerd op de uitvoering van het project Intensivering Toezicht veehouderijen (ITv). Eerder is via een raadsinformatiebrief de raad geïnformeerd over de extra kosten die dit project met zich meebrengt gelet op het feit dat het naleefgedrag in RDM te wensen overlaat. Via de 1e Berap zijn hiervoor extra middelen beschikbaar gesteld (€ 25.000). Na afronding van het ITv project in 2021 gaat het agrarisch toezicht conform de ROK systematiek.
In 2020 zijn diverse bestuurlijke handhavingstrajecten gestart, waarbij lasten onder dwangsom, proces verbaal en effectuering/invordering van dwangsommen zijn opgesteld. De kosten hiervan zijn circa € 25.000. Daarnaast zijn er ook veel extra verzoeken om handhaving ingediend door hoofdzakelijk Stichting Groen Kempenland dit naast de verzoeken tot intrekking van omgevingsvergunningen (zie bij onderdeel vergunningen). De kosten van deze extra verzoeken om handhaving zijn circa € 50.000.

Juridische ondersteuning, productgroep 3.0 (basistaak)
Het gaat hier om juridische inzet bij bezwaar en beroepsprocedures tegen omgevingsvergunningen (incl intrekkingen) en handhavingszaken (verzoek om handhaving). Deze kosten zijn niet, nauwelijks te sturen, maar we zien hier de afgelopen jaren wel een toename van de inzet. Ongeveer de helft van deze kosten is toe te rekenen aan procedures van één organisatie. Het lijkt erop dat deze organisatie gebruik gaat maken van alle beschikbare rechtsmiddelen. Bij het niet tijdig beslissen heeft die organisatie ook gebruik gemaakt van het in gebreke stellen van de gemeente.

Beschikkingen/meldingen Wet bodembescherming, productgroep 10.0 (basistaak)
De kosten van uitvoering van de RVCS (Regeling Verwijdering Calamiteuze Stoffen) zijn opgenomen binnen deze productgroep, maar maken hier eigenlijk geen onderdeel van uit. Dekking van de kosten zijn buiten het werkprogramma gereserveerd. Hier is bij het opstellen van het werkprogramma 2020 dan ook geen rekening mee gehouden (2021 wel). De RVCS regeling is medio 2020 uitgebreid met een saneringsregeling (kosten € 4.000). Dit naast de bestaande RVCS regeling waarin de inzet bij calamiteiten is geregeld (kosten € 2.500). In 2020 is voor een aantal onderzoeken de deskundigheid van de ODZOB op bodemgebied ingeschakeld.

Budget Werkprogramma ODZOB
In eerste instantie in de 1e berap 2020 en daarna in de begroting 2021 (en verder) gevraagd om een structurele verhoging van het budget Werkprogramma ODZOB. Deze verhoging is alleen voor 2021 toegekend. De problematiek en complexiteit op gebied van vergunningverlening en toezicht & handhaving in Reusel-De Mierden maakt het noodzakelijk dat het budget Werkprogramma ODZOB structureel en substantieel moet worden verhoogd. Tussentijds is er vanuit de afdeling VTH gesignaleerd dat er (ook) in 2020 budgetoverschrijdingen zouden plaatsvinden.

Met de raad wordt ter voorbereiding op de begroting 2022 een werkbijeenkomst georganiseerd waarin inhoudelijk over het Werkprogramma ODZOB en bijbehorend budget wordt gesproken.

Transitievisie Warmte
Het opstellingsproces heeft betrekking op de jaren 2020 en 2021 – in 2020 is Het EnergieBureau gestart met het opstellingsproces en zijn kosten gemaakt en ingediend voor hun activiteiten, conform contract. Het resterende bedrag wordt overgeheveld naar 2021 voor verdere uitvoering van het opstellingsproces van de TVW, de onderzoeken die daarvoor nog gedaan moeten worden en de opstelling van de wijkuitvoeringsplannen.

Regeling Reductie Energiegebruik
De uitvoering van deze regeling, waarvoor in 2020 budget is aangevraagd vanuit het Rijk, loopt tot maart 2021. Tot die tijd kunnen inwoners waardebonnen verzilveren, zolang er budget beschikbaar is. Een eventueel restant budget moet terug naar het Rijk.

Energie monitoring en contractmanagement
In 2020 zijn alle stroom- en gasaansluitingen die onze gemeente heeft lopen bij Greenchoice weer gemonitord. De ODZOB heeft in 2020 alle Greenchoice-facturen gecontroleerd en voorzien van betaaladviezen. Verder is het contract voor gas- en stroomlevering met 2 jaar verlengd.

Lopende investeringen

Nr.	Jaar aanvraag krediet	Omschrijving investering *bedragen in €*	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2020	Baten t/m 31-12-2020	Restant bedrag	Stand van zaken Afsluiten? Ja / Nee
1	2016	Vervangen van glasbakken ondergronds	80.000	5.645	0	74.355	Nee
2	2020	Grondstoffencentrum	39.000	0	0	39.000	Nee
3	2015	Vervanging riolering 2015 ev	550.738	493.646	0	57.092	Nee
4	2017	Renovatie vacuumstation Voort	100.000	96.213	0	3.787	Nee
4	2017	Renovatie vacuumstation Voort (terugontvangsten)	0	0	-37.850	-37.850	Nee
5	2018	Renovatie vacuumgemaal Wilhelminalaan	50.000	43.345	0	6.655	Nee
6	2018	Regionale KRW maatregelen	50.000	0	0	50.000	Nee
7	2019	Persleiding gemaal	31.194	15	0	31.179	Nee
8	2019	Vervanging riolering 2019	616.972	299	0	616.673	Nee
9	2020	Vervanging riolering 2020	616.972	0	0	616.972	Nee
10	2020	Regionale KRW maatregelen 2020	50.000	0	0	50.000	Nee
11	2020	Rioolcamera	8.800	8.800	0	0	Ja
12	2017	Sanering verkeerslawaai 108 woningen (budettair neutraal)	63.900	18.830	0	45.070	Nee
12	2017	Sanering verkeerslawaai 108 woningen (budettair neutraal)	-63.900	0	-49.245	-14.655	Nee

1. Vervangen van glasbakken ondergronds
De glasbakken aan de Kruistraat in Reusel worden vervangen door vier ondergrondse containers. Het vervangen van de container in Hulsel moet nog nader onderzocht worden. De overige vijf containers zijn vervangen door bovengrondse containers. Het restant van het krediet blijft gereserveerd. Dit om tijdens de realisatie van het centrumplan er nieuwe ondergrondse containers te plaatsen.

2. Grondstoffencentrum
Het locatieonderzoek is uitgevoerd en is in het eerste kwartaal 2021 aan de raad voorgelegd. Het locatieonderzoek is door VTH De Kempen uitgevoerd. Hierdoor zijn er nog geen externe kosten gemaakt. De gereserveerde budgetten voor de vervolgstappen blijven staan.

3. Vervanging riolering 2015 e.v.
Uit dit krediet is in 2020 de riolering van het vacuümriool in de Hondsbos vervangen.
Tevens zijn hieruit de afkoppelbijdrages van de gemeente betaald om het vacuümriool beter te laten functioneren.

4. Renovatie vacuümstation Voort
Project is nagenoeg gereed, nog enkele onderdelen worden begin 2021uitgevoerd. Kan daarna worden afgesloten.

5. Renovatie vacuümgemaal Wilhelminalaan
Project is nagenoeg gereed, nog enkele onderdelen worden begin 2021 uitgevoerd. Kan daarna worden afgesloten.

6. Regionale KRW maatregelen
Uit eerder onderzoek is gebleken dat er geen aanvullende maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) noodzakelijk zijn. Er is daarom met Waterschap De Dommel afgesproken om de middelen in te zetten voor

het verkleinen van het overstortvolume. Kredieten worden samen met 2020 e.v. ingezet. In 2021 wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden.

7. Persleiding gemaal
Krediet wordt gebruikt bij vervanging persleiding Turnhoutseweg.

8. Vervanging riolering 2019 (Voort)
Dit krediet wordt gebruikt voor afronding werkzaamheden Turnhoutseweg / Sportpark / Leijenstraat. Momenteel zijn enkele onderdelen in uitvoering en daarbij lijken de aangetroffen verontreinigingen groter dan uit de vooronderzoeken bleek. Dit zal dan lijden tot een overschrijding van het beschikbare budget. Voor de Voort wordt in 2021 een ontwerp gemaakt en waarschijnlijk gestart met de uitvoering.

9. Vervanging riolering 2020 (Marialaan)
In 2021 vinden de voorbereidingen plaats van een nieuw riool voor een deel van de Groeneweg en Marialaan.

10. Regionale KRW maatregelen 2020
Graag samenvoegen met 6.

11. Rioolcamera
De camera is in 2020 aangeschaft. Krediet kan worden afgesloten.

12. Sanering verkeerslawaai 108 woningen
Het betreft één budget (€ 63.900) maar twee deelprojecten. Deelproject 1 (46 woningen) is in 2020 afgerond. Deelproject 2 bestaande uit 62 woningen zal naar verwachting in 2021 worden opgestart. Het streven is om de sanering van de woningen parallel te laten lopen met het centrumplan (reconstructie van de Wilhelminalaan). De realisatiefase is dan ook afhankelijk van de uitvoer van het uiteindelijke centrumplan. Het is van belang dat het krediet in 2021 beschikbaar blijft. Conform de offerte deelproject 2 (€ 43.354) d.d. 24 augustus 2020 is het resterende budget toereikend voor realisatie van deelproject 2.

Programma 8: VHROSV (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing)

8.1. Ruimtelijke ordening

Onderwerp	• We zorgen, gelet op de nieuwe Omgevingswet, voor flexibiliteit in het ruimtelijk beleid en maken door lokaal maatwerk gebruik van de mogelijkheden om gewenste veranderingen te realiseren.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• We vertalen de vastgestelde Omgevingsvisie in een nieuw juridisch kader (bestemmingsplan) met aandacht voor flexibiliteit om maatwerk mogelijk te maken. • We stellen nieuw beleid voor landschappelijke inpassing op, waarbij rekening wordt gehouden met de nodige variatie in gebiedseigen beplanting die past bij de omgeving. Na het stellen van een duidelijke termijn om aan deze landschappelijke inpassing te voldoen, gaan we bij niet voldoen over tot handhaving.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We zijn in 2020 aan de slag gegaan met het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Dit plan moet in ontwerp ter inzage worden gelegd voor 1 januari 2022. De opdracht voor het opstellen van het plan is gegund aan Pouderoyen Tonnaer. In 2020 hebben wij samen met dit bureau toegewerkt naar een voorontwerpbestemmingsplan, dat op 12 januari 2021 ter inzage is gelegd voor inspraak. Hiervoor is in 2020 de Nota van Uitgangspunten vastgesteld, heeft er een uitgebreide planologische inventarisatie plaatsgevonden, zijn er diverse sessies georganiseerd en hebben we met het bureau gewerkt aan een plan dat al zo veel mogelijk aan kan sluiten op de aanstaande Omgevingswet en de daarbij horende regels. Deze ruimte is er omdat het buitengebied van Reusel-De Mierden is aangemeld voor de Crisis- en herstelwet en daardoor een bestemmingsplan met ‘verbrede reikwijdte’ gemaakt kan worden. In 2020 is ook begonnen met de Nota Ruimtelijke Kwaliteit, die onder andere de verouderde welstandnota vervangt en waarbij invulling wordt gegeven aan het begrip ‘omgevingskwaliteit’ in het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied.

8.2. Grondexploitatie

Onderwerp	• We kijken in 2019 in samenspraak met de dorpsraden per kern naar verdere differentiatie van grondprijzen. • We geven voortvarend uitvoering aan het centrumplan Hart van Reusel conform de opgestelde visie.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Realiseren van betaalbare woningen in de kernen om jongeren in het dorp houden. • Centrumplan Hart van Reusel: 1. Herinrichting van de markt inclusief realisatie aangrenzende opstallen. 2. Omvorming Wilhelminalaan. 3. Herinrichting van aansluitende wegen en straten. • We proberen leeg gekomen / leegkomende ruimtes in het gemeentehuis zo efficiënt mogelijk te benutten/verhuren. • Actualiseren grondbeleid om invulling te kunnen geven aan ambities gemeente.
Wat hebben we ervoor gedaan?	De calculaties ten behoeve van de grondexploitaties zijn begin 2021 allemaal geactualiseerd. In Hulsel is een aanvang genomen met een nieuwe grondexploitatie voor woningbouw en in Reusel is de grondexploitatie Den Horst afgesloten. Via anterieure overeenkomsten worden een aantal particuliere initiatieven gefaciliteerd.

8.3. Wonen en bouwen

Onderwerp	• We bepalen het toekomstige woonprogramma per kern in samenspraak met dorpsraden en inwoners. • Bij actualisatie of herziening van bestemmingsplannen onderzoeken we de toekomstige behoeften van inwoners en nemen deze mee in de planvorming. Een nu reeds bekende behoefte is de vrije huursector omdat het aantal mensen, dat wil huren maar niet in aanmerking komt voor een sociale huurwoning, groeit. • We benaderen initiatieven voor collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) positief. • In overleg met de Woningstichting kijken we naar mogelijkheden om wachtlijsten te verkorten. • We stellen beleid op voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Hierbij worden onze inwoners en andere belanghebbende(n) betrokken en vindt afstemming plaats met gemeenten in onze omgeving.
Wat wilden we bereiken, wat is de doelstelling, de visie?	• Invulling geven aan de verwachte woonbehoefte van 265 woningen in de periode 2018-2023. • Realiseren van minimaal 55 sociale huurwoningen. • Invulling geven aan transformatielocaties in het stedelijk gebied en buitengebied. • Het stimuleren en faciliteren van structurele huisvesting voor arbeidsmigranten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• In 2020 zijn 48 woningen gereed gemeld. Door gemiddeld jaarlijks circa 50 woningen te realiseren, lopen we op koers om invulling te geven aan de verwachte woonbehoefte 2018-2023 van 265 woningen. In 2020 zijn 42 woningen in aanbouw genomen. Ook is in 2020 de Nota Impuls sociale woningbouw vastgesteld om de volkshuisvestelijke taakstelling sociale woningbouw extra kracht bij te zetten. • Met de realisatie van 8 sociale huurwoningen (Den Horst) in 2020 zijn inmiddels 54 sociale huurwoningen gerealiseerd. De sociale huurwoningen in Molen Akkers en De Hasselt worden begin 2021 opgeleverd, waarmee minimaal 55 sociale huurwoningen zijn gerealiseerd. • In het stedelijk gebied zijn er verschillende transformatielocaties waarover gesprekken worden gevoerd met initiatiefnemers. Locaties waarvan inmiddels een planologische procedure is opgestart, zijn de locaties Schoolstraat 31-33, Hondsbos 21 en de St. Jozefschool, allen in Reusel. • In december 2018 is het ruimtelijk afwegingskader huisvesting arbeidsmigranten vastgesteld. Sindsdien zijn er geen initiatieven ontvangen.

Majeure thema's

- *Uitwerking juridisch kader Omgevingsvisie in nieuw bestemmingsplan Buitengebied*

Momenteel geldt nog een verouderd bestemmingsplan uit 2009 met verouderde onderliggende beleidsvisies. Deze sluiten niet meer aan bij huidige praktijk en behoeften vanuit transitie landelijk gebied. Het verouderd bestemmingsplan leidt tot veel principeverzoeken en ruimtelijke procedures. Wij zijn daarom begonnen met de voorbereidingen voor een nieuw bestemmingsplan buitengebied. Met dit bestemmingsplan buitengebied haken we waar het kan al aan bij de Omgevingswet. We gaan daarbij uit van een flexibel bestemmingsplan met ruimte voor maatwerk. In dit bestemmingsplan wordt ook de actualisatie van het gemeentelijk erfgoedbeleid als de Nota Ruimtelijke Kwaliteit (Vervangt de welstandsnota) opgenomen.

Het nieuwe bestemmingsplan voorziet niet in nieuwe ontwikkelingen. Nieuwe ontwikkelingen volgen zoveel als mogelijk een afzonderlijke procedure of worden gebundeld in een veegplan.

In 2020 hebben we de voorbereidingen getroffen en de raad heeft de Nota van uitgangspunten vastgesteld. Het proces is bemoeilijkt door de coronamaatregelen. Zo konden geen fysieke bijeenkomsten worden

gehouden. Hierdoor waren en zijn we genoodzaakt om veel 1 op 1 gesprekken te houden wat veel ambtelijke capaciteit kost.
2021 staat in teken van komen van een voorontwerpbestemmingsplan tot een ontwerpbestemmingsplan. Het voorontwerpbestemmingsplan zien wij als een praatstuk, als uitnodiging aan inwoners om met de gemeente in gesprek te komen. De gemeente nodigt hier ook gericht voor uit. Na de zomervakantie gaat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage. De vaststelling is voorzien in 2022. Hierna volgt mogelijk nog beroep.

- *Omgevingswet*

De omgevingswet is de Grootste wetgevingsoperatie sinds de Grondwet in 1848; namelijk de Integratie van 26 wetten en meer dan 5000 wetsartikelen in één nieuwe wet met ca 350 wetsartikelen. De omgevingswet beoogt vier verbeterdoelen, namelijk:

- een inzichtelijk omgevingsrecht;
- de leefomgeving wordt centraal gesteld;
- er is ruimte voor maatwerk
- beter en sneller

De omgevingswet betreft de gehele fysieke leefomgeving en is daarmee veel breder dan de huidige wetgeving op het gebied van ruimtelijke ordening. Dit betekent dat de omgevingswet impact heeft voor de gehele organisatie. De implementatie van de omgevingswet bestaat uit circa 20% aanpassing van de bestaande wet- en regelgeving en circa 80% uit cultuuromslag en gedragsverandering.

Binnen de gemeente werken we met een organisatiestructuur bestaande uit stuurgroep (bestuurlijk en ambtelijke opdrachtgeven), projectteam en 5 werkgroepen (Omgevingsvisie, Omgevingsplan, Werkprocessen, Digitaal Stelsel Omgevingswet en Participatie & Communicatie). De samenstelling van de werkgroepen is steeds zo breed mogelijk vanuit de gehele organisatie. De werkgroepen richten zich vooral op wetstechnische aspecten. 2020 stond vooral in het teken van de voorbereiding voor de interne implementatie en zijn we deels gestart met de werkgroepen. 2021 staat in teken van de implementatie. De deadlines gelden vooral voor de werkgroepen Werkprocessen, Omgevingsplan (deels), DSO en Participatie & Communicatie (grotendeels). Naast werkgroepen is er een apart traject opgestart met de gemeenteraad. In mei/juni 2021 komt duidelijkheid over de definitieve datum inwerkingtreding, we gaan nu uit van 1 juli 2022.

Beleidsindicatoren

1. Gemiddelde WOZ-waarde						
De gemiddelde WOZ-waarde van woningen x € 1.000						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	255	263	271	281	299	
< 25.000 inwoners	252	259	geen data	geen data	312	
2. Nieuw gebouwde woningen						
Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000						
					*geen gegevens 2020	
	2015	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	
Reusel-De Mierden	4,6	14,0	9,2	9,5	12,2	
< 25.000 inwoners	7,1	7,9	9,0	8,6	9,3	
3. Demografische druk						
De som van het aanal personen van 0-20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20-65 jaar (percentage).						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	65,2	66,3	68,8	70,9	73,2	
< 25.000 inwoners	76,9	77,7	78,5	79,0	79,4	
4. Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden						
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	570	585	540	547	560	
< 25.000 inwoners	676	683	687	708	749	
5. Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden						
Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.						
	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	
Reusel-De Mierden	936	953	752	762	743	
< 25.000 inwoners	770	774	764	784	827	

Wat heeft het gekost?

Overzicht per product:

Totaal per product *(bedragen x € 1.000)*	Rekening 2019 Saldo	Begroting 2020 (incl. begrotingswijzigingen) Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Rekening 2020 Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Begroot vs werkelijk Saldo
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.116	-1.279	180	**-1.099**	-1.299	50	**-1.249**	**-150**
8.2 Grondexploitatie	-14	-5.514	5.474	**-40**	-2.161	2.988	**827**	**866**
8.3 Wonen en bouw en	619	-417	407	**-9**	-436	458	**22**	**32**
Totaal	**-511**	**-7.210**	**6.061**	**-1.149**	**-3.896**	**3.496**	**-401**	**748**

Programma 8 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 748.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom “begroot versus werkelijk” van bovenstaande tabel.

8.1 Ruimtelijke ordening (€ 150.000 nadelig)

Onder dit product vallen:

- Bestemmingsplannen (€ 310.000 nadeel)
- Omgevingswet (€ 52.000 voordeel)
- Structuurvisie (€ 2.000 voordeel)
- Transitie dierhouderij (€ 13.000 voordeel)
- Omgevingsvisie naar juridische kaders (€ 123.000 voordeel)
- Windmolenpark Reusel-Zuid (€ 30.000 nadeel)

Bestemmingsplannen

Er is een overschrijding van € 32.000 op de kosten van inhuur. Aan leges voor bestemmingsplanprocedures is € 35.000 minder ontvangen omdat de kosten van deze procedure vaker middels anterieure overeenkomsten worden verhaald. De raming voor bijdrage van derden is met € 123.000 onderschreden. Deze bijdragen betreffen bijdragen op basis van anterieure overeenkomsten. Voor de diverse ruimtelijke ontwikkelingen sluiten we anterieure overeenkomsten met de initiatiefnemers, waarin we onder meer

afspraken maken over de financiële uitvoerbaarheid van de beoogde ontwikkeling. Op basis van deze overeenkomsten betalen de initiatiefnemers de kosten voor bouw- en woonrijp maken, (her)inrichting openbaar gebied, ambtelijke uren en planologische procedures en eventuele planschade. De inkomsten en uitgaven ten aanzien van deze overeenkomsten worden afzonderlijk geboekt en eventuele saldi komen op de balans terecht. Zodra alles met betrekking tot een overeenkomst is betaald en ontvangen wordt het restant ten gunste of ten laste van de exploitatie gebracht.
Aan diensten door derden is € 40.000 minder uitgegeven. Deels heeft dat te maken met specialistische kennis die nu via inhuur in huis is en daarom niet afzonderlijk hoeft te worden ingekocht. Voorts is er sprake van € 128.000 nadeel op kapitaallasten.

Omgevingswet
Onder “majeure thema’s” wordt uitgebreid ingegaan op de Omgevingswet. In deze jaarrekening wordt voorgesteld om het restant budget van de Omgevingswet naar 2021 over te hevelen.

Omgevingsvisie
Onder “majeure thema’s” wordt uitgebreid ingegaan op de Omgevingsvisie. In deze jaarrekening wordt voorgesteld om het restant budget van de Omgevingsvisie naar 2021 t/m 2023 over te hevelen.

Windmolenpark
De overschrijding bij Windmolenpark in Reusel-Zuid (Agro-Wind) is te verklaren door de kosten van huisadvocaat Hekkelman. Op 3 maart 2020 is de omgevingsvergunning verleend. Hiertegen is beroep ingesteld bij de Raad van State namens een groot aantal bewoners uit met name Reusel-Zuid en Bladel en milieuverenigingen. Aangezien dit een juridisch complexe zaak is, is besloten de vertegenwoordiging namens het college uit te besteden aan Hekkelman. Een groot deel van de beroepen is inmiddels weerlegd in een verweerschrift. Vanuit de anterieure overeenkomst met Agro-Wind komen er nog 2 betaalmomenten waardoor er compensatie komt voor deze meerkosten, namelijk:

- € 39.790 binnen een maand na financial close;
- € 66.317 binnen een maand na start exploitatie windpark.

Indien de omgevingsvergunning niet onherroepelijk wordt, is de volledige bijdrage verschuldigd binnen een maand na de einduitspraak van de Raad van State hierover.
De leges voor de activiteit bouwen (€ 385.000) zijn inmiddels volledig betaald.

8.2 Grondexploitatie (€ 866.000 voordeel)
Het voordeel is deels ontstaan door winstnemingen op grondexploitaties:

- € 503.908,- Molen Akkers
- € 78.491,- Hasselt-II
- € 133.052 Den Horst

Voorts zijn enkele verliesvoorzieningen verlaagd, waardoor bedragen vrij zijn gevallen:

- € 51.282,- De Leeuwerik
- € 22.076,- Hart van Reusel.

Een bedrag van € 63.009,- komt uit als batig resultaat uit afgesloten anterieure overeenkomsten.
Het restant van het voordeel zit op niet onderhanden werk.

8.3 Wonen en bouwen (€ 32.000 voordeel)
Aan de post Bouw-, woning- en welstandszorg is een hoger bedrag toegerekend aan bijdrage van de Kempenafdeling VTH (€ 32.000 nadelig). Daarnaast zijn er dit jaar minder proceskosten en verbeurde dwangsommen in verband met niet tijdig beslissen (€ 9.000 voordelig). Dat is op zich positief.

In 2020 zijn er ruim € 49.000 meer aan baten omgevingsvergunningen ontvangen dan begroot. Net als voorgaande jaren is het vooraf begroten van de ontvangsten altijd erg lastig. Er zijn afgelopen jaar, mogelijk mede als gevolg van corona, meer kleine bouwaanvragen ontvangen dan gemiddeld. Daarnaast zijn er ook dit jaar weer een paar grote uitschieters bij zoals voor bedrijfsgebouwen en een appartementencomplex.

Lopende investeringen

Nr.	Jaar aanvraag krediet	Omschrijving investering *bedragen in €*	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2020	Baten t/m 31-12-2020	Restant bedrag	Stand van zaken Afsluiten? Ja / Nee
1	2004	Beekherstel Reuseldal	20.000	2.509	0	17.491	Nee
2	2005	Ontwikkeling Rouwenbogtloop	25.000	12.397	0	12.603	Nee
3	2013	Herziening Bestemmingsplan Buitengebied	200.000	194.686	0	5.314	Nee
4	2016 / 2017	Implementatie nieuwe omgevingswet	20.000	2.470	0	17.530	Nee

1. Beekherstel Reuseldal

Dit krediet zou nog open moeten blijven daar het project van het Reuseldal met uitvoering begint in de zomer van 2021. Er wordt gestart met het hermeanderen van de beek en de inrichting van het beekdal. Om het beekdal heen zijn al initiatieven voor wandelroutes en de ontwikkeling van een voedselbos. Er is vertraging omdat als gevolg van corona de stakeholders niet fysiek bij elkaar konden komen om het recreatieve medegebruik vorm te geven. De gelden zouden dan ingezet kunnen worden voor bijeenkomsten en aankleding van het beekdal in recreatieve zin (bijdrage aanplant voedselbos, bankjes, bebording, verhalen van het gebied publiceren).

2. Ontwikkeling Rouwenbogtloop

In het beekdal van de Rouwenbogtloop ontwikkelen we samen met de Weide- Vogelvereniging een patrijzenpoort en hierbij kunnen we ondersteunen met het inzaaien van gebieden met zaadmengsels en onderhoud werkzaamheden. Sinds kort hebben we twee aangrenzende percelen aangekocht die ingericht kunnen worden in samenwerking met de initiatiefnemer die een ontwikkeling gaat doen aan de Rouwenbogtloop. Samen met het waterschap kunnen dan een gedeelte van loop ingericht worden.

3. Herziening Bestemmingsplan Buitengebied

In 2020 is vanuit dit budget de opvolging van werkzaamheden van het bestemmingsplan Buitengebied 2009, Buitengebied 2009 herziening fase 1a en het ingetrokken bestemmingsplan Buitengebied 2017 gefinancierd. Op het bestemmingsplan Buitengebied 2009, herziening fase 1a waren diverse verzoeken tot planschade ingediend. Dit betrof met name het besluit van de gemeente om de toegestane m² aan intensieve veehouderij te begrenzen. Voor de beroepszaken tegen deze besluiten is advies ingewonnen van Hekkelman Advocaten.
Daarnaast is er een veegplan opgesteld en door de gemeenteraad inmiddels vastgesteld voor de ontwikkelgerichte zienswijzen die op het bestemmingsplan Buitengebied 2017 waren ingediend. De advieskosten die verbonden waren aan het opstellen van het veegplan zijn uit dit budget betaald.

4. Implementatie nieuwe omgevingswet

Het restant voor de Omgevingswet is het gevolg van het besluit van de Minister van het voorjaar 2020 om de inwerkingtreding van de Omgevingswet door te schuiven naar 1 juli 2022. In 2020 is het projectplan Implementatie Omgevingswet binnen de gemeente Reusel-De Mierden vastgesteld en zijn we aan de hand van diverse werkgroepen begonnen met de voorbereidingen om op 1 juli 2022 gereed te zijn om volgens de Omgevingswet te kunnen werken. Deze voorbereidingen lopen door in 2022. In 2021 gaan de gemeentelijke invoeringskosten oplopen als gevolg van de aanschaf van benodigde softwarepakketten.

4. Overige jaarverslagen

4.1. Verslag commissie bezwaarschriften

Inleiding

De doelstelling van dit jaarverslag is om kort en bondig verslag te doen van de commissie bezwaarschriften (hierna: de commissie) en de bezwaarschriften die zij in 2020 heeft behandeld.

De Algemene wet bestuursrecht (Awb, artikel 7:13) maakt het mogelijk een adviescommissie in te stellen die belanghebbenden hoort en een advies uitbrengt aan het bestuursorgaan. Het bestuursorgaan dient dit advies van de commissie te betrekken bij zijn beslissing op het bezwaarschrift.

De Verordening commissie bezwaarschriften 2011 van gemeente Reusel-De Mierden bepaalt dat er een commissie is ter voorbereiding van de beslissing op bezwaren tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. In deze Verordening worden tevens zaken als de samenstelling, bevoegdheden en werkwijze van de commissie bezwaarschriften geregeld.

Samenstelling

De commissie bezwaarschriften Reusel-De Mierden bestaat sinds 2015 uit een voorzitter, één vast lid en twee roulerende plaatsvervangende leden. De huidige samenstelling van de commissie is ongewijzigd sinds 1 september 2019.

Samenstelling commissie in 2020:
De heer mr. W.A.M. (Wim) Waarma – voorzitter
Mevrouw mr. F.D.L.H. (Femke) Koesen – lid (vast)
De heer mr. drs. J. (Jeroen) Heymans – lid (roulerend)
Mevrouw mr. S. (Sabine) Meijer – lid (roulerend)

Ambtelijke ondersteuning
De heer mr. J.J.P. (Jasper) van de Wiel – secretaris
Mevrouw mr. I.M.C. (Irene) van Asten – secretaris (plaatsvervangend)
Mevrouw I. (Irma) van Dongen – administratieve ondersteuning

Bevoegdheden

De commissie bezwaarschriften is bevoegd om advies uit te brengen naar aanleiding van bezwaarschriften die zijn gericht tegen besluiten van de raad, het college en de burgemeester. Uitgezonderd hiervan zijn bezwaarschriften tegen besluiten op het gebied van sociale zaken (werk, inkomen en zorg), gemeentelijke belastingen, de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en personele aangelegenheden.

Dit jaarverslag heeft uitsluitend betrekking op bezwaarschriften waarvoor de commissie bezwaarschriften bevoegd is.

Bezwaarschriften 2020 in cijfers

Op 1 januari 2020 had de commissie nog **vijftien** bezwaarschriften van vóór 1 januari 2020 in behandeling. In 2020 zijn in totaal **eenendertig** nieuwe bezwaarschriften ingediend. Aldus heeft de commissie in 2020 in totaal **zesenveertig** bezwaarschriften behandeld. Hiervan waren er op 31 december 2020 nog tien in behandeling. Voor een overzicht wordt verwezen naar de bij dit jaarverslag gevoegde tabel 1.

Ontvangen bezwaarschriften op onderwerp
Van de in totaal eenendertig in 2020 ontvangen bezwaarschriften waren er **elf** gericht tegen besluiten met betrekking tot handhaving. **Negen** bezwaarschriften waren gerelateerd aan omgevingsvergunningen. **Vier** bezwaarschriften hadden betrekking op het niet ontvankelijk verklaren of afwijzen van ingebrekestellingen. Verder waren **twee** bezwaarschriften gericht tegen planschadebesluiten, en eveneens **twee** bezwaren tegen verkeersbesluiten. De overige **drie** bezwaarschriften hadden betrekking op een aanwijzing als beschermd

gemeentelijk monument, een standplaatsvergunning en een afkoppelvergoeding. Alle in 2020 ontvangen bezwaarschriften waren gericht tegen een besluiten van het college. Een overzicht van de ontvangen bezwaren op onderwerp is vinden in tabel 2.

Intrekkingen
In 2020 zijn **vijf** bezwaarschriften ingetrokken door de indiener van het bezwaar. Het ging in ieder van deze vijf gevallen om een schriftelijke intrekking voordat een hoorzitting was ingepland of had plaatsgevonden.

Eén bezwaarschrift werd ingetrokken nadat bezwaarmaker alsnog had voldaan aan een opgelegde last onder dwangsom en verweerder om die reden de last had ingetrokken. In een andere bezwaarzaak werd middels overleg tussen de betrokken partijen een alternatieve oplossing bereikt. Verweerder is in één zaak tegemoet gekomen aan het bezwaar. In een andere zaak heeft verweerder het bestreden besluit ingetrokken. In deze beide gevallen was dit voor bezwaarmaker reden om het bezwaarschrift in te trekken. Eén intrekking hield verband met het overlijden van bezwaarmaker.

Doorzending
In overleg met de indiener van **één** bezwaarschrift is de bezwaarfase overgeslagen. Dit bezwaarschrift is ter behandeling doorgestuurd naar de rechtbank.

Een overzicht van de ingetrokken en doorgezonden bezwaarschriften is te vinden in de tabellen 3 en 4.

Aanhouding
Twee van de in 2020 ingediende bezwaarschriften zijn in overleg met de indiener voor onbepaalde tijd aangehouden. Dit om de mogelijkheid van een alternatieve oplossing van het bezwaar te kunnen onderzoeken.

Eindstand 31 december 2020
Op 31 december 2020 waren er nog **tien** 'openstaande' bezwaarzaken. Hieronder waren **twee** bezwaarschriften die in overleg met de indieners voor onbepaalde zijn aangehouden om de mogelijkheid van alternatieve oplossingen van het bezwaar te kunnen onderzoeken. Aldus was op 31 december 2020 sprake van acht 'actieve' openstaande bezwaarzaken. In januari 2021 is door de commissie op een van deze bezwaarschriften advies uitgebracht en zijn **twee** andere bezwaarschriften ingetrokken door de indieners ervan. Voor het overzicht van de op 31 december 2020 openstaande bezwaarschriften en een nadere toelichting wordt verwezen naar tabel 6.

Vergelijking met andere jaren
Vergeleken met voorgaande jaren werd er in het jaar 2020 met **eenendertig** nieuwe bezwaarschriften iets vaker dan gemiddeld bezwaar gemaakt. Het gemiddelde jaarlijkse aantal bezwaarschriften dat in Reusel-De Mierden werd ontvangen in de periode 2015 tot en met 2019 bedraagt 29,2.

Het jaarlijkse aantal ingediende bezwaarschriften in Reusel-De Mierden schommelt sterk. Zo bedroeg het aantal bewaarschriften in 2016 **twintig**, terwijl het er in 2019 **veertig** waren. De oorzaak hiervan ligt onder meer in de omstandigheid dat onze gemeente relatief klein is. Een enkele 'actieve' bezwaarmaker heeft daardoor – als deze in een jaar meerdere keren bezwaar maakt – veel invloed op het jaaraantal.

In 2020 hebben twee ensembles van bezwaarmakers in totaal **vijftien** keer (onderscheidenlijk acht en zeven keer) bezwaar gemaakt. Hiermee waren zij samen verantwoordelijk voor de helft van de in totaal **eenendertig** ontvangen bezwaarschriften. Eén ensemble, van wie acht bezwaarschriften zijn ontvangen, betrof enkele milieuorganisaties die procedeerden in diverse zaken in verband met de intensieve veehouderij (hierna: IV). Het andere ensemble diende bezwaarschriften in tegen verschillende soorten besluiten.

Het aantal ingetrokken bezwaarschriften in 2020 is met **vier** lager dan het gemiddelde aantal intrekkingen van de afgelopen jaren. Bezien over de jaren 2015 tot en met 2019 was het gemiddelde aantal intrekkingen negen per jaar. Een aanwijsbare reden hiervoor kan niet worden gegeven.

Hoorzittingen

Gewoonlijk wordt ieder bezwaarschrift mondeling behandeld door de commissie tijdens een fysieke hoorzitting in het gemeentehuis. Bezwaarmaker, verweerder en eventuele belanghebbende derden bij het bezwaarschrift worden hiervoor uitgenodigd. Tijdens de hoorzitting kunnen bezwaarmaker(s) en verweerder hun standpunten toelichten, vragen van de commissie beantwoorden en krijgen zij de gelegenheid om op elkaars standpunten te reageren. Ook belanghebbende derden kunnen een reactie op het bezwaar geven.

Per hoorzittingsavond behandelt de commissie drie verschillende bezwaarschriften, tijdens separate hoorzittingen.

In maart 2020 werd Nederland getroffen door de coronapandemie. Om verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, golden sindsdien tot en met het einde van het jaar verschillende maatregelen waardoor bewegings- en samenkomstvrijheden beperkt werden. Dit had grote invloed op de behandeling van bezwaarschriften in 2020. In het bijzonder was het door de maatregelen slechts zeer beperkt mogelijk om fysieke hoorzittingen te houden. Hierdoor heeft de commissie in 2020 in totaal slechts vier keer fysieke hoorzittingen gehouden.[1] Tijdens deze vier zittingsavonden zijn in totaal **dertien** bezwaarschriften behandeld.

Om recht te doen aan de betrokken partijen en de behandeling van de ontvangen bezwaarschriften toch doorgang te kunnen laten vinden, heeft de commissie verschillende bezwaarschriften middels een volledig schriftelijke behandeling afgedaan. Voorwaarden hiervoor waren dat de aard van het bezwaar zich hiervoor leende en dat de bij het bezwaarschrift betrokken belanghebbenden instemden met schriftelijke behandeling. In de procedures die op deze wijze werden afgedaan, kregen bezwaarmaker en verweerder enkele keren de gelegenheid om schriftelijk op elkaars standpunten te reageren, en heeft de commissie zo nodig schriftelijk vragen gesteld aan beide partijen, alvorens zij advies heeft uitgebracht. In 2020 heeft de commissie **twaalf** bezwaarschriften middels een volledig schriftelijke behandeling afgedaan. Daarnaast hebben in 2020 voor **drie** zaken telefonische hoorzittingen plaatsgevonden.

Tijdens de gehouden fysieke en telefonische hoorzittingen was verweerder vertegenwoordigd. Ruim vóór iedere zitting had verweerder een verweerschrift ingediend. Bij de meeste zittingen waren ook bezwaarmaker en/of diens gemachtigde (indien van toepassing) aanwezig. In enkele zaken waren eveneens derde-belanghebbenden op de hoorzitting aanwezig.

De commissie heeft tijdens de hoorzittingen de aanwezige partijen de gelegenheid geboden om een aanvulling te geven op hun reeds schriftelijk ingebrachte standpunten. Daarnaast heeft de commissie hen om een nadere toelichting gevraagd, wanneer zij dit nodig of wenselijk achtte. In voorkomende gevallen heeft de commissie ook aan derde-belanghebbenden vragen gesteld. Tijdens de hoorzittingen is de commissie alert op mogelijkheden om partijen samen tot een minnelijke oplossing te laten komen. Indien mogelijk, probeert zij hen ertoe te bewegen om het geschil (bezwaar) middels onderling overleg te beslechten.

Adviezen van de commissie

In 2020 bracht de commissie in **dertig** zaken een advies op bezwaar uit. Wegens de gevoegde behandeling van drie bezwaarschriften – met instemming van de indiener en verweerder – betrof het totaal aantal in 2020 uitgebrachte adviezen achtentwintig. De strekking van deze adviezen was als volgt:

- **Drieëntwintig** bezwaarschriften waren ongegrond;
- **Vier** keer was het bezwaarschrift gegrond;
- **Twee** keer was een aanvullende motivering van het bestreden besluit nodig;
- **Eén** bezwaarschrift was niet-ontvankelijk.

Beslissingen op bezwaar

Het college heeft in 2020 op een **dertigtal** bezwaarschriften een besluit genomen, nadat door de commissie advies op het bezwaar was uitgebracht. In vrijwel alle gevallen heeft het college het advies gevolgd. Slechts één keer heeft het college in 2020 afgeweken van het advies, door het betreffende bezwaar niet-ontvankelijk te verklaren vanwege een ontwikkeling die zich had voorgedaan na het uitbrengen van het advies. Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar tabel 7.

Beslistermijn

In 2020 is op de meeste bezwaarschriften tijdig een beslissing genomen. Voor enkele zaken was het nodig om de beslistermijn te verlengen. Dit gebeurde telkens door gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden op grond van de Awb, of met instemming van bezwaarmaker. Een enkele keer was echter sprake van een overschrijding van de wettelijke beslistermijn zonder dat bezwaarmaker hiermee had ingestemd. Hierop heeft verweerder besloten tot het betalen van een dwangsom aan bezwaarmaker, naar aanleiding van diens ingebrekestelling wegens niet tijdig beslissen op het bezwaarschrift.

[1] Een overzicht van de jaarlijkse aantallen hoorzittingen van 2015 tot en met 2020 is opgenomen in tabel 5.

Tot slot

De commissie merkt op dat in voorkomende gevallen een informele behandeling van een bezwaarschrift voordelen kan hebben boven een formele bezwaarprocedure. Een oplossing die in gezamenlijk overleg tussen de betrokken partijen wordt overeengekomen, kan gewoonlijk rekenen op een breder draagvlak en is daardoor meestal duurzamer dan een formele beslissing die in feite wordt opgelegd. De commissie geeft daarom in overweging om, waar dat mogelijk en wenselijk is, te proberen om bezwaren middels informele weg op te lossen. Indien dit niet mogelijk of niet wenselijk is, blijft de commissie vanzelfsprekend graag bereid om haar juridisch advies ten aanzien van het bezwaarschrift uit te brengen.

Vastgesteld door de commissie bezwaarschriften van de gemeente Reusel-De Mierden,
op 16 maart 2021.

De voorzitter,	De secretaris,
mr. W.A.M. Waarma	mr. J.J.P. van de Wiel

Bezwaren in tabellen

Tabel 1: In- en uitstroom van zaken

Verslagjaar	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Werkvoorraad op 1 januari	15	9	7	0	21	11
Nieuw binnengekomen (+/+)	31	40	26	21	20	39
Advies (-/-)	30	18	19	10	32	19
Ingetrokken / afgehandeld zonder advies / overslaan bezwaarfase / gevoegde behandeling (-/-)	6	16	7	4	7	11
Nog in behandeling op 31 december	10	15	7	7	2	20

Tabel 2: Ontvangen bezwaren 2020 op onderwerp

Onderwerp	Aantal
Last onder dwangsom (oplegging)	4
Afwijzen handhavingsverzoek	3
Wijzigen invorderingsbeschikking	2
Afwijzen verzoek invorderen dwangsom	1
Invordering dwangsom	1
Omgevingsvergunning bouwen	4
Afwijzen verzoek intrekken omgevingsvergunning (IV[2])	1
Niet-ontvankelijk verklaren aanvraag omgevingsvergunning (IV)	1
Buiten behandeling stelling aanvraag omgevingsvergunning (IV)	1
Intrekking omgevingsvergunning (IV)	1
Niet-ontvankelijk verklaren / afwijzen ingebrekestellingen niet tijdig beslissen (op verzoeken)	4
Afwijzen planschadevergoeding	2
Verkeersbesluiten	2
Omgevingsvergunning kappen boom	1
Aanwijzing beschermd gemeentelijk monument	1
Standplaatsvergunning	1
Afwijzing afkoppelvergoeding	1
Totaal	**31**

[2] IV = intensieve veehouderij

Tabel 3: Ingetrokken bezwaarschriften 2020

	Afdeling	Omschrijving bezwaar	Reden van intrekking
1	VTH	Last onder dwangsom illegale bewoning recreatiepark	Besluit ingetrokken na beëindiging bewoning
2	RB	Instellen individuele gehandicaptenparkeerplaats	Overlijden bezwaarmaker
3	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestelling niet tijdig beslissen op verzoek om intrekken vergunning (IV)	Nieuw besluit, toekenning dwangsom
4	RO	Aanwijzing beschermd gemeentelijk monument	Overleg en verbeterplan voor de directe omgeving
5	RB	Verplaatsen bushalte	Besluit ingetrokken, bushalte niet verplaatst

Tabel 4: Buiten behandeling gestelde bezwaarschriften 2020

	Afdeling	Omschrijving bezwaar	Reden buitenbehandelingstelling
1	ED	Verzoek aanpassing persoonsgegevens in Basisregistratie Personen (BRP)	Overslaan bezwaarfase. Rechtstreeks beroep ingesteld bij de rechtbank Oost-Brabant, met instemming van bezwaarmaker

Tabel 5: Hoorzittingen

Verslagjaar	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal hoorzittingsavonden	5*	7	9	4	7	6

* = In 2020 betrof het vier fysieke hoorzittingsavonden en één avond met telefonische hoorzittingen.

Tabel 6: Openstaande bezwaarschriften per 31 december 2020

	Afdeling	Omschrijving bezwaar	Ontvangst bezwaarschrift	Behandelstatus
1	VTH	Last onder dwangsom – huisvesting arbeidsmigranten in strijd met bestemmingsplan	12-08-2020	Aangehouden voor onderzoek naar legalisatiemogelijkheden
2	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren aanvraag omgevingsvergunning (IV)	27-08-2020 (pro forma; aanvulling 11-09-2020)	Aangehouden vanwege lopende rechtbankprocedure
3	VTH	Invordering dwangsom (IV)	19-11-2020 (pro forma; aanvulling 30-11-2020)	Hoorzitting plaatsgevonden op 02-03-2021; advies wordt op korte termijn uitgebracht
4	VTH	Buitenbehandelingstelling aanvraag omgevingsvergunning (IV)	23-11-2020 (pro forma; aanvulling 14-12-2021)	Hoorzitting plaatsgevonden op 02-03-2021; advies wordt op korte termijn uitgebracht
5	RB	Afwijzing afkoppelvergoeding hemelwaterafvoer	10-12-2020	Besluit verzonden op 21-01-2021 (Advies uitgebracht op 06-01-2021)
6	VTH	Omgevingsvergunning verbouwen bijgebouw tot mantelzorgwoning	11-12-2020	Ingetrokken op 12-01-2021 na overleg en overeenstemming tussen bezwaarmaker en vergunninghouder
7	VTH	Intrekking omgevingsvergunning (IV)	17-12-2020 (pro forma; aanvulling 19-01-2021)	In procedure; behandeling in overleg met bezwaarmaker
8	VTH	Omgevingsvergunning verbouwen en uitbreiden bedrijfspand	29-12-2020	Hoorzitting plaatsgevonden op 02-03-2021; advies wordt op korte termijn uitgebracht
9	VTH	Standplaatsvergunning (etenswaren)	28-12-2020 (pro forma; aanvulling 13-01-2021)	In procedure (schriftelijke behandeling)
10	VTH	Afwijzing handhavingsverzoek (IV)	30-12-2020	Ingetrokken door indiener op 25-01-2021 (zonder opgave van reden)

Tabel 7: Uitgebrachte adviezen 2020

	Team	Omschrijving bezwaar	Hoor-zitting	Advies		Besluit op bezwaar		Beroep rechtbank	
				Datum	Oordeel	Datum	Oordeel t.o.v. advies	Ja/ nee	Uit-spraak
1	VTH	Omgevingsvergunning bouwen bijgebouw	14-1-2020	17-2-2020	Ongegrond en motivering aanvullen	8-9-2020	Conform	Ja	Geen: intrekking beroep
2.	VTH	Niet nemen handhavingsbesluit, gedeeltelijk niet ingaan op verzoek om handhaving (IV)	3-12-2019	22-1-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	14-1-2020	Conform	Ja	Ongegrond (hoger beroep ingesteld)
3	VTH	Omgevingsvergunning bouwen woning	Geen: schriftelijke afdoening	4-2-2020	Ongegrond	4-3-2020	Conform	Nee	
4	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestelling (IV)	14-1-2020 (drie bezwaarschriften gevoegd behandeld)	12-2-2020 (één advies uitgebracht voor drie bezwaarschriften)	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	13-3-2020	Conform	Nee	
5	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestelling (IV)				13-3-2020	Conform	Nee	
6	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestelling (IV)				13-3-2020	Conform	Nee	
7	VTH	Invordering dwangsommen	14-1-2020	4-2-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	12-3-2020	Conform	Ja	
8	VTH	Last onder dwangsom (IV)	14-1-2020	19-3-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	17-4-2020	Conform	Ja	Gegrond
9	VTH	Last onder dwangsom (bewoning recreatiepark)	18-2-2020	19-3-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	1-4-2020	Conform	Nee	
10	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestelling (IV)	18-2-2020	19-3-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	9-4-2020	Conform	Nee	
11	VTH	Last onder dwangsom (bewoning recreatiepark)	18-2-2020	19-3-2020	Niet-ontvankelijk	21-4-2020	Conform	Nee	
12	VTH	Last onder dwangsom (IV)	1-9-2020	14-9-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	1-10-2020	Conform	Ja	
13	VTH	Afwijzen verzoek om handhaving (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	28-4-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	9-6-2020	Conform	Ja	Geen: intrekking beroep
14	VTH	Wijzigen invorderingsbeschikking (1)	Geen: schriftelijke afdoening	4-2-2020	Gegrond en vergoeding proceskosten	12-3-2020	Conform	Ja	
15	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestelling (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	28-4-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	9-6-2020	Conform	Nee	
16	VTH	Wijzigen invorderingsbeschikking (2)	Geen: schriftelijke afdoening	4-2-2020	Gegrond en vergoeding proceskosten	12-3-2020	Conform	Ja	
17	RO	Afwijzen verzoek planschadevergoeding	17-3-2020, telefonisch	8-4-2020	Ongegrond	30-4-2020	Conform	Ja	

18	RO	Afwijzen verzoek planschadevergoeding	17-3-2020, telefonisch	8-4-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	30-4-2020	Conform	Ja	
19	VTH	Niet-ontvankelijk verklaren ingebrekestellingen (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	28-4-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	9-6-2020	Conform	Nee	
20	VTH	Afwijzing verzoek om handhaving	17-3-2020, telefonisch	1-4-2020	Ongegrond en motivering aanvullen	12-5-2020	Conform	Ja	
21	VTH	Omgevingsvergunning bouwen (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	17-7-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten; één bezwaarmaker niet-ontvankelijk	5-8-2020	Conform	Nee	
22	VTH	Afwijzing verzoek intrekken omgevingsvergunning (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	6-8-2020	Nadere motivering nodig; afhankelijk hiervan vergoeding proceskosten	7-10-2020	Niet-ontvankelijk, geen proceskosten, betaling dwangsom	Nee	
23	VTH	Last onder dwangsom (IV)	1-9-2020	14-9-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	1-10-2020	Conform	Nee	
24	VTH	Last onder dwangsom (arbeidsmigranten)	13-10-2020	26-10-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	17-11-2020	Conform	Nee	
25	VTH	Afwijzing verzoek om handhaving (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	26-10-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	17-11-2020	Conform	Nee	
26	VTH	Afwijzing verzoek invordering dwangsom	Geen: schriftelijke afdoening	3-11-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	11-12-2020	Conform	Ja	
27	VTH	Afwijzing ingebrekestellingen (IV)	Geen: schriftelijke afdoening	19-11-2020	Ongegrond, geen vergoeding proceskosten	3-12-2020	Conform	Ja	Veroordeling proceskosten en griffierecht (intrekking beroep)
28	VTH	Omgevingsvergunning kappen boom	Geen: schriftelijke afdoening	19-11-2020	Gegrond en nader motiveren, geen vergoeding proceskosten	17-12-2020	Gegrond – nadere motivering besluit, geen vergoeding	Nee	
29	VTH	Last onder dwangsom (IV)	13-10-2020	26-10-2020	Nader motiveren; afhankelijk hiervan vergoeding proceskosten	11-12-2020	Aanvullende motivering, geen proceskosten	Ja	
30	VTH	Omgevingsvergunning bouwen garage	Geen: schriftelijke afdoening	3-11-2020	Gegrond en vergoeding proceskosten	11-12-2020	Conform	Ja	

4.2. Verslag klachten

Inleiding

Eenieder heeft het recht om een klacht in te dienen over gedragingen van een bestuursorgaan of een persoon werkzaam onder de verantwoordelijkheid hiervan. Dit is wettelijk vastgelegd in artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Het begrip ‘klacht’ moet ruim geïnterpreteerd worden. Onder ‘klacht’ moet namelijk in beginsel iedere uiting van ongenoegen worden verstaan, ongeacht of deze schriftelijk of mondeling is ingediend.

Hoofdstuk 9 van de Awb geeft algemene regels voor de klachtbehandeling door bestuursorganen. Als uitwerking van deze algemene regels heeft onze gemeente in het Protocol interne klachtbehandeling met bijbehorende toelichting (Klachtenprotocol) meer specifiek bepaald hoe binnen onze organisatie klachten moeten worden behandeld. Artikel 6 van dit protocol schrijft voor dat jaarlijks verslag wordt uitgebracht aan de gemeenteraad over het aantal klachten, de aard van de klachten en de wijze van afdoening van de klachten. Om die reden is dit Jaarverslag klachten 2020 opgesteld.

Dit jaarverslag gaat enkel over klachten met betrekking tot gedragingen van (medewerkers van) de gemeente. Meldingen over bijvoorbeeld de publieke ruimte of klachten en meldingen over derden zijn niet in dit verslag meegenomen. Deze vallen namelijk niet onder de reikwijdte van het begrip ‘klacht’, zoals bedoeld in hoofdstuk 9 van de Awb.

De gemeente vindt het belangrijk dat klachten en klagers serieus genomen worden. Hoewel iedere klacht er één teveel is, kan een klacht een verborgen probleem zichtbaar maken voor de gemeente. Daarmee biedt een klacht een opening om dat probleem op te lossen en om eventuele toekomstige problemen te voorkomen. Waar wenselijk en mogelijk, worden werkprocessen en diensten aangepast.

Informele klachtbehandeling

Onze gemeente streeft naar een persoonlijke benadering van de burger. Dit komt onder andere tot uiting in ‘Samen Doen’, maar ook bij de behandeling van klachten. Als dat mogelijk is, worden klachten informeel en in samenspraak met de burger behandeld en afgedaan. Een informele aanpak heeft vaak een beter resultaat dan een formele klachtafhandeling. Een klager zit meestal ook niet te wachten op een formele schriftelijke reactie op zijn klacht of een procedure, maar wil vooral gehoord worden en een antwoord krijgen. Dit kan bereikt worden door persoonlijk en rechtstreeks met de klager te communiceren. In verreweg de meeste gevallen is de klager tevreden over de uitkomst van een informele klachtbehandeling. Medewerkers ervaren een informele aanpak doorgaans als prettig. Een informele afdoening van klachten is daarnaast ook nog eens efficiënter en voordeliger voor de organisatie.

Klachtbehandeling in eerste aanleg (2020)

In 2020 heeft onze gemeente in totaal zeven klachten ontvangen – per post, e-mail en via de website. Daarmee was 2020 vergelijkbaar met 2017 (zeven klachten) en 2018 (zes klachten). Het jaar 2019 kan met elf klachten een uitschieter genoemd worden.

Twee van de zeven klachten die in 2020 werden ontvangen, zijn formeel afgehandeld. Vijf klachten konden informeel afgehandeld worden.

Een beschrijving van de in 2020 ontvangen klachten en hoe deze zijn afgedaan:

1. De eerste klacht van 2020 had betrekking op de lange behandelduur van een aanvraag door team RO en de communicatie hierover. Naar aanleiding hiervan heeft het afdelingshoofd telefonisch contact opgenomen en in de eerste plaats excuses aangeboden voor het te lange behandeltraject van de aanvraag en de manier waarop er (niet) gecommuniceerd was. Verder is toegezegd dat RO zich in zal zetten om de gewenste duidelijkheid te verschaffen. Het proces is hierna weer in gang gezet, waarbij het afdelingshoofd een vinger aan de pols heeft gehouden. Middels een brief is deze klacht formeel afgehandeld.

2. De tweede in 2020 ontvangen klacht bestond uit twee delen. Het eerste deel ervan ging over tekeningen die de gemeente in 2018 tijdens een rechtszaak bij de Raad van State had ingebracht. Volgens klager klopten deze tekeningen niet. Het tweede deel van de klacht hield in dat de

gemeente nog altijd geen actie had ondernomen naar aanleiding van de uitspraak die de Raad van State in de betreffende procedure op 7 november 2018 had gedaan.

Het eerste deel van de klacht is niet in behandeling genomen, omdat die kwestie aangekaart had dienen te worden tijdens de procedure bij de Raad van State, alsook omdat die gedraging meer dan een jaar geleden had plaatsgevonden (artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder b, Awb). Tevens relevant is dat het tekeningen betrof die waren ingebracht en gebruikt in een gerechtelijke procedure, waarin door de Raad van State een uitspraak was gedaan die reeds onherroepelijk was geworden. De gemeente is niet in de positie om (indirect) te tornen aan dit rechterlijk oordeel – wat feitelijk het geval zou zijn als de gemeente de tekeningen die in de procedure bij de Raad van State waren gebruikt naderhand zou 'herwaarderen'.

Het tweede deel van de klacht is gegrond verklaard, onder aanbieding van excuses. Naar aanleiding hiervan is een handhavingstraject gestart met betrekking tot de betrokken locatie.

3. De derde klacht betrof de lange behandelduur van een aanvraag om financiële ondersteuning. Ook klaagde de indiener over uitlatingen die een medewerker over hem zou hebben gedaan. In reactie op deze klacht heeft klager persoonlijke begeleiding gekregen van een medewerker van MO, door MD, de sociaal raadsman en stichting MEE. In gezamenlijkheid met klager is het gelukt om stappen te zetten bij het bieden van gepaste hulp. Door de complexiteit van deze casus, de problematiek van klager en diens benodigde medewerking is dit niet altijd soepel verlopen. Door deze klager zijn nadien nog enkele soortgelijke klachtuitingen gedaan. Deze zijn alle informeel afgedaan gedurende het hulptraject naar aanleiding van diens eerste klacht.

4. De indiener van de vierde klacht beklaagde zich erover dat hij geen reactie had gekregen van de wethouder, ondanks herhaalde contactpogingen – zowel per e-mail als telefonisch. Na gebeld te hebben met klager heeft de klachtencoördinator diens contactverzoek doorgezet naar de wethouder. Hierna is het contact met de wethouder weer op gang gekomen. Klager gaf aan dat zijn klacht naar tevredenheid was opgepakt en daarom kon worden beschouwd als afgehandeld.

5. De vijfde klacht was gericht tegen de duur en het verloop van een bezwaarprocedure, en tegen een opgelegde dwangsom. Voor zover de klacht de bezwaarprocedure betrof, heeft de voorzitter van de commissie bezwaarschriften hierop gereageerd. Deze heeft aangegeven dat het belang van een zorgvuldige behandeling van het bezwaarschrift van klager leidend was voor de inrichting en het verloop van de bezwaarprocedure. Verder wees de voorzitter er op dat de behandeling van het bezwaarschrift binnen de wettelijke termijn heeft plaatsgevonden. Ten aanzien van de opgelegde dwangsom is aan klager uitgelegd dat de gemeente geheel conform de wet had gehandeld. Desalniettemin is het college klager tegemoet gekomen door de gehele aan hem opgelegde dwangsom kwijt te schelden. Deze zaken zijn tevens schriftelijk aan klager medegedeeld c.q. bevestigd.

6. De indiener van de zesde klacht klaagde erover dat de gemeente de inwoners onvoldoende informeert over een – volgens klaagster onveilige – verkeerssituatie, en toezeggingen niet nakomt. Naar aanleiding hiervan hebben er enkele gesprekken met klaagster plaatsgevonden. Tijdens deze gesprekken heeft zij waardevolle suggesties gedaan om de dienstverlening te verbeteren, die door de gemeente zullen worden opgepakt. Deze klacht is naar tevredenheid van klaagster afgehandeld.

7. De laatste klacht van 2020 was afkomstig van een standplaatshouder op de weekmarkt in Reusel. Hij en de marktmeester verschilden van inzicht over de positionering en opstelling van zijn verkoopwagen. Dit geschil is na telefonisch contact met de klachtencoördinator in goed overleg tussen de marktmeester en klager opgelost.

Op de laatste pagina van dit jaarverslag staat in twee tabellen een beknopt overzicht van de in 2020 ontvangen klachten.

Overgedragen klachtbehandeling (eerste aanleg, sociaal domein)

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van taken en de behandeling van klachten op het gebied van het sociaal domein (Wmo, Participatiewet en Jeugdwet) ligt formeel niet bij onze gemeente, maar is op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) overgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) de Kempen. Deze neemt in haar jaarverslag een overzicht van de door deze dienst ontvangen klachten op.

ISD de Kempen
In 2020 heeft ISD de Kempen vanuit onze gemeente één klacht op het gebied van het sociaal domein ontvangen. Het betrof een klacht die op 23 januari 2020 werd ingediend door de gemachtigde van klaagster. Er liep op dat moment reeds een klachtprocedure naar aanleiding van een klacht die op 22 november 2019 namens klaagster was ingediend. De ISD heeft beide klachten samen behandeld tijdens een hoorzitting met gemachtigde op 21 februari 2020.

In een afsluitende brief van 13 maart 2020 heeft de ISD de klachtonderdelen die gingen over het niet tijdig communiceren en het niet tijdig reageren op een Wob-verzoek gegrond verklaard en daarvoor excuses aangeboden. De ISD heeft de overige klachtonderdelen, die procedurele aspecten betroffen, gemotiveerd en zo nodig onder verwijzing naar de wettelijke basis ongegrond verklaard.

Verantwoordelijkheid gemeente
De Nationale ombudsman stelt dat een gemeente, ook als taken zijn uitbesteed of overgedragen, zich in alle gevallen verantwoordelijk moet voelen voor een behoorlijke dienstverlening aan haar inwoners. Hieronder valt ook de behoorlijke behandeling van een klacht door de aangewezen instantie. Omdat het voor een burger vaak niet duidelijk is welk bestuursorgaan verantwoordelijk is voor de gedraging waarover hij een klacht heeft, moet de gemeente haar verantwoordelijkheid nemen door haar inwoner te begeleiden naar het juiste loket en een vinger aan de pols houden bij de verdere klachtbehandeling.

Klachtbehandeling in tweede aanleg (2020)
Sinds 1 januari 2009 is onze gemeente voor de verplichte klachtbehandeling in tweede aanleg aangesloten bij de Nationale ombudsman[3]. Deze kan door eenieder gevraagd worden om onderzoek te doen naar de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde zaak tegenover hem of een ander heeft gedragen.

In 2020 heeft bij de Nationale ombudsman geen klachtbehandeling in tweede aanleg voor onze gemeente plaatsgevonden, omdat de gemeente alle klachten die zij heeft ontvangen zelf definitief heeft afgehandeld. Wel heeft de Nationale ombudsman in 2020 in totaal twee verzoeken (om informatie) en klachten ontvangen. Deze heeft de Nationale ombudsman zonder nader onderzoek afgehandeld – door informatie te geven en/of terug te verwijzen naar de gemeente als eerste aanspreekpunt. Voor zover is na te gaan – de door de ombudsman verstrekte informatie is geanonimiseerd – heeft een van de twee verzoekers naderhand een klacht ingediend bij de gemeente.

Conclusie
Uit de in 2020 behandelde klachten kan geconcludeerd worden dat communicatie een voortdurend punt van aandacht is, en dat door de gemeente op dat gebied nog steeds winst behaald kan worden. Enerzijds gaat het om de proactieve communicatie met de burger in voortrajecten. Anderzijds gaat het om het reageren op pogingen van de burger om contact te krijgen met de gemeente. Bij dergelijke contactpogingen is het van belang om zo snel en volledig mogelijk te reageren. Daarbij zou het niet mogen uitmaken of het gaat om een contactpoging per e-mail, brief of telefoon, een melding via de website of om een klacht. Als er beter met de burger wordt gecommuniceerd, zal dit een gunstig effect hebben op het aantal klachten.

De in 2020 ontvangen klachten hebben geen aanleiding gegeven tot structurele aanpassingen of verbeteringen van werkprocessen en diensten van de gemeente. Wel is in een enkel geval een kleinere verbetering doorgevoerd, zoals de aanpassing van een tekst op de website – als uit contact met de inwoners bleek dat die niet klopte.

[3] Er is voor de aansluiting bij de Nationale ombudsman een jaarlijkse bijdrage verschuldigd, afhankelijk van het aantal inwoners. De bijdrage van onze gemeente aan de Nationale ombudsman was voor 2020 € 3.045,92. Deze bijdrage was 16,5% hoger dan voor 2019. De door de Nationale ombudsman hiervoor opgegeven reden is dat de ontvangen gemeentelijke bijdragen niet meer kostendekkend waren wegens een significante stijging van het aantal ontvangen verzoekschriften – in het bijzonder sinds de decentralisatie van 2015.

Overzicht klachten 2020

Klachten gemeente Reusel-De Mierden

	Gericht tegen	Klachtomschrijving	Acties	Afdoening
1	RO	Lange behandelduur aanvraag.	Excuses. Procedure opgepakt. Brief.	Formeel (klacht gegrond)
2	College (VTH & RO)	1. Gebruik van onjuiste tekeningen. 2. Geen actie na uitspraak Raad van State (2018).	1. Niet in behandeling. 2. Handhavingstraject gestart.	Formeel (klacht gegrond)
3	OOV & MD	Lange duur aanvraag financiële steun. Uitlatingen medewerker.	Persoonlijke begeleiding, diverse gesprekken.	Informeel
4	Wethouder	Uitblijven reactie aan klager.	Contact hersteld.	Informeel
5	(1) College & (2) Commissie Bezwaarschriften	1. Last onder dwangsom (hoogte). 2. Bezwaarprocedure (verloop, duur).	1. Gesprekken, kwijtschelding dwangsom. 1. en 2. Brief.	Informeel
6	RB	Ondermaatse communicatie en informatieverstrekking; niet nakomen van afspraken.	Telefonisch contact	Informeel
7	Marktmeester	Opstelling marktkraam.	Persoonlijk gesprek.	Informeel

Klacht ISD de Kempen

B	KempenPlus	Procedurele aspecten. Communicatie (tijdigheid).	Hoorzitting; Brief.	Formeel (deels niet in behandeling, deels ongegrond, deels gegrond)

Klacht 2019

5	Ruimtelijk Beheer	Uitblijven handhaving. Gebrekkige communicatie.	Telefoongesprekken; E-mails; Gesprek.	*Openstaand*

Toelichting: Het is in 2020 niet mogelijk gebleken om afdoende maatregelen te treffen ter afhandeling van deze klacht uit 2019 (klacht 5).

5. Balans met toelichting

5.1. Balans

ACTIVA (bedragen in €)	**Ultimo 2020**		**Ultimo 2019**	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa				
• Onderzoek en ontwikkeling	0		0	
• Bijdrage aan activa in eigendom van derden	756.350		781.619	
Totaal immateriële vaste activa		*756.350*		*781.619*
Materiële vaste activa				
• Investeringen met een economisch nut	12.878.905		13.256.835	
• Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.960.999		8.050.740	
• Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.470.960		4.631.116	
Totaal materiële vaste activa		*30.310.865*		*25.938.691*
Financiële vaste activa				
• Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	11.685		11.685	
• Overige langlopende leningen	293.504		351.696	
• Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	0		0	
Totaal financiële vaste activa		*305.189*		*363.381*
Totaal vaste activa		**31.372.404**		**27.083.691**
Vlottende activa				
Voorraden				
• Grond- en hulpstoffen:				
- overige grond- en hulpstoffen	0		0	
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie:	24.783.851		26.971.213	
- voorziening voorraad grond in exploitatie	-15.118.258		-15.279.335	
Totaal voorraden		*9.665.593*		*11.691.878*
Uitzettingen met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar				
• Vorderingen op openbare lichamen	2.830.725		2.499.234	
• Overige vorderingen	1.973.480		2.591.437	
• Voorziening dubieuze debiteuren	-141.189		-296.451	
Totaal uitzettingen met rentetypische looptijd ≤ 1 jaar		*4.663.016*		*4.794.220*
Liquide middelen				
• Kassaldi	5.638		2.146	
• Banksaldi	0		0	
Totaal liquide middelen		*5.638*		*2.146*
Overlopende activa				
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.091.299		4.547.402	
Totaal overlopende activa		*2.091.299*		*4.547.402*
Totaal vlottende activa		**16.425.547**		**21.035.645**
TOTAAL ACTIVA		**47.797.951**		**48.119.336**

PASSIVA (bedragen in €)	Ultimo 2020		Ultimo 2019	
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
• Reserves:				
- algemene reserve	9.260.822		8.480.496	
- bestemmingsreserves	8.909.952		6.493.719	
• Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	2.202.150		4.131.664	
Totaal eigen vermogen		*20.372.924*		*19.105.880*
Voorzieningen		*4.531.839*		*4.229.120*
Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar				
• Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	14.991.348		16.886.734	
Totaal vaste schulden		*14.991.348*		*16.886.734*
Totaal vaste passiva		**39.896.112**		**40.221.735**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar				
• Banksaldi	301.470		977.871	
• Kasgeldleningen < 1 jaar	0		0	
• Crediteuren	2.559.444		3.665.190	
• Overige schulden	305.197		303.586	
Totaal netto vlottende schulden		*3.166.111*		*4.946.647*
Overlopende passiva				
• Nog te betalen bedragen	2.138.410		2.250.780	
• Overige vooruitontvangen bedragen	2.597.317		700.175	
Totaal overlopende passiva		*4.735.727*		*2.950.954*
Totaal vlottende passiva		**7.901.838**		**7.897.602**
TOTAAL PASSIVA		**47.797.951**		**48.119.336**

Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	27.000.000	20.000.000

Toelichting balans

Afschrijvingsbeleid

Op 7 juli 2020 is een herziene Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid vastgesteld door de raad.

Uitgangspunten

- Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Investeringen van vóór 2017 worden verantwoord volgens de zogenaamde bruto methode: afschrijven op de volledige investering en indien subsidies of bijdragen derden ontvangen worden, tegelijkertijd negatief afschrijven over de subsidie, bijdrage e.d.. Ingaande 2017 vindt hierop een wijziging plaats omdat op basis van de gewijzigde Bbv-voorschriften de bijdragen van derden in mindering moeten worden gebracht op de investering en er dus afgeschreven moet worden op basis van de netto-investering.
  Voor investeringen waarbij het krediet vóór 2004 (=datum invoering Bbv) is gevoteerd en waarvoor dekking uit reserves is aangewezen, wordt nog wel direct afgeschreven (= netto methode).
- Nieuwe investeringen zijn gebaseerd op de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de herziene nota 2020. Bestaande investeringen ondergaan geen wijziging qua afschrijving.
- Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (artikel 64 lid 3 Bbv).
- Over het algemeen hebben gronden en terreinen geen beperkte gebruiksduur en wordt er dus niet op afgeschreven. Onder andere kunstgrasvelden kennen wel een beperkte gebruiksduur. Hierop wordt dan ook op afgeschreven.
- Lineaire afschrijving is het uitgangspunt.
- Investeringen tot € 5.000 worden ineens afgeschreven.
- In de ramingen worden jaarlijkse kapitaallasten bepaald op basis van de begrote investeringsbedragen totdat de investering is afgerond, vanaf welk moment de werkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs als basis voor de afschrijving dient. De werkelijke afschrijving vindt plaats op basis van werkelijk uitgegeven bedragen op maandelijkse basis.
- Van activa welke als gevolg van verkoop, sloop, diefstal, verlies en dergelijke niet of niet meer in bezit zijn van de gemeente, wordt de restant boekwaarde in het desbetreffende jaar afgeboekt ten laste van de exploitatie. Eventuele opbrengsten uit verkoop, verzekeringsgelden of anderszins worden in datzelfde jaar ten gunste van de exploitatie gebracht.

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Vermeerderingen en verminderingen op balansposten betreffen de lasten en baten in het boekjaar en komen derhalve vaak niet overeen met de totale besteding van kredieten of budgetten.

Eigen bijdragen CAK

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK (Centraal Administratie Kantoor). De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.
Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan welke verwerkt zouden moeten worden in de staat van baten of lasten en/of de balans.

5.1.1. Activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van deze post is als volgt:

Immatieriële vaste activa Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijvingen	Balans 31-12-2020
Onderzoek en ontwikkeling	0	59.421	0	59.421	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	781.619	0	0	25.269	756.350
TOTAAL	**781.619**	**59.421**	**0**	**84.690**	**756.350**

Onderzoek en ontwikkeling

Per saldo is in 2020 een bedrag van € 59.421 uitgegeven aan onderzoek en ontwikkeling. Dit betreft met name de volgende investeringen: Herziening bestemmingsplan Buitengebied (€ 46.254) en Dienstverleningsconcept (€ 7.297). Onderzoek en ontwikkeling wordt in één keer afgeschreven. Vandaar dat de waarde op balans nul is.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

In 2020 hebben er geen nieuwe investeringen op dit gebied plaatsgevonden.

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post is als volgt:

Materiële vaste activa Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijvingen	Balans 31-12-2020
Investeringen met economisch nut:					
Strategische gronden	850.000	0	0	0	850.000
Gronden en terreinen in erfpacht	277.425	0	0	0	277.425
Gronden en terreinen overig	627.920	0	0	2.370	625.550
Bedrijfsgebouwen	10.896.743	0	0	480.473	10.416.270
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	238.126	0	0	19.535	218.591
Vervoermiddelen	52.946	2.897	0	7.793	48.050
Machines, apparaten en installaties	195.414	165.201	75	42.568	317.973
Overige materiële vaste activa	118.262	18.207	0	11.422	125.047
Subtotaal	*13.256.835*	*186.306*	*75*	*564.160*	*12.878.905*
Investeringen met conomisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:					
Riolering	8.050.740	163.857	11.802	241.795	7.960.999
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:					
Gronden en terreinen	45.389	0	0	758	44.630
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.569.851	5.304.660	200.139	267.909	9.406.463
Machines, apparaten en installaties	15.877	5.510	0	1.520	19.866
Subtotaal	*4.631.116*	*5.310.170*	*200.139*	*270.188*	*9.470.960*
TOTAAL	**25.938.691**	**5.660.332**	**212.016**	**1.076.143**	**30.310.865**

Algemeen

De materiële vaste activa worden onderverdeeld in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut, waarbij investeringen met economisch nut in principe verhandelbaar zijn en investeringen met maatschappelijk nut niet.

Investeringen met economisch nut

Strategische gronden

Conform Bbv moeten gronden die niet in exploitatie zijn genomen als materieel vast actief worden verantwoord. Voorheen stonden deze bij voorraden grond. De gronden Kleine Hoeven fase 2 zijn hierin opgenomen.

Gronden en terreinen in erfpacht
Als bouwrijpe grond in erfpacht wordt uitgegeven, moet deze als materieel vast actief worden verantwoord tegen de marktwaarde (Bbv artikel 35 lid 2 en artikel 38 lid b). In 2019 is een kavel uit Kleine Hoeven middels erfpacht uitgegeven.

Machines, apparaten en installaties
De investeringen in machines, apparaten en installaties zijn in totaal € 165.201. Deze bestaan met name uit de volgende investeringen:

- Zoutstrooier Nido met container € 42.555
- Zoutstrooier Jongerius aanhanger 1 € 38.987
- Zoutstrooier Jongerius aanhanger 2 € 33.290
- Beeld en geluid (streaming) raadzaal € 29.950

Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Riolering
Met name voor vervanging van riolering is in 2020 in totaliteit € 163.875 geïnvesteerd.

Investeringen met maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken bedragen € 5.304.660. Deze bestaan met name uit de volgende investeringen:

- Postelsedijk reconstructie € 2.870.197
- Reconstructie Turnhoutseweg/N284 € 1.179.779
- Rehabilitatiekrediet wegen 2019 € 712.464
- GVVP 2018 € 306.851
- Rehabilitatiekrediet wegen 2019 € 136.238

De verminderingen bedragen in totaliteit € 200.139. Deze bestaan met name uit de ontvangen subsidies en bijdragen, zoals:

- Reconstructie Turnhoutseweg/N284 € 198.108

Financiële vaste activa
Het verloop van de post is als volgt:

Financiële vaste activa Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijvingen	Balans 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	11.685	0	0	0	**11.685**
Overige langlopende leningen	351.696	0	58.192	0	**293.504**
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	0	0	0	0	**0**
TOTAAL	**363.381**	**0**	**58.192**	**0**	**305.189**

Overige langlopende leningen
Voor € 58.192 is in 2020 aan hypotheken afgelost. Eind 2020 bedroeg de restant schuld van de personeelshypotheken nog maar € 40.177. Dit was tot eind 1996 onderdeel van de secundaire arbeidsvoorwaarden. Nieuwe leningen worden niet meer verstrekt.

Naast de hypotheken zijn er onder deze post ook een tweetal leningen opgenomen aan plaatselijke verenigingen van in totaal € 253.327. Met de betreffende organisaties zijn destijds specifieke afspraken gemaakt wanneer zij deze moeten terugbetalen.

Vlottende activa

Voorraden
Het verloop van de post is als volgt:

Vlottende activa Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vrijval voorziening	Vermindering	Balans 31-12-2020
Voorraden grond	26.971.213	339.726		2.527.087	24.783.851
Voorziening voorraden grond	-15.279.335	0	161.077	0	-15.118.258
Totaal	**11.691.878**	**339.726**	**161.077**	**2.527.087**	**9.665.593**

Algemeen
In de paragraaf 'Grondbeleid' en in de voor uw raad ter inzage liggende rapportages wordt onder andere per grondexploitatie een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de te verwachte opbrengsten. In de paragraaf 2.7 Grondbeleid vindt u de verdere toelichting op de voorraden gronden en de voorziening voorraden grond.

Voorraden grond
De voorraden grond zijn afgenomen met per saldo € 2.187.361 tot een bedrag van € 24.783.851. Grondvoorraden met een negatieve waarde betreffende grondexploitaties die op de balansdatum op "winst" staan (meer baten dan lasten), maar welke winst op basis van de regels nog niet tussentijds genomen mag worden.

• Kerkekkers (Hulsel)	€	-47.396
• Kleine Hoeven (Reusel)	€	22.400.411
• Molen Akkers (Reusel)	€	-1.200.375
• De Leeuwerik (Hooge Mierde)	€	1.460.415
• De Hasselt II (Lage Mierde)	€	451.670
• Hart van Reusel	€	1.641.863
• Den Horst (Reusel)	€	-
• Molenberg 77 en omgeving (Reusel)	€	-
• Voetbalveld Hulsel (Hulsel)	€	77.264
	€	**24.783.851**

Voorziening voorraden grond
Als het toekomstige resultaat van een grondexploitatie verliesgevend is, moet hiervoor een verliesvoorziening voor worden gevormd. Elk jaar wordt de winstgevendheid opnieuw berekend. Waar nodig wordt de voorziening verhoogd of verlaagd. De totale voorziening bedraagt eind 2020 € 15.118.258. De afname van de voorziening bedraagt per saldo € 161.077.

Vorderingen
Het verloop van de post is als volgt:

Vorderingen Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Balans 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	2.499.234	2.830.725
Debiteuren	1.815.360	1.337.125
Voorziening dubieuze debiteuren	-136.761	-28.705
Overige vorderingen incl. sociale zaken	774.971	635.473
Voorziening dubieuze debiteuren ISD	-159.690	-112.484
Kruisposten	1.105	882
Totaal	**4.794.220**	**4.663.016**

De vorderingen op openbare lichamen vormen een zeer beperkt risico. Anders is het met de overige debiteuren. Hierbij gaan wij er overigens van uit dat alle vorderingen ook daadwerkelijk geïnd gaan worden. Hier wordt samen met de deurwaarder vol op ingezet. Als na al deze inspanningen blijkt dat de vordering

oninbaar is, wordt deze als negatieve baat (last) opgenomen op het product waar destijds de opbrengsten zijn verantwoord.

Op het moment van de controle van de jaarrekening stond er in totaal bijna € 547.000 aan vorderingen langer dan 90 dagen open, wat € 52.000 lager is dan in 2019. Van deze € 547.000 staat € 512.000 (94%) open aan vorderingen bij een vijftal debiteuren.
Voor 2 debiteuren wordt een juridische procedure gevoerd. Op basis van de beschikbare gegevens gaan we er voor deze jaarrekening vanuit dat deze geheel worden geïnd en dus niet worden voorzien.
Daarnaast wordt een groot gedeelte van dit bedrag gevormd door een tweetal subsidies die in 2019 zijn opgevoerd, maar waarvan de laatste termijn wordt pas ontvangen na de verantwoording (totaal € 180.000).
Voor de overige vorderingen geldt dat deze veelal zijn overgedragen aan onze deurwaarder Cannock Chase of dat een betalingsregelingen is getroffen.

Uit oogpunt van voorzichtigheid is in 2018 de **voorziening dubieuze debiteuren** gevormd voor een aantal vorderingen waarvan het onzeker was dat deze daadwerkelijk konden worden geïnd. In 2020 is totaal € 108.056 aan de voorziening onttrokken, omdat een deel van de voorziene vorderingen oninbaar is verklaard. Bij de betreffende programma's zijn de onttrekking van de voorziening ook opgenomen. Er resteert nog een bedrag van € 28.705 in de voorziening eind 2020.

De **voorziening dubieuze debiteuren ISD** geeft de mogelijke oninbaarheid van te ontvangen bedragen van de debiteuren ISD voor onze gemeente weer. Hiervoor ontvangen wij een opgave van KempenPlus. In 2020 is de voorziening verlaagd met € 47.207 tot een bedrag van € 112.484.

Liquide middelen
De specificatie van de post is als volgt:

Liquide middelen Bedragen in €	**Balans** **31-12-2019**	**Balans** **31-12-2020**
Kas	2.146	5.638
Banksaldi	0	0
Totaal	**2.146**	**5.638**

Vanwege contante betalingen houdt Burgerzaken een kleine kaspositie aan. Op het moment dat deze oploopt, wordt afgestort bij de bank. Zowel in 2019 als in 2020 was het totaal van de banksaldi aan het eind van het jaar negatief (zie Kortlopende schulden). Vandaar dat hier € 0 is opgenomen.

Overlopende activa
Het verloop van de post is als volgt:

Overlopende activa Bedragen in €	**Balans** **31-12-2019**	**Balans** **31-12-2020**
Nog te innen vorderingen	4.247.970	1.724.544
Vooruitbetaalde bedragen	298.906	360.743
Overige	525	6.012
Totaal	**4.547.402**	**2.091.299**

Onder **nog te innen vorderingen** worden posten opgenomen waarvan de prestatie in 2020 is geleverd, maar:

- de nota in 2021 is verstuurd (bijv. Afval- en rioolheffing 2e half jaar 2020 met € 969.549 en de specifieke uitkering stimulering sport met € 40.486).
- waarvoor in 2020 nog geen nota gestuurd kon worden, omdat de hoogte van het bedrag nog niet bekend was (bijv. poorttarieven milieustraat 2020 met € 65.000 en toeristenbelasting 2020 met € 142.000).
- de daling van deze post ten opzichte van 2019 wordt met name veroorzaakt door de uitkering vermogen WVK-groep van € 2.492.000.

De omvang van de **vooruitbetaalde bedragen** wordt met name gevormd door de gemeentelijke bijdragen 1e kwartaal 2021 voor de werkzaamheden van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (€ 205.156) en die van de GGD Brabant-Zuidoost (€ 116.729). Hierdoor drukken deze lasten op het resultaat van 2021.

De terugbetaling van een deel van het voorschot inzake Ketenregie Kunststof was niet opgevoerd in 2020 voor de aangifte van de omzetbelasting over het 4e kwartaal 2020. Onder de post Overige is onder andere de BTW opgenomen welke nog gedeclareerd moet worden.

5.1.2. Passiva

Eigen vermogen
Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Eigen vermogen Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vermindering	Balans 31-12-2020
Algemene reserve	8.480.496	4.131.664	3.351.339	9.260.822
Saldo van baten en lasten 2019	4.131.664	0	4.131.664	0
Saldo van baten en lasten 2020	0	2.202.150	0	2.202.150
Totaal algemene reserves	**12.612.161**	**6.333.814**	**7.483.003**	**11.462.972**

Saldo van baten en lasten 2019
Het rekeningresultaat van vorig jaar is conform besluit vaststelling jaarrekening als volgt bestemd:
- Toevoeging voor de overheveling van nog niet uitgevoerde zaken naar 2020 (€ 612.000)
- Toevoeging aan de algemene reserve (€ 1.119.664). In dit bedrag is voor 2021 en 2020 respectievelijk € 75.000 en € 40.000 opgenomen aan overhevelingen voor nog niet uitgevoerde zaken in 2019.
- Vorming bestemmingsreserve Investering kapitaalgoederen van € 2.400.000.

Saldo van baten en lasten 2020
In 2020 is een positief saldo gerealiseerd van € 2.202.150. In paragraaf 5.3 Overzicht van baten en lasten wordt dit verder toegelicht.

Bestemmingsreserves
Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

Bestemmingsreserves Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vermindering	Balans 31-12-2020
Organisatie ontwikkeling	38.429	0	38.429	0
Mobiliteitsbevordering en opvang langdurig verlof	115.556	11.883	0	127.439
Uitvoering speelruimtebeleid	19.629	0	19.629	0
Omslag (transformatie) in het sociaal domein	266.439	0	7.371	259.068
Ontwikkeling buitengebied	606.488	0	200.000	406.488
Onderhoud wegen	380.586	0	0	380.586
Overdracht deel provinciale weg N284	3.755.000	0	0	3.755.000
Afschrijvingslasten Turnhoutseweg/N284	1.245.000	0	2.139	1.242.861
Planstudie en uitvoering N284 Reusel-Hapert	65.464	70.000	-477	135.941
Generieke bereikbaarheidsagenda	1.129	240.000	38.559	202.570
Investering kapitaalgoederen	0	2.400.000	0	2.400.000
Totaal bestemmingsreserves	**6.493.719**	**2.721.883**	**305.650**	**8.909.952**

Door de raad is onlangs de nieuwe nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 vastgesteld. Van de hierboven opgenomen reserves is het doel, de voeding, de omvang en de einddatum in de nota beschreven. Voor de jaarrekening 2020 worden uit dit overzicht de belangrijkste mutaties toegelicht.

Voor de realisatie van speeltoestellen aan de Pardax en Kerkezand in Reusel is € 16.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve **Uitvoering speelruimtebeleid**. Het restant is vrijgevallen, omdat de einddatum van de reserve is bereikt. Dit is een klein voordeel in onze exploitatie.

Onder andere door corona is de onttrekking uit de reserve **Omslag (transformatie) in het sociaal domein** lager dan verwacht in 2020. Bij de 2e Berap 2020 zijn de plannen gepresenteerd voor 2021 en 2022, welke uit deze reserve worden gedekt.

Voor de **Ontwikkeling buitengebied** is conform 1e Berap 2020 € 200.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve ter dekking van de inhuur van 2 FTE voor de Transitie intensieve dierhouderij.

Aan de **reserve planstudie en uitvoering N284 Reusel-Hapert** wordt gedurende 2019 t/m 2024 jaarlijks € 70.000 gedoteerd ten laste van de algemene reserve. De kosten voor de planstudie en ons aandeel in de maatregelen worden hieruit gedekt.

Bij vaststelling van de nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 is een amendement aangenomen waarin is besloten om de reserve **Generieke bereikbaarheidsagenda** in keer te vormen ten lasten van de algemene reserve en niet gedurende 8 jaar € 30.000.

Onderdeel van het bestemmen van jaarrekeningresultaat 2019 was de vorming van de bestemmingsreserve Investering kapitaalgoederen van € 2.400.000.

Vreemd vermogen

Voorzieningen
Het verloop van de post is als volgt:

Voorzieningen Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Vermeerdering	Vrijval voorziening	Vermindering	Balans 31-12-2020
Wachtgeld personeel en bestuurders	727.223	0	63.000	110.284	553.939
Appa-pensioenen	1.283.978	120.000	0	47.350	1.356.628
Wegen	690.545	397.629	0	238.652	849.522
Onderhoud gebouwen (regulier)	255.666	384.616	0	107.236	533.046
Onderhoud gebouwen (achterstallig)	547.260	0	0	21.457	525.802
Riolering	724.449	0	0	11.546	712.903
Afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	**4.229.120**	**902.245**	**63.000**	**536.526**	**4.531.839**

De **voorziening wachtgelden personeel en bestuurders** is ingesteld voor de wachtgelden (niet de pensioenen) voor voormalig personeel en bestuurders. De voorziening is op niveau gebracht op basis van de meest recente inzichten inzake lopende en toekomstige verplichtingen. Gelet op het persoonlijke karakter worden de vermeerderingen en verminderingen niet verder toegelicht.

De **voorziening Appa-pensioenen** is ingesteld voor toekomstige pensioenverplichtingen aan politieke ambtsdragers (wethouders) en hun nabestaanden. Gelet op het persoonlijke karakter worden de vermeerderingen en verminderingen niet verder toegelicht.

De **voorziening onderhoud gebouwen** en de **voorziening achterstallig onderhoud gebouwen** zijn beide gebaseerd op het in 2019 geactualiseerde beheerplan gebouwen. Conform Bbv is een aparte voorziening gevormd voor het achterstallige onderhoud aan met name Sportzaal Den Houtert (€ 100.971), gemeentehuis (€ 368.500) en de VOV-halte in Reusel (€ 70.702). Dit achterstallig onderhoud moet eveneens conform Bbv binnen 4 jaar na vaststelling van het beheerplan worden uitgevoerd, dus uiterlijk in 2023.

De **voorziening riolering** heeft tot doel om sterke pieken of dalen in de tarieven voor rioolheffing te voorkomen. Voor- en nadelige saldi tussen lasten en baten voor rioolheffing worden ten gunste dan wel ten laste van deze voorziening gebracht.

Vanwege een nadelig saldo op riolering in 2020 is € 11.546 onttrokken aan de voorziening. In lijn met het onderliggende VGRP zorgt de voorziening ervoor dat tarieven rioolheffing in de toekomst sterk moeten stijgen als gevolg van een piek in noodzakelijke vervangingsinvesteringen. In de paragraaf 2.2 Lokale heffingen wordt dit verder toegelicht.

De **voorziening afvalstoffenheffing** is gevormd, omdat eventuele meevallers in de afvalstoffenheffing beschikbaar moeten blijven voor afval en dus niet vrij mogen vallen in de algemene middelen. Voor- en

nadelige saldi tussen lasten en baten afvalverwijdering/afvalstoffenheffing worden ten gunste dan wel ten laste gebracht van deze voorziening.

In 2020 waren de uitgaven voor afvalstoffenheffing hoger dan de inkomsten. Er kon echter niets worden onttrokken aan de voorziening, omdat deze geen saldo kende. In de paragraaf 2.2 Lokale heffingen wordt dit verder toegelicht.

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen
De specificatie van de post is als volgt:

Langlopende schulden Bedragen in €	**Balans** **31-12-2019**	**Balans** **31-12-2020**
Stand per 1-1	**26.464.893**	**16.886.734**
Bij: Nieuwe geldlening	3.000.000	9.000.000
Af: Aflossing	-12.578.158	-10.895.386
Saldo per 31-12	**16.886.734**	**14.991.348**

Het feit of we geld moeten lenen hangt af van inkomende en uitgaande geldstromen. Onze belangrijkste bronnen van inkomsten zijn de algemene uitkering, de geheven belastingen en incidentele zaken als grondverkopen. Deze kennen echter een ander verloop dan onze reguliere uitgaven en investeringen. Lenen kunnen we op twee manieren, te weten: kasgeldlening en vaste geldleningen. Kasgeld is gemaximaliseerd op basis van de kasgeldlimiet (in 2020 € 3,1 miljoen). Daarboven moeten we gebruiken van vaste geldleningen.

In 2020 zijn er drie nieuwe langlopende lening afgesloten voor in totaal € 9 miljoen. Op de bestaande geldleningen is een bedrag van € 10,9 miljoen afgelost. Hierdoor is de omvang van leningenportefeuille gedaald met € 1,9 miljoen naar € 15,0 miljoen.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden
De kortlopende schulden en liquide middelen kunnen als volgt worden verdeeld:

Kortlopende schulden Bedragen in €	**Balans** **31-12-2019**	**Balans** **31-12-2020**
Banksaldi	977.871	301.470
Kasgeldleningen < 1 jaar	0	0
Crediteuren	3.665.190	2.559.444
Overige schulden	303.586	305.197
Subtotaal overige schulden	**3.968.776**	**2.864.641**
Totaal	**4.946.647**	**3.166.111**

De kortlopende schulden zijn in totaliteit met € 1.780.536 afgenomen. De belangrijkste posten worden toegelicht.

In december is nog een langlopende lening afgesloten van € 3 miljoen om binnen de kasgeldlimiet te blijven. Met name hierdoor zijn de banksaldi lager ten opzichte van 2019.

De omvang van de **crediteuren** is ten opzichte van 2019 met € 1.105.746 afgenomen. In 2019 was de post met name zo hoog door de facturen van één leverancier voor de reconstructie van de Postelsedijk voor in totaal € 1.454.722, welke in december zijn ontvangen.

Overlopende passiva
De specificatie van de post is als volgt:

Overlopende passiva Bedragen in €	Balans 31-12-2019	Balans 31-12-2020
Nog te betalen	2.250.780	2.138.410
Overige vooruitontvangen bedragen	700.175	2.597.317
Totaal	**2.950.954**	**4.735.727**

Nog te betalen
Hier worden posten opgenomen waarvan de prestatie in 2020 heeft plaatsgevonden, maar waarvoor aan het eind van het jaar nog geen factuur was ontvangen. Hierdoor drukken deze lasten op het resultaat van 2020. Ten opzichte van 2019 is de post gedaald met € 112.370.

Overige vooruit ontvangen bedragen
Voor de realisatie van investeringen (activa) of de realisatie van anterieure overeenkomsten ontvangt de gemeente soms vooraf een bijdrage van een derde. Als deze hoger is dan de uitgaven in dat jaar wordt het overschot opgenomen onder deze post.

Het verschil ten opzichte van 2019 wordt met name veroorzaakt door een deel van het voorschot TOZO (€ 1.898.882) wat nog niet was uitgegeven in 2020. Deze middelen zullen in 2021 worden aangewend.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen
Door het aangaan van achtervangovereenkomsten werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van sociale huisvesting. In eerste instantie verleent de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw de garantie. Indien haar garantievermogen onder het garantieniveau daalt, dan wordt de garantie van zowel het Rijk als de gemeente, elk voor 50%, van toepassing.

In 2020 is door ons een aanvullende WSW-garantie afgegeven ten behoeve van Woningstichting De Zaligheden voor € 7.000.000. Het totale gegarandeerde bedrag (schuldrestant) per 31 december 2020 is € 27.000.000. De gemeente heeft geen betalingen hoeven te doen in het kader van de gegarandeerde leningen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de waarborgen en de bedragen:

	Leningnr. WSW	Leningnr. financieel	Geldnemer	Geldgever	Hoofdsom lening	Doel	% waar borg voor is verleend	Einddatum Lening	Restant saldo begin jaar	Restant bedrag einde jaar
Woningstichting De Zaligheden										
1	42149	10.026.664	Woningstichting De Zaligheden	Nederlandse Waterschapsbank	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	1-10-2058	10.000.000	10.000.000
2	45256	40.108.493	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	4.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	1-8-2025	4.000.000	4.000.000
3	48710	40.112.762	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	6.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	2-6-2025	6.000.000	6.000.000
4	49489	40.113.880	Woningstichting De Zaligheden	Bank Nederlandse Gemeenten	7.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	2-6-2025	0	7.000.000
					27.000.000				**20.000.000**	**27.000.000**

5.2. Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Bedrijf/instelling	Inhoud	Ingangsdatum	Einddatum	Conractwaarde (ex btw) per jaar
Smeba Brandbeveiliging	Jaarlijks onderhoud blusmiddelen gemeentelijk eigendom, inclusief blusapparaten brandweerauto's en rapportage hierover.	20-11-1997	doorlopend	€ 2.000
Zon Exploitatie Nederland	Opwekken duurzame energie.	1-12-2012	30-11-2026	Afhankeljk van afname
Optisport Reusel	Beheer Sporthal Reusel	1-4-2013	31-3-2033	€ 88.000
G4S Group for Securicor G4S Secure Mon	Overeenkomst voor onbepaalde tijd voor alarmopvolging gemeentehuis	28-9-2007	doorlopend	Afhankelijk van meldingen
ArboNed	Arbodienstverlening Kempengemeenten	11-2-2016	11-2-2022	€ 87 per Fte, afhankelijk van aantal Fte
Baetsen Groep B.V.	Overeenkomst Afval- en grondstoffenbeheer Kempen.	1-2-2017	1-1-2021	€ 426.000
Veeg- en Rioolbedrijf Adriaans B.V.	Reinigen kolken gemeente Reusel-De Mierden	1-4-2017	31-3-2021	€ 44.000
Canon Nederland N.V.	Raamovereenkomst print- en kopieerpaper	1-4-2017	30-4-2021	Raamovereenkomst
Nijha	Overeenkomst werkzaamheden inspectie en reparatie binnensportaccomodatie gymzaal Lage Mierde	1-1-2018	1-1-2021	€ 400
Yacht NL B.V.	Externe inhuur medewerkers	1-8-2017	31-7-2021	Raamovereenkomst
Touringcarbedrijf Van Gompel Bergeijk B	Gymvervoer	20-8-2018	9-7-2021	€ 55.000
De Jong Zuurmond Infrabeheer, Onderhoud & Services B.V.	Overeenkomst asfaltonderhoud kempengemeenten 2018-2021	23-4-2018	31-12-2021	€ 185.500
Aon	Brand- en kunstverzekering	1-1-2015	1-1-2021	Jaarpremie € 30.000
Delta Lloyd Schadeverzekering N.V.	CAR- en montageverzekering	1-1-2016	doorlopend	€ 2.447
Icelandic Centre for Research	Deelname leertraject Ijslandse preventie aanpak	19-3-2017	19-3-2021	€ 8.000
Stichting Derdengelden NODR	Behandeling aansprakelijk stellingen WA service	28-1-2019		Afhankelijk van aantal schadeclaims
Repcon B.V.	overeenkomst Veiligheidsinspectie speeltoestellen gemeente Reusel-De Mierden	1-6-2019	1-6-2024	€ 1.350
Pouderoyen B.V.	Bestemmingsplan "Buitengebied" actualiseren van de bestemmingsplannen van het buitengebied tot één integraal bestemmingsplan	1-10-2019	31-10-2021	€ 198.500
Thyssenkrupp Liften B.V.	Onderhoud lift installatie gemeentehuis Kerkplein 3 en 5 Reusel overeenkomst met thyssenkrupp Liften B.V.	11-4-2019	11-4-2024	€ 1.750
Civil Support B.V.	Raamovereenkomst ingenieursdiensten directie en toezicht.	15-7-2019	15-7-2021	Raamovereenkomst
RA Infra B.V.	Raamovereenkomst ingenieursdiensten directie en toezicht	15-7-2019	15-7-2021	Raamovereenkomst
QleanAir Scandinavia AB	Contract met QleanAir voor onderhoud rookcabine per 20-03-2020	1-7-2020	1-7-2021	€ 650
Capra Advocaten	Dienstverleningsovereenkomst personele aangelegenheden	1-1-2021	1-1-2023	Afhankelijk van afname

Jaarrekening

6. Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2019	Begroting 2020 (Voor wijziging)	Begroting 2020 (Na wijziging)	Rekening 2020	Resultaat t.o.v. begr.	V=voordelig N=nadelig
PROGRAMMA						*Bedragen x € 1.000*
0 Bestuur en ondersteuning						
Lasten	-6.118	-5.968	-5.817	-5.894	-77	N
Baten	22.056	22.451	23.522	23.560	38	V
Saldo	15.938	16.483	17.705	17.666	-39	N
1 Veiligheid						
Lasten	-1.267	-1.313	-1.343	-1.355	-12	N
Baten	111	54	49	222	173	V
Saldo	-1.156	-1.259	-1.294	-1.133	161	V
2 Verkeer en vervoer						
Lasten	-1.530	-1.764	-1.973	-1.551	422	V
Baten	63	58	108	54	-54	N
Saldo	-1.467	-1.706	-1.865	-1.497	368	V
3 Economie						
Lasten	-3.689	-3.161	-3.236	-2.203	1.032	V
Baten	4.534	3.266	3.371	2.358	-1.012	N
Saldo	845	105	135	155	20	V
4 Onderwijs						
Lasten	-1.212	-871	-873	-760	113	V
Baten	469	118	119	75	-43	N
Saldo	-743	-753	-754	-685	70	V
5 Sport, cultuur en recreatie						
Lasten	-2.495	-2.308	-2.541	-2.327	214	V
Baten	330	283	418	533	115	V
Saldo	-2.165	-2.025	-2.123	-1.794	329	V
6 Sociaal domein						
Lasten	-11.615	-11.483	-12.405	-13.277	-872	N
Baten	4.456	1.633	2.535	3.009	474	V
Saldo	-7.159	-9.850	-9.870	-10.269	-398	N
7 Volksgezondheid en milieu						
Lasten	-3.317	-2.828	-3.250	-3.085	165	V
Baten	2.700	2.382	2.399	2.310	-89	N
Saldo	-617	-446	-852	-775	77	V
8 VHROSV						
Lasten	-3.917	-7.047	-7.210	-3.896	3.313	V
Baten	3.406	6.021	6.061	3.496	-2.566	N
Saldo	-511	-1.026	-1.149	-401	748	V
Bedrag van de heffing voor de vpb	-3	-1	-1	0	1	V
Totaal Lasten	-35.163	-36.744	-38.650	-34.350	4.300	V
Totaal Baten	38.125	36.266	38.582	35.617	-2.965	N
Saldo van baten en lasten	2.962	-478	-68	1.267	1.335	V
Storting / onttrekking **RESERVES**	1.167	92	994	935	-59	N
RESULTAAT	4.129	-386	925	2.202	1.277	V

Verschillenanalyse

Aan de hand van het Overzicht van baten en lasten is deze verschillenanalyse opgesteld. In eerste instantie wordt aangegeven op welke programma's het verschil tussen begroot en werkelijk op totaalniveau betrekking heeft. Vervolgens wordt ingezoomd op het programma zelf voor de verdere duiding van de verschillen. Gelet het groot aantal producten en de daaraan gekoppelde budgetten worden de verschillen op hoofdlijnen verklaard.

Het jaarrekeningresultaat 2020 bedraagt € 2,202 mln., wat € 1,277 mln. hoger is dan verwacht bij de 2e Berap 2020.

Hiervan wordt € 0,935 mln. gevormd door onttrekkingen uit reserves, wat € 59.000 lager is dan begroot. Het nadeel op deze post gaat gepaard met voordelen op andere posten. Dat komt omdat uit een aantal bestemmingsreserves bedragen worden onttrokken op basis van de werkelijke uitgaven in het jaar. In die gevallen zijn meer lasten en dus ook meer onttrekkingen geraamd. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de bestemmingsreserve "planvorming en uitvoering N 284". Daar is aan lasten én onttrekking € 70.000 geraamd, terwijl er in 2020 nagenoeg geen lasten zijn geweest en dus de onttrekking ook nihil is. Dat levert hier dus een nadeel op van € 70.000, maar daar staan op programma 2 lagere lasten tegenover. Ook bij de bestemmingsreserves "transformatie sociaal domein" en "afschrijvingslasten reconstructie Turnhoutseweg" zijn de lasten en dus de onttrekkingen lager.
Er zijn ook voordelen, zoals de vrijval van de bestemmingsreserve "organisatie-ontwikkeling" ad € 38.000 op basis van de besluitvorming inzake de reserve in juli 2020 (product 0.10).

Het saldo van baten en lasten (exploitatie excl. mutaties reserves) bedraagt € 1,267 mln., wat € 1,335 mln. hoger is dan begroot. De grote verschillen zitten op de volgende programma's:

• Programma 1 Veiligheid	€	161.000
• Programma 2 Verkeer en vervoer	€	368.000
• Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	€	329.000
• Programma 6 Sociaal domein	€	-398.000
• Programma 8 VHROSV	€	748.000
	€	**1.208.000**

De baten op programma 1 zijn hoger dan verwacht door verbeurde dwangsommen (€ 162.000). Deze worden niet begroot. In de meeste gevallen wordt namelijk de overtreding tijdig beëindigd na het opleggen van een sanctie (zie product 1.2 voor verdere toelichting).

Op programma 2 zijn de kosten voor onderhoud, wegen, straten, pleinen met name lager door de projecten N284 en de nieuwe aansluiting (€ 367.000). Inhoudelijk lopen deze projecten op schema, maar de financiën lopen anders dan vooraf gedacht. De kosten voor de uitvoering van het GVVP zijn € 92.000 lager doordat deze meer integraal zijn uitgevoerd. Verder heeft de corona-crisis gezorgd voor vertraging (zie product 2.1 voor verdere toelichting).

Het voordeel van € 329.000 op programma 5 wordt met name veroorzaakt door sportparken (€ 87.000) en de groenvoorziening (€ 200.000).
In 2020 is de afrekening van de Spuk-regeling 2019 ontvangen (€ 32.000). Verder zijn de kosten lager, omdat Stibex geen BTW meer in rekening brengt bij ons sinds 2020. De BTW voor sportparken wordt door de gemeente gedeclareerd via de Spuk-regeling. Hierbij is het goed te vermelden dat de BTW niet in zijn geheel kan worden gedeclareerd (product 5.2).
Bij de groenvoorziening buiten de kom zit dit voor een deel in minder uitgaven vanwege corona. Beleidsplan Groen A is hierdoor uitgesteld. Voor dit plan wordt € 13.000 overgeheveld bij de jaarrekening naar 2021. Daarnaast was er een eindafrekening inzake het gebiedscontract Kempenland II (€ 25.500) en zijn nog gelden ontvangen uit de houtverkoop 2019 (€ 53.000). Zie product 5.7 voor verdere toelichting.

Het nadeel op sociaal domein komt nagenoeg volledig vanwege hogere kosten voor jeugdhulp en WMO. Bij Wmo betreft het vooral huishoudelijke en begeleiding en bij jeugdzorg betreft het vooral Veiligheid. Jeugdreclassering en opvang. Wij verwijzen naar de toelichtingen in programma 6.

De totale grondexploitatie kent een voordeel van € 866.000. Dit komt met name door winstnemingen in Molen Akkers (€ 504.000) en Den Horst (€ 133.000). Daarnaast zijn voor twee plannen de

verliesvoorzieningen naar beneden bijgesteld (totaal € 73.000) en is er een voordeel van € 63.000 voor afgesloten anterieure overeenkomsten (zie product 8.2 voor verdere toelichting).
Het budget voor Bestemmingsplannen is overschreden met € 310.000. Voor een belangrijk deel (€ 128.000) wordt dit veroorzaakt door een onjuiste bijstelling van de kapitaallasten bij de 2e bestuursrapportage 2020. Deze waren bij de primaire begroting € 6.000 en zijn met € 81.000 verlaagd tot € -75.000. Ondanks zorgvuldige voorbereiding is dit onjuist in de Berap gekomen. Daarnaast was er een bedrag van € 123.000 begroot voor bijdragen op basis van anterieure overeenkomsten. In 2020 zijn er geen bijdrages ontvangen. Dit is dus een nadeel. Dit nadeel wordt deels gecompenseerd door het hierboven genoemde voordeel van € 63.000 bij product 8.2 (zie product 8.1 voor verdere toelichting).
De uitwerking van het juridisch kader Omgevingsvisie in een nieuw bestemmingsplan Buitengebied is vertraagd door corona. Dit resulteert in een voordeel van € 123.000. Hiervan wordt echter € 115.000 overgeheveld naar de jaren 2021 t/m 2023 (zie majeure thema's en product 8.1 voor verdere toelichting).

7. Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT)

1a: Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	**J.C.M. van Berkel**	**M. Olthuis**	
Functiegegevens	**Griffier**	**Griffier**	
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 30/09	01/10 – 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	61.678,89	19.755,08	
Beloningen betaalbaar op termijn	10.600,69	2.560,89	
Subtotaal	*72.279,58*	*22.316,57*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	150.475,41	50.524,59	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	72.279,58	22.316,57	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	**J.C.M. van Berkel**	**M. Olthuis**	**H.T.A. Thijs-Driessen**
Functiegegevens	**Griffier**	**Griffier**	**Secretaris**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 17/03
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	nee	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	80.222,44	0,00	14.092,35
Beloningen betaalbaar op termijn	13.215,00	0,00	2.806,41
Subtotaal	*93.437,44*	*0,00*	*16.898,76*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000,00	0,00	40.394,22
Bezoldiging	93.437,44	0,00	16.898,76

1b: Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

Gegevens 2020				
bedragen x € 1	**R.P.B.M. Brekelmans**			
Functiegegevens	**secretaris**			
Kalenderjaar	2020	2019		
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/01 – 31/12	18/03 – 31/12		
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12	10		
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1888	N.v.t.		
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187		
Maxima op basis van de normbedragen per maand	283.600	233.800		
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	517.400			
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja			
Bezoldiging in de betreffende periode	133.710	98.886		
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	232.596			
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.			
Bezoldiging	232.596			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.			

8. Schatkistbankieren

Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
A) Berekening drempelbedrag					
1	Begrotingstotaal verslagjaar	36.743			
2	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	36.743			
3	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
4 = 1 x 0,0075 + 2 x 0,002 (minimum € 250.000)	Drempelbedrag	276			
B) Berekening gemiddelde buiten de schatkist aangehouden middelen per dag					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
5	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	4.484	6.396	8.504	4.472
6	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
7 = 5 / 6	Gemiddelde buiten de schatkist aangehouden middelen per dag	49	70	92	49
C) Berekening benutting drempelbedrag					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
8 = 4 > 7	Ruimte onder het drempelbedrag	226	205	183	227
9 = 4 < 7	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Conclusie:
Het drempelbedrag is in 2020 niet overschreden.

9. SiSa-bijlage

Sisa staat voor Single information single auditing. Via de Sisa-bijlage wordt voor een aantal specifieke uitkeringen verantwoording afgelegd over de besteding daarvan.

Ten aanzien van de regelingen G2 (Gebundelde uitkering Participatiewet), G3 (Bijstandsbesluit zelfstandigen) en G4 (TOZO) is de uitvoering door de gemeente middels een mandaat uitbesteed aan GR Participatiebedrijf Kempenplus. Op basis van dit mandaat blijft de gemeente integraal verantwoordelijk voor de uitvoering, de verantwoording van de baten en lasten alsook de verantwoording in de SiSa bijlage. Om deze reden wordt met ingang van de jaarrekening 2020 direct verantwoording afgelegd over de SiSa regelingen G2, G3 en G4 en vindt voor de laatste maal verantwoording middels G2A en G3A (gebaseerd op cijfers 2019) plaats.

Vanwege de onduidelijkheid in de invulwijze Sisa zijn cel H4/04 t/m H4/07 (Spuk sport) ingevuld op basis van de nettobedragen na toepassing van de rato van 17,5%.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking *Aard controle R* *Indicator: C1/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*				
			€ 183.534	Nee				
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/04*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie. *Aard controle R* *Indicator: C1/06*		
		1	2019-0000654128	€ 60.594	Ja			
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/07*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*		
		1	2019-0000654128	€ 60.594		Nee		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 15.622	€ 5.400	€ 438	€ 32.699		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*		
		1						

EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer *Aard controle R* *Indicator: F9/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: F9/02*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
			1 EAW-20-00199107	€ 4.048	€ 4.048	Nee		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*					
			Nee					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*	
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*	

SZW	G2A	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	Besteding (jaar T-1) **IOAW** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	Besteding (jaar T-1) **IOAZ** Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1 061667 Gemeente Reusel-De Mierden	€ 1.083.110	€ 5.950	€ 118.710	€ 0	€ 31.725
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/07*	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1 061667 Gemeente Reusel-De Mierden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 171.647
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*				
		1 061667 Gemeente Reusel-De Mierden	€ 2.172				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1 061667 Gemeente Reusel-De Mierden	€ 2.675	€ 31.199	€ 1.982	€ 63.488	€ 5.320	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3A/07*	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G3A/10*			
		1 061667 Gemeente Reusel-De Mie	€ 0	€ 0	€ 0			

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 770.661	€ 108.413	€ 915	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 118.358	€ 0	€ 9.827	€ 570	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 111.907	€ 10.157	€ 237	€ 616	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	228	18	€ 0	Nee	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	46	0		Nee	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	48	1		Nee	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
			€ 128.194	€ 49.514					
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
			1 SPUK20-803038	€ 78.680	€ 15.236	€ 63.444	€ 0		
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*				
			1 SPUK20-803038	€ 78.680	61%				
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*		
			€ 6.526	€ 10.000	€ 6.526	€ 10.000	Nee		